

Národní hokejová liga: Expanze v Severní Americe od roku 1967

Diplomová práce

Studijní program:

Studijní obory:

Autor práce:

Vedoucí práce:

N0114A300076 Učitelství pro 2. stupeň základních škol

Dějepis

Zeměpis

Bc. Pavel Lisý

PhDr. Michal Ulvr, Ph.D.

Katedra historie

Zadání diplomové práce

Národní hokejová liga: Expanze v Severní Americe od roku 1967

Jméno a příjmení: **Bc. Pavel Lisý**
Osobní číslo: P20000751
Studijní program: N0114A300076 Učitelství pro 2. stupeň základních škol
Specializace: Dějepis
Zeměpis
Zadávací katedra: Katedra historie
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

Tato diplomová práce se zabývá expanzí Národní hokejové ligy po Severní Americe v období 1967 – 2017. Cílem práce je zmapování vývoje soutěže, která se od dob s šesticí účastníků přeměnila v jednadvacíčlennou hokejovou ligu. Analyzovány budou příčiny vzniku nových klubových organizací, ekonomické a politické vlivy, příchod Evropanů do soutěže a hokejové inovace. Poslední kapitola bude zaměřena na možné didaktické využití tématu při výuce na 2. stupni základní školy a vytvoření pracovního listu, jenž bude z tematiky vycházet. Stěžejní část práce bude čerpat z cizojazyčné literatury, dobových pramenů, a především řady severoamerických periodik.

Metody: analýza a interpretace pramenů a literatury, chronologická a komparativní metoda

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

DRYDEN, Steve. The Hockey News: Century of Hockey. Toronto: McClelland & Stewart Ltd, 2000. ISBN 0-7710-4179-9.

DUPLACEY, James, DIAMOND, Dan, ZWEIG, Eric. Total Hockey: The Official Encyclopedia of the National Hockey League. Total Sports, 1998. ISBN 9780836271140.

HOLZMAN, Morey, NIEFORTH, Joseph. Deceptions and Doublecross: How the NHL Conquered Hockey. Toronto: Dundurn Press. ISBN 978-1550024135.

JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 978-0-385-67148-4.

MCINDOE, Sean. The Down Goes Brown history of the NHL: the world's most beautiful sport, the world's most ridiculous league. Toronto: Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273894.

MCFARLANE, Brian. History of Hockey. Champaign: Sports Publishing, 1997. ISBN 1- 57167-145-5.

MCKINLEY, Michael. Hockey A People's History. Toronto: Canadian Broadcast Company, 2006. ISBN 978-0-7710-5769-4.

PINCUS, Arthur. NHL: Oficiální ilustrovaná historie. Dobrovský, 2019. ISBN 978-80-7585- 720-0.

ZWEIG, Eric. The Ultimate Prize: The Stanley Cup. Andrews McMeel Publishing, 2003. ISBN 9780740738302.

Vedoucí práce:

PhDr. Michal Ulvr, Ph.D.
Katedra historie

Datum zadání práce:

16. prosince 2020

Předpokládaný termín odevzdání:

15. prosince 2021

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc.
děkan

L.S.

doc. PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 15. prosince 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracoval samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Jsem si vědom toho, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má diplomová práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědom následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

28. dubna 2022

Bc. Pavel Lisý

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval všem, kdo mi byli nápomocni při zpracování mé diplomové práce. Především děkuji vedoucímu mé práce PhDr. Michalu Ulvrovi, PhD. za odborné konzultace, rady a připomínky. Výslovné poděkování patří také mé rodině za všechnu projevenou podporu.

Anotace

Tato diplomová práce pojednává o historii expanze Národní hokejové ligy v Kanadě a Spojených státech amerických během období 1967-2017. V práci jsou analyzovány příčiny vzniků a zániků jednotlivých klubových organizací, ekonomické a politické vlivy a příchod Evropanů do soutěže. Zároveň jsou zmapovány změny pravidel a hokejové inovace na severoamerickém kontinentu. Chronologicky jsou zaznamenány slavné týmové generace i historie vítězů Stanley Cupu v jednotlivých ročnících. Dále jsou popsány spory mezi vedením NHL a hráčskou asociací NHL (NHLPA). Poslední kapitola je zaměřena na možné didaktické využití tématu při výuce na druhém stupni základních škol či nižšího stupně gymnázií. Výsledkem je vytvoření uceleného přehledu poznatků o Národní hokejové lize, která se během padesáti let přeměnila ze šestičlenného seskupení v jednatřicetičlennou hokejovou ligu.

Klíčová slova

NHL – NHLPA – lední hokej – Kanada – Spojené státy americké – Evropané – Stanley Cup – problémy – expanze

Annotation

This diploma thesis deals with the history of National Hockey League expansion in Canada and the United States of America during the period 1967-2017. The thesis analyzes the causes of the formation and demise of individual club organizations, economic and political influences and the arrival of Europeans to the competition. At the same time, changes in the rules and hockey innovations on the North American continent are mapped. The famous team generations and the history of the Stanley Cup winners in each year are recorded chronologically. Furthermore are described disputes between the NHL management and the NHL Players' Association (NHLPA). The last chapter is focused on the possible didactic use of the topic in teaching at the second stage of primary schools or lower secondary schools. The result is the creation of a comprehensive overview of knowledge about the National Hockey League, which has transformed from a six-member group into a 31-member hockey league within fifty years.

Key Words

NHL – NHLPA – ice hockey – Canada – United States of America – Europeans – Stanley Cup – problems – expansion

Obsah

Úvod	8
Kritika literatury a pramenů	11
1. Přípravy expanze	14
2. Nová hokejová epocha	19
3. Vznik konkurence a Série století	23
4. Vyřešení problémů	28
5. Příchod Evropanů	35
6. Gretzkyho vliv	38
7. Spory s NHLPA	42
8. Úspěchy a komplikace	46
9. Růst mezd	51
10. Platový strop	57
11. Nové hráčské hvězdy	61
12. Didaktické využití tématu a pracovní list	66
Závěr	72
Seznam pramenů a literatury	75
Přílohy	98

Úvod

Téma diplomové práce jsem si vybral ze dvou důvodů. Prvním je můj zájem o hokejovou historii a přesvědčení, že propojení sportovního vývoje s historickým kontextem může obohatit naše znalosti ze zcela nového úhlu. Tím druhým je možnost navázat na téma mé bakalářské práce.

Národní hokejová liga (NHL) je v současnosti jednou ze čtveřice hlavních sportovních lig na severoamerickém kontinentu. Její evoluce během prvních padesáti let, která vyústila v seskupení šesti klubů, dnes známých jako Původní šestka, je podrobně zaznamenána v mé bakalářské práci s názvem: Národní hokejová liga: Období „Původní šestky“, 1942-1967.¹ Avšak jak se NHL přetvořila do dnešní podoby? Vývoj soutěže ovlivňovala nejen touha po expanzi a ekonomické prosperitě, ale rovněž dění v Evropě, vznik a zánik konkurence nebo spory se samotnými hráči. Významnou součástí této práce jsou sportovní úspěchy i nezdary jednotlivých týmů, příběhy mnoha významných osobností a slavné hokejové okamžiky. Zahrnuto je rovněž možné didaktické využití tématu při výuce na druhém stupni základních škol či nižšího stupně gymnázií, jehož podstatnou součástí je pracovní list pro žáky. Cílem diplomové práce je tedy vytvoření uceleného přehledu poznatků o druhém půlstoletí existence Národní hokejové ligy.

Důvody a přípravy velké expanze, která v severoamerické sportovní historii nemá obdoby, jsou nastíněny v první kapitole. Uvedeny jsou ligou preferované a zvolené lokace pro nově vzniklé organizace i klíčové postavy procesu rozšiřování soutěže. Žádná jiná ze čtyř hlavních sportovních lig ve Spojených státech amerických a Kanadě se nikdy předtím (ani nikdy potom) početně nezdvoujnásobila mezi koncem jedné sezóny a začátkem druhé. Pouze NHL v roce 1967, kdy nadešla její nová éra.

Druhá kapitola se zabývá úvodními ročníky, kdy měla NHL organizace již ve čtyřech časových pásmech. Expanze znamenala kromě vytvoření širšího trhu a nárůstu příjmů také více zápasů v základní části, nové uspořádání divizí a úpravu formátu pro vyřazovací boje. Kapitola se ale zabývá taktéž tragickou událostí, kterou je úmrtí Billa Mastertona v důsledku poranění hlavy.

Vznik nové konkurence v podobě Světové hokejové asociace (WHA) a problémy, které se následně dostavily, jsou rozepsány ve třetí kapitole. Opomenout nelze ani „Sérii století“, tedy

¹ LISÝ, Pavel. Národní hokejová liga: Období původní šestky, 1942-1967 [online]. Liberec, 2020 [cit. 10.4.2022]. Dostupné z: <https://dspace.tul.cz/handle/15240/158036>. Bakalářská práce. Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická. PhDr. Michal Ulvr PhD.

8 důležitých utkání jak pro Kanadu, tak pro celou NHL. Zmapován je rovněž úspěch mužstva z Filadelfie, kterému se jako prvnímu expanznímu týmu podařilo zásluhou jedinečného stylu hokeje dosáhnout trofeje pro vítěze vyřazovacích bojů, slavného Stanley Cupu. Zmíněn je také rekord Darryla Sittlera, kterým se střední útočník a kapitán Toronta Maple Leafs navždy zapsal do hokejových dějin.

Na vyřešení nastalých problémů formou přesunu vybraných klubů z WHA do NHL měl značný podíl nově zvolený prezident soutěže John A. Ziegler Jr., který NHL nasměroval do nového a úspěšného období. Čtvrtá kapitola tak nabízí objasnění komplikované situace druhé poloviny sedmdesátých let a cestu ke znovunastolení prosperity.

Pátá kapitola pojednává o příchodu talentovaných amerických a evropských hokejistů do soutěže během osmdesátých let 20. století. Významným tématem jsou též riskantní odchody hokejistů z východního bloku do Severní Ameriky.

Obchod, jehož hlavní součástí byl Wayne Gretzky, jedna z nejvýraznějších osobností ligové historie, je podrobně popsán v šesté kapitole. Ta se zároveň věnuje následnému vzestupu popularity hokeje na západním pobřeží Spojených států a uspokojivým finančním výsledkům.

Důvody, průběh a následky sporů mezi vedením NHL a hráčskou asociací NHL (NHLPA) v otázce nové kolektivní smlouvy jsou podrobně zaznamenány v sedmé kapitole. Dále je zkoumána nejpodivnější expanze v historii soutěže nebo návrat ligového hokeje do hlavního města Kanady po téměř šedesáti letech.

Osmá kapitola nastiňuje první roky ve funkci ligového komisaře Garyho Bettmana a také vzestup a pád prezidenta soutěže Gila Steina, který nejprve zaznamenal ve své funkci několik úspěchů, ale následně sám sebe zkompromitoval zmanipulovanou volbou do Hokejové síně slávy v Torontu. Kromě toho se tato kapitola zabývá participací ligových hokejistů na zimních olympijských hrách a problémy vlastníka Los Angeles Kings Bruce McNalla.

Kombinace povinného zveřejňování smluv a neustálého rozšiřování soutěže vedla v devadesátých letech k výraznému růstu hráčských platů, které již v mnoha případech přesahovaly hranici milionu dolarů. Devátá kapitola tudíž pojednává o zvětšujících se rozdílech mezi „bohatými a chudými“ kluby a komplikacemi s tím spojenými. Sledována je i další expanze na přelomu tisíciletí, jež z NHL vytvořila třicetičlennou ligu.

Zvyšující se ekonomické a kvalitativní rozdíly mezi jednotlivými organizacemi vyústily v dlouhodobé neshody mezi vedením NHL a NHLPA. Desátá kapitola proto přibližuje okolnosti zrušení sezóny 2004-2005 a vysvětluje důvody zavedení platového stropu.

Po roční výluce nastal čas nových hráčských hvězd, jejichž příběhy a úspěchy jsou uvedeny v jedenácté kapitole. Opomenout nelze ani zavedení akce Winter Classic, změny v hokejových pravidlech a oslavy stoletého výročí založení soutěže konané po celý rok 2017.

Závěrečná dvanáctá kapitola nabízí didaktické využití tématu při výuce na druhém stupni základních škol či nižšího stupně gymnázií.

Kritika literatury a pramenů

Při tvorbě své diplomové práce jsem využil velkého množství publikací, které mi byly nápomocné ve vytvoření chronologicky uceleného přehledu poznatků o druhém půlstoletí existence Národní hokejové ligy. Metodou analýzy jsem vybral ty nejpodstatnější informace.

K období velké expanze roku 1967 jsem použil publikaci *The Great Expansion: The Ultimate Risk That Changed the NHL Forever*² od Alana Basse, která představuje hloubkovou studii o rozhodnutí, které navždy změnilo profesionální hokej v Severní Americe. Kniha poskytuje odpovědi na mnohé otázky okolo zlomového období historie NHL i pohled do ligového zákulisí.

Pro objasnění vývoje po rozšíření soutěže byla prostudována kniha od Steva Curriera *The California Golden Seals: A Tale of White Skates Red Ink, and One of the NHL's Most Outlandish Teams*.³ Ta popisuje kompletní příběh týmu z metropolitní oblasti San Franciska v mnoha souvislostech od jeho vzniku v šedesátých letech až po přesun do Clevelandu na konci let sedmdesátých. Obsáhlé dílo je odlehčeno anekdotami i osobními rozhovory.

Metodu indukce jsem použil při čerpání informací z publikace *The Handy Hockey Answer Book*⁴, jejímž tvůrcem je historik sportu a člen americké hokejové síně slávy Stan Fischler. V průběhu práce byla využita i další autorova díla, jako například *Boston Bruins: Greatest Moments & Players*⁵, popisující příběh klubu z Původní šestky, a *The Greatest Players and Moments of the Philadelphia Flyers*⁶, jež je zaměřeno na expanzní organizaci z roku 1967.

Rozborem Série století, tedy 8 důležitých utkání jak pro Kanadu, tak pro celou NHL, se zabývá kniha *The Forgotten Summit*⁷ od Craiga Wallace. Jedním z doplňujících zdrojů informací k tématu byla práce Andrewa Holmana *Canada's Game: Hockey and Identity*⁸, jež nabízí velké množství pestrých historek z kanadského sportu číslo jedna. Ucelený příběh o slavných „Broad Street Bullies“ a mnoho dalšího poskytuje publikace *The Good, the Bad, & the Ugly*⁹ od Adama Kimmelman.

² BASS, Alan. *The Great Expansion: The Ultimate Risk That Changed the NHL Forever*. Bloomington: iUniverse, 2011. ISBN 9781450286060.

³ CURRIER, Steve. *The California Golden Seals: A Tale of White Skates, Red Ink, and One of the NHL's Most Outlandish Teams*. Lincoln: University of Nebraska Press, 2017. ISBN 9780803288485.

⁴ FISCHLER, Stan. *The Handy Hockey Answer Book*. Canton: Visible Ink Press, 2015. ISBN 9781578595136.

⁵ FISCHLER, Stan. *Boston Bruins: Greatest Moments & Players*. Sports Publishing, 2017. ISBN 9781683581413.

⁶ FISCHLER, Stan. *The Greatest Players and Moments of the Philadelphia Flyers*. Sports Publishing LLC, 1998. ISBN 9781571672346.

⁷ WALLACE, Craig. *The Forgotten Summit*. Lulu Press, 2011. ISBN 9780557045563.

⁸ HOLMAN, Andrew. *Canada's Game: Hockey and Identity*. Montreal: McGill-Queen's University Press, 2009. ISBN 9780773535985.

⁹ KIMELMAN, Adam. *The Good, the Bad, & the Ugly: Philadelphia Flyers: Heart-pounding, Jaw-dropping, and Gut-wrenching Moments from Philadelphia Flyers History*. Triumph Books, 2008. ISBN 9781600788765.

Podstatným zdrojem poznatků k problematice sporů vedení soutěže s WHA a NHLPA bylo dílo *The Down Goes Brown history of the NHL*¹⁰, pro účely práce zvolené na základě mnoha kladných recenzí z řad sportovních odborníků. Tvůrce Sean McIndoe na NHL nahlíží jako na nejkrásnější a zároveň nejšílenější sportovní ligu světa. Dále jsem čerpal z publikací od Briana McFarlaneho¹¹, D'Arcy Jenise¹² a Mika Commitoa¹³, které vyobrazují celou řadu sportovních úspěchů na ledě, ale například i zákulisní jednání v době krize.

V průzkumu riskantních odchodů hokejistů z východního bloku do Severní Ameriky byla použita jedinečná kniha *Breakaway: From Behind the Iron Curtain to the NHL – The Untold Story of Hockey's Great Escapes*¹⁴ od Tala Pinchevskyho, která obsahuje životní příběhy a rozhovory s hokejisty, jakými jsou Peter Štastný, Petr Klíma nebo Vjačeslav Fetisov.

Porozumění v oblasti ekonomických záležitostí přináší kniha Paula Staudohara *Playing for Dollars: Labor Relations and the Sports Business*¹⁵, popisující eskalující mzdy, hráčské stávky a složitá vyjednávání o kolektivních smlouvách. V neposlední řadě byla značným přínosem kvalitně zpracovaná publikace *The Instigator: How Gary Bettman Remade the NHL and Changed the Game Forever*¹⁶, zkoumající motivace a podnikatelský úspěch komisaře Garyho Bettmana od Jonathona Gatehouse.

Zásobárnou poznatků při mapování vývoje soutěže byly archivy novin *The New York Times*, *Los Angeles Times*, *Washington Post*, *Guardian*, *Ottawa Citizen*, *Denver Post*, *Edmonton Journal*, *Globe and Mail*, *Chicago Tribune* nebo *Toronto Star*, které do diplomové práce přinášejí dobový pohled tehdejších novinářů a bezprostřední reakce. Velmi cenným zdrojem komplexních znalostí byl oficiální archiv Národní hokejové ligy nebo publikace *Total Hockey: The Official Encyclopedia of the National Hockey League*¹⁷ a *The Ultimate Prize: The Stanley Cup*¹⁸, jejímiž autory jsou Dan Diamond, James Duplacey a Eric Zweig.

¹⁰ MCINDOE, Sean. *The Down Goes Brown history of the NHL: the world's most beautiful sport, the world's most ridiculous league*. Toronto: Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900.

¹¹ MCFARLANE, Brian. *History of Hockey*. Champaign: Sports Publishing, 1997. ISBN 1571671455.

¹² JENISH, D'Arcy. *The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles*. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484.

¹³ COMMITO, Mike. *Hockey 365: Daily Stories from the Ice*. Toronto: Dundurn Press, 2018. ISBN 9781459741843.

¹⁴ PINCHEVSKY, Tal. *Breakaway: From Behind the Iron Curtain to the NHL—The Untold Story of Hockey's Great Escapes*. Wiley, 2012. ISBN 9781118095003.

¹⁵ STAUDOCHAR, Paul. *Playing for Dollars: Labor Relations and the Sports Business*. IRL Press, 1996. ISBN 9780801483424.

¹⁶ GATEHOUSE, Jonathon. *The Instigator: How Gary Bettman Remade the NHL and Changed the Game Forever*. Triumph Books, 2012. ISBN 9781600788154.

¹⁷ DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. *Total Hockey: The Official Encyclopedia of the National Hockey League*. New York: Total Sports, 1998. ISBN 9780836271140.

¹⁸ DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. *The Ultimate Prize: The Stanley Cup*. Kansas City: Andrews McMeel Publishing, 2003. ISBN 9780740738302.

Syntézou informací z uvedených publikací a novinových archivů jsem vytvořil základní rámec této diplomové práce, obohacený informacemi z pramenů a literatury uvedených v závěrečném seznamu použitých zdrojů.

1. Přípravy expanze

Od dob druhé světové války až do roku 1967 utvářela Národní hokejovou ligu (NHL) stejná šestice týmů, která se později stala známá pod označením Original Six.¹⁹ Vše změnil příchod expanze, jenž v severoamerické sportovní historii nemá obdoby.²⁰ Žádná jiná ze čtyř hlavních sportovních lig ve Spojených státech amerických (USA) a Kanadě se nikdy předtím (ani nikdy potom) početně nezdvoujnásobila mezi koncem jedné sezóny a začátkem druhé.²¹ Pouze NHL v roce 1967, kdy začala její nová éra.

Na začátku šedesátých let se hokej v rámci dalších soutěží rozšířil po celých USA.²² Obzvláště v Kalifornii týmy prosperovaly.²³ Potenciál západoamerického trhu a riziko vzniku silné konkurenční soutěže si uvědomovalo i vedení NHL, a tak v roce 1960 zorganizovalo dva exhibiční zápasy v Los Angeles, aby si otestovalo zájem místních obyvatel o profesionální hokej.²⁴ Dějištěm utkání, ve kterých se střetly týmy Toronto Maple Leafs a Boston Bruins, se stala nedávno dokončená Los Angeles Memorial Sports Arena.²⁵ Oba zápasy na stadionu, jehož stavba vyšla na necelých 6 milionu dolarů, vyhráli Maple Leafs.²⁶ Důležitějším zjištěním však byla vysoká návštěvnost. Při prvním utkání počet přítomných diváků atakoval desetitisícovou hranici a v druhém zápase ji dokonce překonal.²⁷ V expanzi do amerického státu s medvědem ve vlajce tak ihned začali mnozí shledávat zlatý důl.²⁸ V následujících letech se o rozšíření soutěže pravidelně diskutovalo, k závazným krokům ale stále nedocházelo.²⁹ Atmosféru okolo expanze trefně vyjádřil spoluvlastník klubu z Toronta Harold Ballard: „Pokud k nám přijdou

¹⁹ Original Six (Boston Bruins, Detroit Red Wings, Chicago Black Hawks, Montreal Canadiens, New York Rangers a Toronto Maple Leafs).

²⁰ HOLMAN, Andrew. *Canada's Game: Hockey and Identity*. Montreal: McGill-Queen's University Press, 2009. ISBN 9780773535985. S. 27.

²¹ THE ASSOCIATED PRESS. Great Expansion of 1967 showed NHL was for real. *Northwest Arkansas Democrat Gazette* [online]. 2016 [cit. 8.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nwaonline.com/news/2016/feb/11/great-expansion-of-1967-showed-nhl-was-/>.

²² Hockey Central: Expansion: The NHL Doubles, then Triples [online]. [cit. 8.10.2021]. Dostupné z: <http://www.hockeycentral.co.uk/nhl/movers/Expansion.php>.

²³ CURRIER, Steve. *The California Golden Seals: A Tale of White Skates, Red Ink, and One of the NHL's Most Outlandish Teams*. Lincoln: University of Nebraska Press, 2017. ISBN 9780803288485. S. 24.

²⁴ BRUNT, Stephen. *Searching for Bobby Orr*. Toronto: Knopf Canada, 2006. ISBN 978-0676976526. S. 66.

²⁵ ROSENTRAU, Mark. *Major League Winners: Using Sports and Cultural Centers as Tools for Economic Development*. Boca Raton: Routledge, 2009. ISBN 9781439801598. S. 132.

²⁶ Los Angeles Sports Arena Names Mahr. *The Billboard* [online]. 1959 [cit. 9.10.2021]. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=TiAEAAAAMBAJ&pg=PA103&dq=los+angeles+sports+arena+names+mahr&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjj18D9q_L1AhUOS_EDHb81CdGQ6AF6BAGCEAI#v=onepage&q=los%20angeles%20sports%20arena%20names%20mahr&f=false.

²⁷ BRUNT, Stephen. *Searching for Bobby Orr*. Toronto: Knopf Canada, 2006. ISBN 978-0676976526. S. 66.

²⁸ Tamtéž, s. 67.

²⁹ MCFARLANE, Brian. *A Helluva Life in Hockey: A Memoir*. Toronto: ECW Press, 2021. ISBN 1770415440. S. 9.

správní lidé s pěti miliony dolarů a správnými plány, budeme naslouchat.“³⁰ Zádrhel tedy spočíval v tom, že liga neustále na někoho čekala.

Nový podnět pro rozšiřování soutěže přišel se jmenováním Williama Jenningse prezidentem New York Rangers roku 1962.³¹ Jennings věřil, že liga musí být v otázce expanze proaktivní. Důležité pro něj bylo, aby soutěž přijala nové kluby na západním pobřeží.³² Byl si vědom stále významnějšího vlivu televizních práv NHL, jejichž cena v polovině šedesátých let již přesahovala hranici deseti milionu dolarů za sezónu.³³ Šlo tedy o velice solidní sumu, ale v porovnání s cenou vysílacích práv Národní fotbalové ligy se jednalo zhruba o poloviční částku.³⁴ Důvodem rozdílných příjmů byla ona absence trhu NHL na západním pobřeží spojená s celkově nižším počtem týmů v soutěži. Existoval zde tedy problém, který by vyřešila právě expanze.

V následujících letech pracovalo vedení soutěže v tématu rozšíření ligy intenzivněji. Na schůzi roku 1965 navrhlo první čtyři města, kde by mohly vzniknout nové kluby. Těmito městy byly Los Angeles, San Francisco, Pittsburgh a St. Louis. Další dvě metropole měly být vybrány dodatečně.³⁵ Očekávalo se, že expanzní týmy budou za těmi zavedenými v prvních sezónách zaostávat, a tak byl navržen vznik další divize. Od začátku se tedy plánovalo, že týmy odehrají většinu zápasů za sezónu v rámci svých divizí.³⁶ Ke zmenšení výkonnostních rozdílů měl přispět také rozšiřovací draft NHL, na kterém si nově vzniklé kluby vybíraly hráče z těch současných. Každá ze stávajících ligových organizací přitom mohla napsat 12 jmen na listinu nedotknutelných hráčů. Tyto hráče si následovně nové organizace nemohly vybrat.³⁷ Kluby tak dostaly možnost ochránit si své klíčové hráče. Na druhou stranu každý nováček mohl začít sezónu s hráči, kteří již měli zkušenosti z NHL. Důležitá byla i otázka ceny za vstup organizace do ligy. Po přihlédnutí ke stále stoupající výdělečnosti soutěže v posledních letech a budoucím

³⁰ „If the right people come to us with five million dollars and the right kind of plans, we'll listen.“; BRUNT Stephen. Searching for Bobby Orr. Toronto: Knopf Canada, 2006. ISBN 1572439025. S. 66.

³¹ BASS, Alan. The Great Expansion: The Ultimate Risk That Changed the Nhl Forever. Bloomington: iUniverse, 2011. ISBN 9781450286060. S. 26.

³² LITTLE, Todd. Gone But Not Forgotten: The Great Expansion – NHL's Early Years. SBNATION [online]. 2012 [cit. 11.10.2021]. Dostupné z: <https://www.litterboxcats.com/2012/8/28/3268553/gone-but-not-forgotten-the-great-expansion-nhl-flyers-penguins-north-stars-blues-kings-seals>.

³³ JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 170.

³⁴ SCOTT, Geoffrey. Football Rising to the Challenge: Transition from College to Pro. Burlington: Jones & Bartlett Learning, 2006. ISBN 9780763733766. S. 35.

³⁵ HUGHES, Morgan. Hockey Chronicle: Year-By-Year History of the National Hockey League. Detroit: Omnigraphics Inc, 2005. ISBN 0785396241. S. 286.

³⁶ LEIFER, Eric. Making the Majors: The Transformation of Team Sports in America. Cambridge: Harvard University Press, 1998. ISBN 0674543319. S. 180.

³⁷ ROBERTSON, John. Hockey's Wildest Season: The Changing of the Guard in the NHL, 1969-1970. Jefferson: McFarland, 2021. ISBN 9781476680705. S. 16.

výdělkům za televizní práva po expanzi, byl poplatek vedením nakonec stanoven na 2 miliony dolarů.³⁸

Veřejnosti byly plány na expanzi oznámeny 11. března 1965 v New Yorku.³⁹ Během následujícího roku se prezidentovi soutěže Clarenci Campbellovi ohlásilo hned 13 zájemců z Kanady a USA, kteří zaplatili nevratnou zálohu 10 tisíc dolarů. V únoru 1966 Campbell svolal schůzi vedení soutěže na Manhattanu, na které proběhly rozhovory s uchazeči.⁴⁰ Po mnoha debatách začaly být oficiálně oznamovány destinace příštích klubů NHL. První volba vedení nebyla žádným překvapením, jelikož Los Angeles bylo všemi kvůli své velikosti, výraznému ekonomickému růstu a strategické poloze očekáváno. Úspěšným zájemcem byl Jack Kent Cooke, který situaci komentoval slovy: „Myslím, že jsem nikdy nebyl šťastnější.“⁴¹ San Francisco bylo druhou volbou, která také nebyla překvapivá, ale spíše logická. Liga potřebovala mít na západním pobřeží vzhledem k časové náročnosti a dopravním nákladům dva týmy.⁴² Prvním „zajímavým“ výběrem bylo dvojměstí Minneapolis-St. Paul. Pozitivní roli v tomto případě jistě sehrála značná popularita hokeje ve státě Minnesota a také silná investiční skupina. Nejistotu naopak přinášela absence hokejové arény pro NHL. Budoucímu klubu z Minnesoty tak byla udělena podmínka, že na začátku sezóny 1967-1968 musí mít postavenou odpovídající arénu.⁴³ Podmínka byla poté splněna. Následující výběry znamenaly začátek velké hokejové rivality, poněvadž ve státě Pensylvánie byly zvoleny dvě města. Jednalo se o Pittsburgh a Filadelfii.⁴⁴ Nejvíce vášní však vzbudila volba města St. Louis. Majitelé místní arény neměli s klubem dlouhodobé plány. Jejich zájem byl způsobený záměrem prodat chátrající sportovní halu, jelikož kombinace arény s klubem pro ně znamenala mnohem výhodnější pozici k prodeji. Vlastníci během ligou daných šedesáti dnů našli nové kupce, kterými se stali společníci v čele

³⁸ QUIRK, James, FORT, Rodney. *Pay Dirt: The Business of Professional Team Sports*. Princeton: Princeton University Press, 1997. ISBN 9780691015743. S. 468.

³⁹ BEDDOES, Richard. *Hockey! The story of the world's fastest sport*. New York: Macmillan, 1969. ISBN 9780025082809. S. 92.

⁴⁰ KIMELMAN, Adam. 'Second Six' took shape 50 years ago. *National Hockey League* [online]. 2016 [cit. 13.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/nhls-first-expansion-1966-50-year-anniversary/c-278513886>.

⁴¹ „I don't think I've ever been happier.“; ELLIOTT, Helene. Fifty years ago Tuesday, the expansion Los Angeles Kings were born. *Los Angeles Times* [online]. 2016 [cit. 13.10.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/sports/la-sp-kings-50-years-elliott-20160209-9-column.html>.

⁴² BERGLUND, Bruce. *The Fastest Game in the World: Hockey and the Globalization of Sports*. Berkeley: University of California Press, 2020. ISBN 9780520303720. S. 118.

⁴³ HARTMAN, Sid, RIPPEL, Joel. *Sid Hartman's Great Minnesota Sports Moments*. MVP Books, 2008. ISBN 9780760334911. S. 155.

⁴⁴ GREENBERG, Jay. *GREENBERG: The Rivalry*. *National Hockey League* [online]. 2017 [cit. 15.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/flyers/news/greenberg-the-rivalry--philadelphia-flyers/c-287085294>.

s rodinou Salomonových, a tak byl i šestý expanzní tým daný.⁴⁵ Ačkoli lze začátek cesty klubu ze St. Louis označit za komplikovaný, tak jako první expanzní tým získal své jméno, St. Louis Blues.⁴⁶

Zklamání z výběru sídel pro nové kluby NHL nastalo v Buffalu a Vancouveru. Prvně jmenované město bylo oficiálně zamítnuto kvůli blízkosti známé hokejové metropoli, Torontu.⁴⁷ Vancouver neuspěl jednak kvůli příliš vysokému počtu investorů, kteří stáli za nabídkou, a také z důvodu nedostatečně velkého trhu.⁴⁸ Absence nového týmu z Kanady byla pro mnohé obyvatele této země velkým zklamáním. Denny Boyd z deníku Vancouver Sun napsal: „Najednou máte pocit, že celé dva roky, kdy jsme doufali v organizaci z velké ligy, nebyly nic jiného než podfuk.“⁴⁹ Během několika málo let se ale vše změnilo a i Kanada se dočkala nových týmů.⁵⁰

V posledních letech šestičlenné ligy, kdy se pravidelně diskutovalo o nutnosti expanze, vyhrávaly Stanley Cup paradoxně pouze dva týmy, a to zástupce anglofonní Kanady Toronto Maple Leafs a pýcha frankofonní Kanady Montreal Canadiens. Maple Leafs získali nejcennější hokejovou trofej třikrát za sebou v rozmezí let 1962-1964.⁵¹ Následující dva roky usedli na hokejový trůn hokejisté Canadiens, na čemž měli významný podíl nový generální manažer organizace Sam Pollock a kapitán mužstva Jean Beliveau, jenž zároveň roku 1965 získal jako první hokejista cenu Conna Smytheho, udělovanou nejlepšímu hráči vyřazovacích bojů.⁵² Poslední sezónu Original Six slavili opět hráči z Toronta, kteří ve finále zdolali druhý kanadský celek v šesti zápasech. Finále se stejně jako semifinále hrálo na čtyři vítězné zápasy.⁵³ Divácká návštěvnost byla v tomto období rekordní a příjmy ze vstupného na stadiony neustále stoupaly.

⁴⁵ MARECEK, Greg. Full Court: The Untold Stories of the St. Louis Hawks. St. Louis: Reedy Press, 2006. ISBN 9781933370033. S. 188.

⁴⁶ WERNIG, Darin. Gateway City Puckchasers: The History of Hockey in St. Louis. Wernig Media, LLC, 2014. ISBN 9780990723202. S. 98.

⁴⁷ ZADARNOWSKI, Andrew. 50 years later: A look back at the NHL's first expansion draft. SBINATION [online]. 2017 [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.habseysontheprize.com/history/2017/6/6/15740142/nhl-50-anniversary-expansion-draft-philadelphia-pittsburgh-minnesota-bing-crosby-history-nhl>.

⁴⁸ CURRIER, Steve. The California Golden Seals: A Tale of White Skates, Red Ink, and One of the NHL's Most Outlandish Teams. Lincoln, University of Nebraska Press, 2017. ISBN 9780803288485. S. 65.

⁴⁹ „Suddenly you feel the whole two years we have been hoping for a big-league franchise was nothing but a put-on.“; JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 177.

⁵⁰ MCINDOE, Sean. The Down Goes Brown history of the NHL: the world's most beautiful sport, the world's most ridiculous league. Toronto: Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900. S. 60.

⁵¹ Stanley Cup Champions 1960-1969. NHL.com [online]. 2017 [cit. 20.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/nhl-stanley-cup-champions-1960-1969/c-288078780>.

⁵² COMMITO, Mike. Hockey 365: Daily Stories from the Ice. Toronto: Dundurn Press, 2018. ISBN 9781459741843. S. 145.

⁵³ NATIONAL HOCKEY LEAGUE. Official NHL Stanley Cup Fact Book. Triumph Books, 1995. ISBN 9781572430457. S. 134.

Za sezónu 1965-1966 vystoupaly tyto tržby v kombinaci základní části a vyřazovacích bojů k téměř 11 milionům dolarů. Průměrný ligový roční plat se pohyboval okolo 16 tisíc dolarů.⁵⁴ Bezpochyby se tak jednalo o období plné optimismu a velkých očekávání, jelikož expanze o novou šestici klubů se nezadržitelně blížila.

Roku 1966 vstoupil do NHL v dresu Bostonu Bruins osmnáctiletý Bobby Orr. Levoruký obránce, považovaný za jeden z největších talentů historie, podepsal před svým prvním zápasem v lize kontrakt za zhruba 50 tisíc dolarů za sezónu a stal se tak jedním z nejvíce vydělávajících hokejistů.⁵⁵ Přestože Bruins skončili v tabulce poslední, Orr předváděl stabilně kvalitní výkony a u fanoušků byl zvolen nejoblíbenějším hokejistou.⁵⁶ Obránce Bostonu byl pro svůj tým brzy stejně důležitý jako Bobby Hull pro Chicago Black Hawks. Ostatně důkazem nezpochybnitelné kvality zmiňované dvojice jsou slova dalšího skvělého hokejisty, Phila Esposito, který v listopadu 1973 řekl: „Nemůžete srovnávat Orra a mě nebo Hulla a mě. Jsou to spektakulární hráči. Orr je nejlepší hráč ve hře. Vím to, a přiznávám to.“⁵⁷ Bostonské levoruké křídlo, přezdívané Zlatý tryskáč, zaznamenalo během jednoho ročníku jako první více než 50 branek a třikrát vyhrálo trofej Art Ross, udělovanou nejproduktivnějšímu hráči základní části NHL.⁵⁸

Zatímco Toronto v létě 1967 slavilo zisk Stanley Cupu, nové organizace dokončovaly přípravy na jejich první sezónu v lize. Všechny arény, s výjimkou Los Angeles Forum, byly včas připraveny a zvoleny byly také jména všech klubů: Los Angeles Kings, California Seals, Minnesota North Stars, Pittsburgh Penguins, Philadelphia Flyers a St. Louis Blues.⁵⁹ Rozšiřovací draft proběhl již 6. června v Montrealu a expanzní týmy tak měly dostatek hráčů pro své premiérové ročníky.⁶⁰ Avšak ještě jedna důležitá hokejová událost se odehrála v červnu 1967. Šlo o založení National Hockey League Players' Association, tedy hráčské odborové asociace, která zastupuje zájmy hokejistů.⁶¹

⁵⁴ SALMING, Borje, KARLSSON, Gerhard. Blood, Sweat and Hockey. New York: HarperCollins, 1991. ISBN 9780002158404. S. 80.

⁵⁵ MCFARLANE, Brian. Brian McFarlane's Hockey Quiz. Pagurian Press, 1974. ISBN 9780919364820. S. 72.

⁵⁶ ZWEIG, Eric. Twenty Greatest Hockey Goals. Toronto: Dundurn Press, 2010. ISBN 9781554887897. S. 99.

⁵⁷ „You can't compare Orr and me or Hull and me. They are spectacular players. Orr is the best player in the game. I know it, and I admit it.“; VAUTOUR, Kevin. Number 4 Bobby Orr: A Chronicle of the Boston Bruins's Greatest Decade 1966-1976 Led by Their Legendary Superstar. Page Publishing, 2018. ISBN 9781644245972. S. 40.

⁵⁸ FISHMAN, Jon. Hockey's G.O.A.T.: Wayne Gretzky, Sidney Crosby, and More. Minneapolis: Lerner Publications, 2019. ISBN 9781541555990. S. 21.

⁵⁹ BERGLUND, Bruce. Big-time Hockey Records. Capstone Press, 2021. ISBN 9781977157328. S. 38.

⁶⁰ KIMELMAN, Adam. The Good, the Bad, & the Ugly: Philadelphia Flyers: Heart-pounding, Jaw-dropping, and Gut-wrenching Moments from Philadelphia Flyers History. Triumph Books, 2008. ISBN 9781600788765. S. 12.

⁶¹ BERRY, Robert, GOULD, William, STAUDOCHAR, Paul. Labor Relations in Professional Sports. Westport: Praeger, 1986. ISBN 9780865691377. S. 207.

2. Nová hokejová epocha

Začátek první sezóny, kdy NHL disponovala dvanácti týmy ve čtyřech časových pásmech, nadešel 11. října 1967.⁶² Úvodní zápas se odehrál v Pittsburghu mezi domácími Penguins a hostujícími Canadiens. Před více než 9 tisíci diváky zvítězili hokejisté z Montrealu.⁶³ Tento zápas proběhl bez velkých fanfár. Naopak utkání hrané ve stejný den mezi St. Louis Blues a Minnesotou North Stars proběhlo za početné divácké kulisy ve velkolepé atmosféře. Důvodem nebyl ani tak samotný zápas, ale to, co mu předcházelo. Majitelé Blues totiž zorganizovali pro více než 11 tisíc diváků slavnostní galapředstavení v nově opravené hale, na kterém vystoupilo několik umělců. Zápas poté vyústil v remízu.⁶⁴ Vítězstvím skončil první zápas pro California Seals, kteří v domácím prostředí porazili Philadelphii Flyers.⁶⁵ Los Angeles Kings museli odehrát prvních 17 domácích zápasů v dočasném azylu, jelikož jejich vlastní aréna Los Angeles Forum se stále dokončovala. I přes tyto komplikace Los Angeles Kings dokázali v úvodním domácím zápase porazit Philadelphii Flyers.⁶⁶ Letci z Philadelphie tak začali sezónu dvěma porážkami za sebou. Paradoxem je, že Flyers nakonec v základní části nové Západní divize zvítězili.⁶⁷

Zklamání v průběhu celého ročníku panovalo u California Seals. Tým prohrával většinu utkání a nakonec skončil na posledním místě tabulky.⁶⁸ Snad ještě horší zprávou se pro klub stala průměrná domácí návštěvnost, která nedosahovala ani 5ti tisíc diváků na zápas. Majitelé se sice pokoušeli přilákat na stadion více diváků snížením cen vstupenek, ale ani to nepomáhalo.⁶⁹ Ekonomická situace byla natolik vážná, že dokonce probíhaly i diskuze o přemístění organizace do Vancouveru a Buffala.⁷⁰ Nejvíce překvapivou událostí ovšem bylo

⁶² WINTERS, Laura. Pittsburgh Penguins. Calgary: Weigl Publishers, 2015. ISBN 9781489631787. S. 4.

⁶³ ROBERTSON, John. Hockey's Wildest Season: The Changing of the Guard in the NHL, 1969-1970. Jefferson: McFarland, 2021. ISBN 9781476680705. S. 26.

⁶⁴ MARECEK, Greg. Full Court: The Untold Stories of the St. Louis Hawks. St. Louis: Reedy Press, 2006. ISBN 9781933370033. S. 189.

⁶⁵ FISCHLER, Stan. The Greatest Players and Moments of the Philadelphia Flyers. Sports Publishing LLC, 1998. ISBN 9781571672346. S. 219.

⁶⁶ MAGUIRE, Liam. Next Goal Wins!: The Ultimate NHL Historian's One-of-a-Kind Collection of Hockey Trivia. Random House Canada, 2012. ISBN 9780307363404. S. 201.

⁶⁷ SHERMAN, David, JAFFE, Howard. The Philadelphia Flyers Encyclopedia. Sports Publishing LLC, 2003. ISBN 9781582615776. S. 2.

⁶⁸ All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

⁶⁹ ROBERTSON, John. Hockey's Wildest Season: The Changing of the Guard in the NHL, 1969-1970. Jefferson: McFarland, 2021. ISBN 9781476680705. S. 110.

⁷⁰ MCKINLEY, Michael. Hockey Night in Canada: 60 Seasons. Viking, 2012. ISBN 9780670066988. S. 95.

přejmenování klubu v průběhu sezóny na Oakland Seals.⁷¹ Ligový plán na vytvoření dvojice prosperujících organizací v nehokejevé Kalifornii se brzy ukázal jako příliš ambiciózní.

Naopak značný úspěch u fanoušků zažívala organizace Minnesota North Stars, sídlící v tradičně hokejové oblasti. North Stars měli nejvyšší průměrnou domácí návštěvnost ze Západní divize, a dokonce osmkrát se jim povedlo vyprodat svoji patnácti tisícovou halu.⁷² Ve vyřazovacích bojích se hokejistům ze severoamerického státu podařilo probojovat až do semifinále, ve kterém ale vypadli po sedmizápasové bitvě se St. Louis Blues. Čtyři ze sedmi zápasů byly přitom rozhodnuty až v prodloužení. St. Louis Blues poté ve finále nestačili ve čtyřech zápasech na Montreal Canadiens, kteří tak vyhráli svůj patnáctý Stanley Cup v klubové historii.⁷³

Expanze znamenala kromě vytvoření širšího trhu také více zápasů v základní části. Celkově se jednalo o 444 duelů, tedy 74 pro každého z dvanácti účastníků.⁷⁴ Novinkou bylo čtvrtfinále. Do vyřazovací části postupovala hned osmice nejlepších, konkrétně čtyři z každé divize. Ročník 1967-1968 se tak stal kalendářně tím nejdelším, jaký kdy liga odehrála.⁷⁵ Avšak bohužel v něm došlo i na tragickou událost, která se odehrála 13. ledna 1968. Bill Masterton, útočník Minnesota North Stars, narazil po bodyčeku hlavou na led a o dva dny později v nemocnici zemřel.⁷⁶ V souvislosti s nepovinným nošením hokejových helem napsal jeden z novinářů: „Billova smrt byla tragická, zbytečná a hloupá.“⁷⁷ Zarážející je, že v NHL došlo k povinnému nošení helem až o 29 let později.⁷⁸ Několik týdnů po Mastertonově smrti byla představena trofej Bill Masterton Trophy, jež je každoročně udělována hráči NHL za vytrvalost, sportovního ducha a oddanost hokeji.⁷⁹

⁷¹ ROBERTSON, John. *Hockey's Wildest Season: The Changing of the Guard in the NHL, 1969-1970*. Jefferson: McFarland, 2021. ISBN 9781476680705. S. 13.

⁷² BEDDOES, Richard. *Hockey!: The story of the world's fastest sport*. Macmillan, 1969. ISBN 9780025082809. S. 109.

⁷³ All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

⁷⁴ KREISER, John. Second Six expansion changed complexion of NHL 50 years ago. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/second-six-expansion-changed-nhl-50-years-ago/c-289774952>.

⁷⁵ DIAMOND, Dan. *Hockey's Glory Days: the 1950s & '60s*. Diane Pub Co, 2003. ISBN 9780756793524. S. 38.

⁷⁶ CONNER, Floyd. *Hockey's Most Wanted: The Top 10 Book of Wicked Slapshots, Bruising Goons and Ice Oddities*. Potomac Books, 2002. ISBN 9781574883640. S. 234.

⁷⁷ „Bill's death was tragic, unnecessary, and foolish.“; IRWIN, Sue. *Safety Stars: Players who fought to make the hard-hitting game of professional hockey safer*. James Lorimer, 2015. ISBN 9781459408470. S. 36.

⁷⁸ NORMAND, Baillargeon, BOISSINOT, Christian, IRVING, Scott. *Hockey and Philosophy*. University of Ottawa Press, 2015. ISBN 9780776622897. S. 131.

⁷⁹ FISCHLER, Stan. *The Handy Hockey Answer Book*. Canton: Visible Ink Press, 2015. ISBN 9781578595136. S. 117.

V sezóně 1968-1969 zvítězili ve finále Stanley Cupu hráči Montrealu Canadiens. O rok později slavili zisk trofeje fanoušci Bostonu Bruins. V obou případech byli poraženým finalistou St. Louis Blues, kteří tak ve svých prvních třech ročnících v lize odehráli tři finále, aniž by získali kýženou trofej.⁸⁰ I tak se jednalo o obdivuhodný, ale zároveň hořký úspěch.

Nové organizace podle očekávání neměly takovou kvalitu a v konfrontaci s těmi zaběhlými většinou prohrávaly. Vedení ligy se ale rozhodlo s dalším rozšířením ligy neotálet a již v roce 1968 začaly první rozhovory o hokeji v dalších severoamerických městech.⁸¹ Avšak nejdříve bylo zapotřebí stanovit datum a systém, jakým bude expanze uskutečněna. Široká shoda se našla na sezóně 1970-1971 a počtu dvou nových týmů.⁸² Nutno bylo také vyřešit otázku uspořádání divizí. Nakonec se rozhodlo, že Chicago Black Hawks budou účastníkem Západní divize a dva nové kluby zamíří do Východní divize.⁸³ Počet utkání každého klubu v základní části byl stanoven na 78. Částka za vstup do ligy vzrostla na 6 milionů dolarů.⁸⁴

Prvním na seznamu měst pro expanzi byl kanadský Vancouver, který měl vytrvalý zájem přidat se na mapu klubů NHL. Mnozí obyvatelé Kanady, zklamaní z rozhodnutí vedení ligy roku 1967, se tak konečně dočkali dalšího ligového týmu ze země javorového listu. Druhá volba padla na Buffalo.⁸⁵ Pro spokojeného majitele nového klubu z Buffala Seymoura Knoxe šlo o splnění celoživotního snu.⁸⁶

Pozitivní zprávou před začátkem ročníku 1970-1971 se stal vysoký zájem o permanentní vstupenky ve Vancouveru i Buffalu.⁸⁷ Zajímavá rozhodnutí se udála v organizaci Oakland Seals, kteří nejprve změnili svůj název na Bay Area Seals a po prvních dvou utkáních v sezóně se opětovně přejmenovali, konkrétně na California Golden Seals.⁸⁸ Důležitým aspektem pro

⁸⁰ Tamtéž, s. 112.

⁸¹ STOTT, Jon. *Ice Warriors: The Pacific Coast/Western Hockey League 1948-1974*. Victoria: Heritage House Publishing, 2009. ISBN 9781894974547. S. 165.

⁸² LONGLEY, Neil. *An Absence of Competition: The Sustained Competitive Advantage of the Monopoly Sports Leagues*. New York: Springer. ISBN 9781461494843. S. 54.

⁸³ DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. *Total Hockey: The Official Encyclopedia of the National Hockey League*. New York: Total Sports, 1998. ISBN 9780836271140. S. 179.

⁸⁴ LORGE, Barry. *NHL Shaves \$6 Million Fee*. The Washington Post [online]. 1977 [cit. 15.10.2021]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1977/03/02/nhl-shaves-6-million-fee/df9ab42b-5093-4c37-aa0a-265bd0efa1b1/>.

⁸⁵ MCINDOE, Sean. *The Down Goes Brown History of the NHL: The World's Most Beautiful Sport, the World's Most Ridiculous League*. Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900. S. 60.

⁸⁶ THE ASSOCIATED PRESS. *Seymour Knox 3d, 70, N.H.L. Team Owner*. The New York Times [online]. 1996 [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1996/05/23/sports/seymour-knox-3d-70-nhl-team-owner.html>.

⁸⁷ DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. *Total Hockey: The Official Encyclopedia of the National Hockey League*. Total Sports, 1998. ISBN 9780836271140. S. 254.

⁸⁸ BIESEL, David. *Can You Name that Team?: A Guide to Professional Baseball, Football, Soccer, Hockey, and Basketball Teams and Leagues*. Scarecrow Press, 1993. ISBN 9781461657101. S. 14.

hráče byly samozřejmě platy, které v několika případech roku 1970 již dosahovaly částky 100 tisíc dolarů ročně. Mezi hokejisty s takto štědrá výplatou se řadili například Bobby Hull nebo Gordie Howe.⁸⁹ Neustálé zvyšování platů ale mnohdy znamenalo i přehnaná finanční očekávání a přinášelo do hokeje spory, které ostatně musel řešit před prvními zápasy jeho týmu i generální manažer Vancouveru Bud Poile.⁹⁰

Vancouver Canucks odehráli své debutové utkání ve své aréně před více než 15 tisíci diváky. Soupeřem domácích byli Los Angeles Kings, kteří v utkání zvítězili.⁹¹ Přes porážku mohlo být domácí publikum spokojeno, jelikož mělo svůj vytoužený tým konečně v lize. Buffalo Sabres odehráli své úvodní zápasy na ledě soupeřů. V prvním utkání na svém stadionu čelil celek z amerického státu New York nejúspěšnějšímu ligovému klubu historie, Montrealu Canadiens. Výhru hostů toho dne sledovalo okolo 10 tisíc návštěvníků.⁹² Úspěšnějším z dvojice nových mužstev se v silné Východní divizi stali Buffalo Sabres, kteří skončili v tabulce na pátém místě. Vancouver Canucks se umístili o pozici níže, před posledními Detroit Red Wings.⁹³ Jelikož do vyřazovacích bojů postupovala pouze nejlepší čtveřice z každé divize, pro oba nováčky skončila první sezóna již v základní části. Vítězem celého ročníku byli Montreal Canadiens, kteří ve čtvrtfinále překvapivě vyřadili suverény základní části Boston Bruins a následně si dokráčeli pro Stanley Cup.⁹⁴ Pro Bruins se jednalo o velké zklamání. Hvězdná sestava s Bobby Orrem nebo Philem Espositem překonávala až do čtvrtfinálové série jeden rekord za druhým a týmové cíle tak byly pouze ty nejvyšší.⁹⁵ Vyřazovací boje jsou ovšem často označovány za „zcela jinou soutěž“, ve které výsledky ze základní části nehrají žádnou roli, a to se potvrdilo i tentokrát. Touha po úspěchu však hokejisty z města univerzit neopustila. Samotný Bobby Orr odpověděl ihned po prohrané sérii na otázku o jeho mimosezónních plánech následující: „Jdu domů a budu trénovat hokej.“⁹⁶

⁸⁹ CapFriendly: Players [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.capfriendly.com/>.

⁹⁰ MCFARLANE, Brian. One Hundred Years of Hockey. Toronto: Deneau, 1989. ISBN 9780929091266. S. 103.

⁹¹ BEDDALL, Justin. Vancouver Canucks: Heartstopping Stories from Canada's Most Exciting Hockey Team. Heritage House Publishing Co. Ltd., 2004. ISBN 9781551537924. S. 20.

⁹² Hockey Reference: 1970-71 Buffalo Sabres Schedule and Results [online]. Dostupné z: https://www.hockey-reference.com/teams/BUF/1971_games.html.

⁹³ All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

⁹⁴ NATIONAL HOCKEY LEAGUE. Official NHL Stanley Cup Fact Book. Chicago: Triumph Books, 1996. ISBN 9781572431348. S. 84.

⁹⁵ FISCHLER, Stan. Boston Bruins: Greatest Moments & Players. Sports Publishing, 2017. ISBN 9781683581413. S. 252.

⁹⁶ „I'm going home and practise hockey.“; VAUTOUR, Kevin. Number 4 Bobby Orr: A Chronicle of the Boston Bruins's Greatest Decade 1966-1976 Led by Their Legendary Superstar. Page Publishing, 2018. ISBN 9781644245972. S. 68.

3. Vznik konkurence a Série století

Během léta roku 1971 se začaly objevovat informace o založení nové hokejové ligy. Na podzim pak byla představena Světová hokejová asociace (WHA), která si dávala za cíl stát se rivalem NHL. Start debutového ročníku s celkem dvanácti účastníky se naplánoval k datu 11. října 1972. USA měly mít v soutěži osmičlenné zastoupení a Kanada čtyřčlenné.⁹⁷ Majitelé klubů z WHA od samého počátku oznamovali, že kvalitní hráče přilákají na vysoké platy a budou významným soupeřem nejslavnější hokejové soutěže.⁹⁸

Boston Bruins odčinili v sezóně 1971-1972 zmar z předchozího roku a slavili zisk vytožené trofeje. V období letní přestávky se dokončovaly arény pro dva nové týmy, které se na podzim přidaly do ligového koloběhu. První byl z Newyorské metropolitní oblasti a dostal jméno New York Islanders. Druhý našel domov ve městě na jihovýchodě USA a nesl název Atlanta Flames.⁹⁹ Přicházely ovšem i negativní události. Mnoho hokejistů, v čele s Bobby Hulleem, se rozhodlo podepsat lukrativní kontrakty ve WHA.¹⁰⁰ Po téměř padesáti letech tak nadešlo období, ve kterém na severoamerickém kontinentu existovala hokejová liga schopná kvalitativně a finančně konkurovat NHL.

Před ročníkem 1972-1973 se odehrálo 8 důležitých utkání jak pro Kanadu, tak pro celou NHL. Výběr země javorového listu se postavil tomu ze Sovětského svazu. První čtyři zápasy se odehrály na půdě Kanady. Poté následoval stejný počet střetnutí v Moskvě.¹⁰¹ Šlo tedy o to, zdali hrají nejlepší hokejisté světa v Severní Americe a NHL je doopravdy nejkvalitnější hokejovou ligou. Během probíhající studené války však střetnutí zajisté měla i značný politický a ideologický přesah. Před prvním utkáním zůstávala většina kanadských a amerických novinářů optimistická. „Rád bych byl v brance, protože jakýkoli brankář toho nebude mít moc na práci. Bylo by to skvělé místo, odkud sledovat zápas,“¹⁰² řekl jeden z nich v narážce ke kvalitě sovětských hráčů. Velké zklamání na sebe nenechalo dlouho čekat. První zápas v Montrealu vyhráli hokejisté Sovětského svazu 7:3. Domácí novináři okamžitě začali

⁹⁷ KAHANE, Leo, SHMANSKE, Stephen. The Oxford Handbook of Sports Economics Volume 2: Economics Through Sports. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 9780195387780. S. 56.

⁹⁸ COMMITO, Mike. Hockey 365: Daily Stories from the Ice. Toronto: Dundurn Press, 2018. ISBN 9781459741843. S. 205.

⁹⁹ ZWEIG, Eric. The Toronto Maple Leafs: The Complete Oral History. Toronto: Dundurn Press, 2017. ISBN 9781459736191. S. 295.

¹⁰⁰ FISCHLER, Stan. The Handy Hockey Answer Book. Canton: Visible Ink Press, 2015. ISBN 9781578595136. S. 132.

¹⁰¹ HOLMAN, Andrew. Canada's Game: Hockey and Identity. Montreal: McGill-Queen's University Press, 2009. ISBN 9780773535985. S. 45.

¹⁰² „I would love to be in goal because there is not going to be much for any goaltender to do. It would be a nice place to watch the game from.“; JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 212.

označovat porážku jako šokující výsledek.¹⁰³ Odvetu, hranou o dva dny později na ledě Toronta, vyhrál tým Kanady. Třetí duel ve Winnipegu skončil remízou. První polovina série byla zakončena před vancouverským publikem a z vítězství se opět radovali Sověti. V zemi, která je kolébkou hokeje, tak nastalo trpké vystřízlivění. Zklamání se ještě více prohloubilo po prvním moskevském utkání, které vyhráli domácí. Celkovému vítězství týmu, složeného z hráčů NHL, věřil po pátém zápase málokdo. Poslední tři bitvy ale vše změnilo. Kanada zbylá utkání v moskevském Paláci sportu Lužniki ovládla a v „Sérii století“ nakonec zvítězila. Rozhodující gól Paula Hendersona v osmém klání přitom padl pouze 34 sekund před koncem.¹⁰⁴ Hokejistova matka poté tento moment okomentovala: „Když Paul vstřelil ten gól, bylo to jako výbuch atomové bomby.“¹⁰⁵ Vypukly tak mohutné oslavy, a předešlé neúspěchy byly zapomenuty.

Atlanta Flames a New York Islanders odehráli svůj debutový duel 7. října 1972. Dějištěm vzájemného střetnutí, z něhož vyšli vítězně hokejisté Flames, se stala aréna Nassau County Coliseum na ostrově Long Island.¹⁰⁶ Vznik nových organizací byl sice pozitivní zprávou, avšak stále více starostí pro vedení soutěže přinášela WHA, která od svého rivala za jediný rok přilákala hned 67 hokejistů.¹⁰⁷ V mnoha případech se jednalo o klíčové hráče. Důvodem byly ve většině případů peníze. NHL tedy zareagovala investicemi do hráčských mezd, jejichž průměr za jediný rok stoupl o více než třetinu.¹⁰⁸ Růst platů ovšem nezpůsobil navýšení kvality ligy. Ta naopak klesala v důsledku zakládání nových organizací a přesunu desítek hokejistů do konkurenční WHA. Rekordních úrovní nedosahovaly pouze příjmy, ale také rozdíly v kvalitě jednotlivých týmů a průměrné klubové návštěvnosti. V konečné tabulce Východní divize získali pozdější vítězové Stanley Cupu z Montrealu celkem 120 bodů, zatímco poslední New York Islanders si připsali pouze 30 bodů.¹⁰⁹ Canadiens na cestě za vítězstvím

¹⁰³ HENDERSON, Paul. LAJOIE, Roger. *The Goal of My Life: A Memoir*. FENN-M&S, 2013. ISBN 9780771039157. S. 9.

¹⁰⁴ WALLACE, Craig. *The Forgotten Summit*. Lulu Press, 2011. ISBN 9780557045563. S. 24-31.

¹⁰⁵ „When Paul scored that goal, it was like an atomic bomb going off.“; *The Famous Pictures Collection: 1972 Canada-Soviet Hockey Goal* [online]. 2013 [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <http://www.famouspictures.org/1972-canada-soviet-hockey-goal/>.

¹⁰⁶ ESKENAZI, Gerald. *Flames Vanquish Islanders, 3 to 2*. *The New York Times* [online]. 1972 [cit. 23.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1972/10/08/archives/flames-vanquish-islanders-3-to-2-coliseum-crowd-of-12221-sees-new.html>.

¹⁰⁷ PURE HOCKEY: A Brief History of the NHL-WHA Merger [online]. 2021 [cit. 25.10.2021]. Dostupné z: <https://blog.purehockey.com/hockey-culture-traditions/a-brief-history-of-the-nhl-wha-merger/>.

¹⁰⁸ RIESS, Steven. *Sports in America from Colonial Times to the Twenty-First Century: An Encyclopedia*. London: Routledge, 2015. ISBN 9780765617064. S. 962.

¹⁰⁹ All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

roku 1973 zdolali Buffalo Sabres, agresivně hrající Philadelphii Flyers a ve finále Chicago Black Hawks.¹¹⁰

Soupeření mezi NHL a WHA nadále pokračovalo. Z nastalé situace nejvíce profitovali hráči, kterým byly nabízeny stále lukrativnější smlouvy. Zisk majitelů se naopak neustále zmenšoval a nezdědka docházelo i k finančním ztrátám. Problémy nastaly i u konkurence, jelikož za úvodní sezónu dosáhl celkový deficit dvanácti klubů WHA hodnoty 11 milionů dolarů.¹¹¹ Pokus o vyřešení situace se uskutečnil na schůzce zástupců obou soutěží v New Yorku. Probírána byla možnost sloučení konkurenčních lig. Vše ovšem skončilo nezdarem.¹¹²

Při podpisování nových smluv měla v létě 1973 navrch NHL. Její rival ovšem získal nečekaný triumf. Houston Aeros, účastník WHA, uzavřel kontrakty se syny Gordieho Howe, Markem a Martym. Klubu se následně zásluhou velkorysé smlouvy na 1 milion dolarů podařilo přilákat i zkušeného pětáctiletého veterána, který tak po dvou letech obnovil svoji kariéru.¹¹³ Trojice se jménem Howe na dresu oblékala stejný dres následujících 7 sezón.¹¹⁴ Samotného Gordieho lze tedy bezesporu považovat za symbol sportovní dlouhověkosti.

Komplikace nastaly u California Golden Seals, kteří měli v ročníku 1973-1974 nejnižší ligovou návštěvnost a skončili na posledním místě tabulky. Organizace byla navíc dlouhodobě ve finanční ztrátě a došlo tak na diskuze o jejím přemístění do Indianapolis.¹¹⁵ To se nakonec neuskutečnilo a klub zůstal na západním pobřeží, prozatím. Naopak velkého úspěchu dosáhli hokejisté Philadelphia Flyers, kteří v základní části opanovali Západní divizi a poté se jim jako prvnímu expanznímu týmu podařilo získat trofej pro vítěze vyřazovacích bojů.¹¹⁶ Flyers předváděli jedinečný způsob hokeje, který lze označit za „brutální“. Hrubíáni z Broad Street, jak zněla jejich přezdívka, nasbírali v sezóně rekordní počet trestných minut a jejich zápasy

¹¹⁰ ESKENAZI, Gerald. For the Canadiens, It Was Old-Hat Trick. The New York Times [online]. 1973 [cit. 25.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1973/05/12/archives/for-the-canadiens-it-was-oldhat-trick-les-canadiens-sont-la.html>.

¹¹¹ LEIFER, Eric. Making the Majors: The Transformation of Team Sports in America. Cambridge: Harvard University Press, 1998. ISBN 9780674543317. S. 184.

¹¹² FOSTY, Darril, FOSTY, Geroge. Tribes: An International Hockey History. New York: Stryker-Indigo Publishing Company, 2014. ISBN 9780965116855. S. 210.

¹¹³ GOLDAPER, Sam. Gordie Howe gets \$1-Million pact. The New York Times [online]. 1973 [cit. 28.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1973/06/20/archives/gordie-howe-gets-1million-pact-aeros-sign-former-detroit-ace-for-4.html>.

¹¹⁴ CROWE, Jerry. Wayne Gretzky/1852 Points: Sons Knew Howe Was No Broken Aero: Hockey Family: NHL great came out of retirement to play six seasons with Marty and Mark Howe in the WHA. Los Angeles Times [online]. 1989 [cit. 1.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1989-10-16-sp-157-story.html>.

¹¹⁵ CURRIER, Steve. The California Golden Seals: A Tale of White Skates, Red Ink, and One of the NHL's Most Outlandish Teams. Lincoln: University of Nebraska Press, 2017. ISBN 9780803288485. S. 230.

¹¹⁶ SHERMAN, David. The Philadelphia Flyers Encyclopedia. Sports Publishing LLC, 2003. ISBN 9781582615776. S. 49.

pravidelně doprovázely bitky.¹¹⁷ Atmosféru okolo týmu lze pochopit ze slov útočníka Billa Clementa: „Byli jsme nenáviděni všude, kam jsme přišli. Tak jsme začali mít pocit, že jsme to my proti světu.“¹¹⁸ Drsný styl hry ale přinesl své ovoce a po vítězné šestizápasové finálové sérii proti Bostonu Bruins slavila organizace a celé město historický úspěch v podobě Stanley Cupu.

Změny ve formátu NHL přišly na podzim 1974. Ligu tvořila dvojice konferencí a ty se dále dělily na dvě divize. Tyto změny byly zapříčiněny rozšířením soutěže o kluby Kansas City Scouts a Washington Capitals.¹¹⁹ Pro oba nováčky skončila sezóna posledními místy ve svých divizích. Capitals během ročníku dvakrát vyměnili trenéra a zaznamenali i rekord v nejnižším počtu získaných bodů (21).¹²⁰ Obhajoba prvenství se podařila hokejistům Philadelphia Flyers, kteří ve finále zdolali Buffalo Sabres.¹²¹ Agresivní hokej tak znovu zvítězil a Flyers se stali nejnenáviděnějším týmem sedmdesátých let.¹²²

Existenční problémy způsobené nedostatkem peněz nastaly roku 1975 u organizací Pittsburgh Penguins a California Golden Seals. Vedení soutěže se již chystalo na možnost, že nadcházející ročník bude mít pouze 16 účastníků. Vše nakonec vyřešily změny v majetkové struktuře a liga pokračovala ve stejném složení. Avšak finanční potíže, způsobené soutěžením s WHA, pronásledovaly mnoho dalších klubů.¹²³ Další negativní zprávou se toho roku stal zdravotní stav Bobbyho Orra, jednoho z nejlepších hokejistů historie, který musel již na pátou operaci s kolenem.¹²⁴ Orr se poté k hokeji vrátil už jen nakrátko a svoji kariéru ukončil ve věku 30ti let.

Pro Washington Capitals a Kansas City Scouts byla sezóna 1975-1976 velice nepovedená. Oba týmy vytvořily rekord v počtu po sobě jdoucích zápasů bez výhry a skončily shodně na posledních místech svých divizí. Opačné starosti zažívali Montreal Canadiens. Po

¹¹⁷ FOSTY, Darril, FOSTY, Geroge. Tribes: An International Hockey History. New York: Stryker-Indigo Publishing Company, 2014. ISBN 9780965116855. S. 219.

¹¹⁸ „We were hated everywhere we went. So we began to feel like it was us against the world.“; JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 225.

¹¹⁹ MAGUIRE, Liam. Next Goal Wins!: The Ultimate NHL Historian's One-of-a-Kind Collection of Hockey Trivia. Random House Canada, 2012. ISBN 9780307363404. S. 140.

¹²⁰ BLEVINS, Dave. The Sports Hall of Fame Encyclopedia: Baseball, Basketball, Football, Hockey, Soccer. Scarecrow Press, 2011. ISBN 9780810861305. 872.

¹²¹ KEESE, Parton. Flyers Defeat Sabres by 2-0 For 2d Straight Stanley Cup. The New York Times [online]. 1975 [cit. 2.11.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1975/05/28/archives/flyers-defeat-sabres-by-20-for-2d-straight-stanley-cup-kelly.html>.

¹²² HUGHES, Morgan. Hockey Chronicle: Year-By-Year History of the National Hockey League. Publications International, 2005. ISBN 9780785396246. S. 348.

¹²³ BROWN, Matthew. Financial Management in the Sport Industry. Routledge, 2021. ISBN 97803673211215. S. 416.

¹²⁴ TOSCHES, Rich. BOBBY ORR: Once Best on Skates, He Walks With Pain. Los Angeles Times [online]. 1986 [cit. 3.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1986-02-02-sp-3492-story.html>.

ovládnutí základní části se ziskem 127 bodů a dominanci ve vyřazovacích bojích, mohli hokejisté nejstaršího ligového klubu oslavovat zaslouženou odměnu v podobě Stanley Cupu.¹²⁵ Drsný styl hokeje poraženého finalisty, Philadelphia Flyers, tak po dvou úspěšných taženích našel svého přemožitele. Mimořádný počin se během tohoto ročníku povedl kapitánovi Toronta Maple Leafs Darrylu Sittlerovi. Střední útočník zaznamenal při zápase 7. února 1976 proti Bostonu Bruins šest gólů a čtyři asistence, čímž vytvořil nový rekord v počtu kanadských bodů za jeden zápas a navždy se zapsal do hokejových dějin.¹²⁶ Sittler o mnoho let později ke svému rekordu prohlásil: „Každým uplynulým rokem se hodnota 10 bodů zvětšuje a znamená pro mě víc.“¹²⁷

Hned dvě organizace změnila svoji adresu v roce 1976. Z California Golden Seals se stali Cleveland Barons. Kansas City Scouts přesídlili do Denveru a jejich nový název zněl Colorado Rockies.¹²⁸ Na podzim stejného roku začala poslední sezóna ve funkci ligového prezidenta pro jednadmdesátiletého matadora Clarence Campbella, jenž soutěž vedl od roku 1946.¹²⁹ Avšak ještě před odchodem do penze musel dosluhující prezident řešit problém klesající divácké návštěvnosti. Konkrétně byly zasaženy organizace z Bostonu, St. Louis, Atlanty, Pittsburghu nebo Detroitu. Avšak největší nesnáze nastaly v Clevelandu a Denveru, kde bylo prodáno pouze okolo 2000 permanentních vstupenek.¹³⁰ Celková návštěvnost za základní část i vyřazovací boje dosáhla hodnoty 9,2 milionu. Oproti stavu z minulého ročníku se tak jednalo o více než šesti set tisícový pokles.¹³¹ Stanley Cup se v ročníku 1976-1977 podařilo obhájit hráčům Montrealu Canadiens, kteří ve finálové sérii porazili Boston Bruins.¹³²

¹²⁵ All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

¹²⁶ AVERY, Martin. *The Curse Of The Maple Leafs*. Lulu Press, 2011. ISBN 9781257772162. S. 243.

¹²⁷ „Every year that goes by, the magnitude of the 10 points gets bigger and means more to me.“; WHARNSBY, Tim. Darryl Sittler's 10-point night still NHL record. National Hockey League [online]. 2016 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/darryl-sittler-10-point-game/c-278406152>.

¹²⁸ WONG, Glenn. *The Comprehensive Guide to Careers in Sports*. Burlington: Jones & Bartlett Publishers, 2013. ISBN 9781449602031. S. 104.

¹²⁹ GOLDAPER, Sam. Clarence Campbell Is Dead At 78; President Of N.H.L. For 31 Years. The New York Times [online]. 1984 [cit. 5.11.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1984/06/25/obituaries/clarence-campbell-is-dead-at-78-president-of-nhl-for-31-years.html>.

¹³⁰ WEBSTER, Gary. *The NHL's Mistake by the Lake: A History of the Cleveland Barons*. Jefferson: McFarland, 2021. ISBN 9781476685847. S. 139.

¹³¹ NHL Attendance (1975-76 through 2020-21). NHL Records [online]. Dostupné z: records.nhl.com/history/attendance.

¹³² History Through Our Eyes: May 16, 1977, Stanley Cup parade. Montreal Gazette [online]. 2019 [cit. 5.11.2021]. Dostupné z: <https://montrealgazette.com/news/local-news/history-through-our-eyes/history-through-our-eyes-may-16-1977-stanley-cup-parade>.

4. Vyřešení problémů

Clarence Campbell, muž, pod jehož vedením se NHL přetransformovala ze šestičlenné na osmnáctičlennou ligu, opustil svou pozici v červnu 1977. Svůj odchod ale oznámil již 18 měsíců před tímto datem.¹³³ Spekulací o jeho nástupci se za tu dobu objevilo hned několik. Novináři měli mnoho kandidátů: generální manažer Blues Emile Francis, viceprezident Maple Leafs Robert Sedgewick nebo právníci Ed Houston a James Cullen.¹³⁴ Jméno skutečného nástupce však v novinových člancích nezaznívalo. Na zasedání vedení NHL 22. června 1977 byl novým prezidentem soutěže zvolen John A. Ziegler Jr. Pro veřejnost se jednalo o překvapivou volbu, jelikož jeho jméno nebylo veřejně známé. Nový prezident ani po jmenování neposkytoval veřejné rozhovory a poměrně dlouho tak zůstal záhadným mužem.¹³⁵ Třiačtyřicetiletý Ziegler se stal čtvrtým prezidentem soutěže a prvním Američanem ve funkci.

Liga se nacházela ve špatném stavu. Deset organizací vykázalo za ročník 1976-1977 finanční ztráty, jež celkově dosáhly 18 milionů dolarů.¹³⁶ Navíc se rozcházely názory na řešení potíží s WHA. Jedna část vedení soutěže chtěla některé kluby z konkurenční ligy přijmout do NHL. Druhá byla razantně proti.¹³⁷ Ziegler se rozhodl nastalé problémy ihned řešit.¹³⁸

Jedním z důvodů finančních potíží byl před několika lety zavedený mechanismus garantovaných smluv. Ten v praxi znamenal, že kluby nemohly hráčům i přes nespokojenost s jejich výkony ukončit kontrakty. Hokejisté tak nemuseli hrát žádné zápasy či být dokonce součástí týmu, a přesto dostávali plnou výplatu.¹³⁹ Avšak Ziegler tento problém vyřešil již v září 1977. Na schůzce s Alanem Eaglesonem, výkonným ředitelem hráčských odborů NHLPA, vyjednal změnu a předčasné ukončování smluv bylo umožněno. Hráči v takovém případě obdrželi třetinu peněz ze zbývajících kontraktu a okamžitě směli začít hrát za jiný tým.¹⁴⁰

¹³³ MCINDOE, Sean. *The Down Goes Brown History of the NHL: The World's Most Beautiful Sport, the World's Most Ridiculous League*. Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900. S. 127.

¹³⁴ JENISH, D'Arcy. *The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles*. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 247.

¹³⁵ ZEISLER, Laurel. *Historical Dictionary of Ice Hockey*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2015. ISBN 9781442255326. S. 346.

¹³⁶ *Sporting Life Hockey on Thin Ice*. *Saturday Review* [online]. 1977 [cit. 6.11.2021]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=0gbmAAAAMAAJ&q=nhl+1977+saturday+review+sporting+life+hockeyon+thin+ice&dq=nhl+1977+saturday+review+sporting+life+hockeyon+thin+ice&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKewjyltPB4Pn1AhWnSfEDHTkCD5IQ6AF6BAGEEAI>. S. 70.

¹³⁷ MCINDOE, Sean. *The Down Goes Brown History of the NHL: The World's Most Beautiful Sport, the World's Most Ridiculous League*. Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900. S. 128.

¹³⁸ WEIR, Glenn. *Ultimate Hockey*. Stoddart, 1999. ISBN 9780773760578. S. 390.

¹³⁹ EPSTEIN, Adam. *Sports Law*. Mason: Cengage Learning, 2013. ISBN 9781111971663. S. 63.

¹⁴⁰ SCHIAVONE, Michael. *Sport and Labor in the United States*. Albany: State University of New York Press, 2016. ISBN 9781438456829. S. 133.

Z důvodu nedodržování finančních závazků se několik organizací ocitlo koncem osmdesátých let pod tlakem ligového vedení. Překvapivým účastníkem těchto nesnází se stali i New York Islanders, kteří dlužili celkem 9,4 milionu dolarů a jejich setrvání v NHL bylo vážně ohroženo. Vše nakonec vyřešila až změna v majetkové struktuře.¹⁴¹ Nicméně konec nadešel roku 1978 pro Cleveland Barons, kteří byli sloučeni s Minnesotou North Stars. Barons se po celou dobu své existence nacházeli v peněžních ztrátách a investoři tak trh v Ohio opustili.¹⁴² Jednalo se o první pokles počtu klubů v NHL po 36 letech.

Montreal Canadiens stejně jako New York Islanders, New York Rangers, Toronto Maple Leafs, Buffalo Sabres nebo Philadelphia Flyers pravidelně vyprodávali své stadiony. Nízká návštěvnost naopak trápila Pittsburgh Penguins, Colorado Rockies, Minnesotu North Stars, St. Louis Blues a Washington Capitals.¹⁴³ Výkonný ředitel NHLPA Alan Eagleson v listopadu 1978 řekl: „V příští sezóně v NHL neuvidíte více než 16 týmů.“¹⁴⁴ Z jeho slov je patrné, že liga stále nebyla v ideální kondici. Ještě hůře na tom ovšem byla WHA, která se nacházela přímo v existenčních potížích.¹⁴⁵

Ve vedení NHL postupně převládala skupina lidí, která chtěla přijmout nejlepší kluby WHA do svých řad. Jedním z nich byl i prezident John Ziegler.¹⁴⁶ Během jeho prvního roku ve funkci rozhovory na toto téma značně pokročily. Finanční ředitel a majoritní akcionář klubu New England Whalers představil návrh na přesun až 6 klubů z WHA do NHL. Kromě jeho organizace šlo o Quebec Nordiques, Winnipeg Jets, Edmonton Oilers, Cincinnati Stingers a Houston Aeros.¹⁴⁷ Od začátku vyjednávání se tak nepočítalo se zapojením Birmingham Bulls a Indianapolis Racers, zbývajících dvou účastníků konkurenční soutěže.

¹⁴¹ QUIRK, James. *Pay Dirt: The Business of Professional Team Sports*. Princeton: Princeton University Press, 1997. ISBN 9782950516473. S. 38.

¹⁴² ROBERTSON, John, FORT, Rodney. *Hockey's Wildest Season: The Changing of the Guard in the NHL, 1969-1970*. McFarland, 2021. ISBN 9781476680705. S. 251.

¹⁴³ HockeyDB: NHL Attendance [online]. Dostupné z: <https://www.hockeydb.com/nhl-attendance/>.

¹⁴⁴ „You won't see more than sixteen Teams in the NHL next season.“; JENISH, D'Arcy. *The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles*. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 259.

¹⁴⁵ WASHBURN, John. United States. Congress. House. Committee on Ways and Means: The president's 1978 tax reduction and reform proposals [online]. 1978 [cit. 7.11.2021]. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=BNJDG96bB9IC&pg=PA5337&dq=world+hockey+association+1978+survival+problems&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKewjPsemF_fn1AhUB_6QKHQ_NBRQQ6AF6BAgLEAI#v=onepage&q=world%20hockey%20association%201978%20survival%20problems&f=false.

¹⁴⁶ SHANNON, John. Ziegler's NHL tenure had lasting impact in Canada. Sportsnet [online]. 2018 [cit. 12.11.2021]. Dostupné z: <https://www.sportsnet.ca/hockey/nhl/zieglers-nhl-tenure-lasting-impact-canada/>.

¹⁴⁷ ALLEN, Kevin. Houston and Cincinnati in NHL? It almost happened in 1977 when WHA-NHL talked merger. USA Today Sports [online]. 2019 [cit. 10.11.2021]. Dostupné z: <https://eu.usatoday.com/story/sports/nhl/columnist/allen/2019/03/29/nhl-wha-merger-howard-baldwin/3299347002/>.

Wayne Gretzky, sedmnáctiletý talentovaný mladík, podepsal před sezónou 1978-1979 sedmiletou smlouvu na 1,75 milionu dolarů s Indianapolis Racers z WHA.¹⁴⁸ V Indianě ale odehrál pouze 8 zápasů. Důvodem byly peníze, které klubu jednoduše došly. Gretzky se tak stěhoval do Edmontonu Oilers a Racers za několik týdnů zanikli.¹⁴⁹

Začátkem března 1979 se na Floridě uskutečnilo hlasování vedení o přijetí Whalers, Nordiques, Jets a Oilers do NHL. Stingers už zůstali stranou. K realizaci expanze byla potřeba tří-čtvrtinová většina, což znamenalo 13 hlasů. Pro rozšíření ale zvedlo ruku pouze 12 ze 17ti klubů. Majitel Toronta Maple Leafs a odpůrce rozšíření Harold Ballard situaci komentoval slovy: „Cítím se tak nadšeně. Je to jako by Sever porazil Jih v občanské válce.“¹⁵⁰ Pro většinu zúčastněných se ovšem jednalo o zklamání.

Všechny tři kanadské organizace, Canadiens, Maple Leafs a Canucks, hlasovaly proti. Primárním důvodem byly příjmy z televizních práv v Kanadě.¹⁵¹ To vyvolalo u obyvatel země javorového listu velké znepokojení a dokonce násilí. Reakce se proto dostavila i od členů kanadského parlamentu, kteří naléhali na změnu rozhodnutí ligového vedení. Dne 22. března 1979 se v Chicagu uskutečnilo další zasedání. V hlasování toho dne s expanzí souhlasilo 14 klubů a potřebná většina pro její uskutečnění byla dosažena.¹⁵² Pouze zástupci Toronta Maple Leafs, Bostonu Bruins a Los Angeles Kings hlasovali opačně. Nejvíce nespokojenou organizací byla ta z Bostonu. Whalers totiž sídlili v nedalekém Hartfordu a majitelé Bruins se obávali, že týmu poklesne návštěvnost domácích zápasů.¹⁵³ Zánikem WHA skončilo sedmileté období vzájemného soupeření a finančních ztrát, ve kterém liga celkově zaznamenala více než stamilionové ztráty.¹⁵⁴ NHL tak po sezóně 1978-1979, kterou stejně jako tři předchozí ovládli dominantní Montreal Canadiens, znovu neměla na Severoamerickém kontinentu hokejovou

¹⁴⁸ COMMITO, Mike. *Hockey 365: Daily Stories from the Ice*. Toronto: Dundurn Press, 2018. ISBN 9781459741843. S. 294.

¹⁴⁹ MATHESON, Jim. *Edmonton Oilers acquire Wayne Gretzky, Peter Driscoll and Eddie Mio from Indianapolis Racers for \$825,000*. Edmonton Journal [online]. 1978 [cit. 15.11.2021]. Dostupné z: <https://edmontonjournal.com/sports/hockey/nhl/edmonton-oilers/edmonton-oilers-history-wha-team-acquires-wayne-gretzky-peter-driscoll-and-eddie-mio-from-indianapolis-racers-for-825000-nov-2-1978>.

¹⁵⁰ „I feel so elated. It is just like the North beating the South in the Civil War.“; PICKENS, Patrick. *The Whalers: The Rise, Fall, and Enduring Mystique of New England's (Second) Greatest NHL Franchise*. Lyons Press, 2021. ISBN 9781493044023. S. 33.

¹⁵¹ BLAKE, Jason, HOLMAN, Andrew. *The Same but Different: Hockey in Quebec*. McGill-Queen's University Press, 2017. ISBN 9780773550551. S. 273.

¹⁵² PICKENS, Patrick. *The Whalers: The Rise, Fall, and Enduring Mystique of New England's (Second) Greatest NHL Franchise*. Lyons Press, 2021. ISBN 9781493044023. S. 33-34.

¹⁵³ ProStockHockey: *World Hockey Association Merger* [online]. [cit. 12.11.2021]. Dostupné z: <https://www.prostockhockey.com/hockey-resources/miscellaneous/world-hockey-association-merger/>.

¹⁵⁴ CROWE, Jerry. *ZIEGLER, PRO & CON: NHL President Gets Credit for Financial Success, Along With the Blame for League's Poor Image*. Los Angeles Times [online]. 1988 [cit. 12.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1988-05-15-sp-4486-story.html>.

konkurenci a postupně se po finanční stránce stabilizovala.¹⁵⁵ Hlavní zásluhu na přicházející prosperitě měl nepochybně ligový prezident John Ziegler, který dokázal za poměrně krátkou dobu vyřešit mnohé problémy.

Expanze o kluby z WHA znamenala návrat Gordieho Howa do NHL po téměř deseti letech. Jednapadesátiletý veterán, který již byl dědečkem, nastupoval za Hartford Whalers a v ročníku 1979-1980 nastřílel 15 branek.¹⁵⁶ Stal se tak jediným hokejistou historie, který v lize nastoupil v pěti rozdílných dekádách.¹⁵⁷ Dokonce i Wayne Gretzky, pozdější hvězda NHL, o mnoho let později prohlásil: „Gordie Howe byl nejlepší hráč, nejmilejší muž, kterého jsem potkal.“¹⁵⁸ Samotný Gretzky, kanadský útočník Edmontonu Oilers, byl roku 1979 stále ještě osmnáctiletý mladík, ale přesto již dokázal rozhodovat mnohá utkání a pro svůj tým se stát nepostradatelným.

Ročník 1979-1980 lze označit za začátek nové a úspěšné éry. Winnipeg Jets odehráli první domácí zápas proti Colorado Rockies a před vyprodanou arénou slavili vítězství. Quebec Nordiques svůj úvodní duel prohráli.¹⁵⁹ Avšak významnějším se pro klub stalo až druhé utkání hrané proti Montrealu Canadiens. Obě organizace sídlily ve francouzsky mluvící provincii Quebecu, a všem tak bylo jasné, že se jedná o první zápas velké ligové rivality. Samotné utkání, které vyhráli úřadující šampioni z Montrealu, bylo vyprodáno tři týdny dopředu. Nordiques se prvního vítězství v derby dočkali o necelé tři týdny později.¹⁶⁰

Přestože měli Canadiens na svém kontě čtyři Stanley Cupy za sebou, největšími favority vyřazovacích bojů roku 1980 se již nestali. Před začátkem sezóny totiž oslabili kvůli odchodům brankáře Kena Drydena, útočníka Jacquese Lemaireho a hlavně legendárního trenéra Scottyho Bowmana.¹⁶¹ Ostatní týmy ihned pochopily svou šanci na úspěch. Hokejisté Philadelphia Flyers neprohráli 35 utkání v řadě, čímž vytvořili nejdelší sérii bez porážky v historii NHL a následně

¹⁵⁵ MCKINLEY, Michael. *Hockey Night in Canada: 60 Seasons*. Viking, 2012. ISBN 9780670066988. S. 279.

¹⁵⁶ PICKENS, Patrick. *The Whalers: The Rise, Fall, and Enduring Mystique of New England's (Second) Greatest NHL Franchise*. Lyons Press, 2021. ISBN 9781493044023. S. 53.

¹⁵⁷ KREISER, John. *Století vzpomínek: jak Howe měnil dějiny NHL*. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/cs/news/jak-se-gordie-howe-v-roce-1980-zapsal-do-historie/c-285257416>.

¹⁵⁸ „Gordie Howe was greatest player, nicest man I've met.“; SNYDER, Mark. *Wayne Gretzky: Gordie Howe was greatest player, nicest man I've met*. Detroit Free Press [online]. 2016 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://eu.freep.com/story/sports/nhl/red-wings/2016/06/14/wayne-gretzky-gordie-howe/85862142/>.

¹⁵⁹ *All-Time NHL Results*. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

¹⁶⁰ *Fans elated in Quebec*. Ottawa Citizen [online]. 1979 [cit. 16.11.2021]. Dostupné z:

<https://news.google.com/newspapers?id=i6MyAAAAIBAJ&sjid=4O4FAAAAIBAJ&pg=4172,4418925>. S. 18.

¹⁶¹ ENRIGHT, Greg. *The Pittsburgh Penguins: The First 25 Years*. McFarland, 2020. ISBN 9781476681733. S. 108.

ovládli i základní část.¹⁶² Nezháleli ani Los Angeles Kings, jež měli nejlepší útočnou formaci známou jako Triple Crown Line ve složení Charlie Simmer, Marcel Dionne a Dave Taylor. Ti společně za sezónu 1979-1980 vstřelili 161 branek.¹⁶³ Zatímco Kings vypadli v prvním kole závěrečné části, Flyers postupně vyřadili Edmonton Oilers, New York Rangers i Minnesotu North Stars a dostali se tak až do finále. Nicméně v něm byli úspěšnější New York Islanders.¹⁶⁴ Pro organizaci z Long Islandu byl zisk prvního Stanley Cupu po mnoha předchozích zklamáních ve vyřazovacích bojích velkým zadostiučiněním.

Necelý měsíc po svých devatenáctých narozeninách se Wayne Gretzky, přezdíváný „the Great One“, stal nejmladším hráčem v ligové historii, jenž dokázal nasbírat 100 kanadských bodů.¹⁶⁵ Po základní části se Gretzky dělil o první místo v tabulce produktivity s Marcelem Dionnem. Oba tehdy získali 137 bodů, ale mladá hvězda na ně potřebovala o jeden zápas méně.¹⁶⁶ Avšak i generační talent, jakým Gretzky bez pochyby byl, potřeboval mít okolo sebe dostatečně kvalitní spoluhráče, pokud chtěl pomýšlet na úspěch v podobě zisku Stanley Cupu. Roku 1980 tomu tak nebylo a Edmonton Oilers vypadli ihned po prvním kole vyřazovacích bojů.¹⁶⁷

První sezóna bez konkurenční WHA se stala v mnoha ohledech nejlepší za téměř 10 let. Objevil se generační talent, který vsítil jako nejmladší hráč ligové historie přes 50 branek během jedné sezóny.¹⁶⁸ Soutěž získala premiérového vítěze Stanley Cupu. Mnohaletý úbytek divácké návštěvnosti, jenž byl jedním z důvodů finančních problémů v minulosti, ustal. Realitou se naopak staly rekordní počty fanoušků na stadionech.¹⁶⁹

Nicméně organizace Atlanta Flames se stále potýkala s problémy. Dlouhodobé finanční ztráty, nedostatečná kapacita domácího stadionu a místní konkurence v podobě týmů z jiných sportovních soutěží znamenaly pro Flames příliš velkou zátěž. Řešením, které nastalo v létě roku 1980, bylo přestěhování do města Calgary a změna majitelů. Těmi se stali bratři

¹⁶² FISCHLER, Stan. *The Greatest Players and Moments of the Philadelphia Flyers*. Sports Publishing LLC, 1998. ISBN 9781571672346. S. 220.

¹⁶³ ZEISLER, Laurel. *Historical Dictionary of Ice Hockey*. Rowman & Littlefield Publishers, 2015. ISBN 9781442255326. S. 94.

¹⁶⁴ DOEDEN, Matt. *The Stanley Cup Playoffs: The Quest for Hockey's Biggest Prize*. Millbrook Press, 2020. ISBN 9781541578388. S. 50-51.

¹⁶⁵ RIESS, Steven. *Sports in America from Colonial Times to the Twenty-First Century: An Encyclopedia*. Routledge, 2011. ISBN 9780765617064. S. 429.

¹⁶⁶ National Hockey League: Statistics [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/stats/>.

¹⁶⁷ RIESS, Steven. *Sports in America from Colonial Times to the Twenty-First Century: An Encyclopedia*. Routledge, 2011. ISBN 9780765617064. S. 675-676.

¹⁶⁸ WILNER, Barry. *Wayne Gretzky: Hockey's "The Great One"*. ABDO Publishing Company, 2014. ISBN 9781624031298. S. 34.

¹⁶⁹ NHL Attendance. HockeyDB [online]. Dostupné z: <https://www.hockeydb.com/nhl-attendance/>.

Seamansové.¹⁷⁰ Nová ligová rivalita mezi Calgary Flames a Edmontonem Oilers, druhým klubem z provincie Alberta, tak začala.

Bruce Norris, majitel Detroitu Red Wings, byl připraven svůj klub prodat. Šedesátiletý podnikatel se nacházel v osobním úpadku a měl zdravotní problémy.¹⁷¹ Norrisova rodina vlastnila tým z Detroitu půl století.¹⁷² Ten za tuto dobu sedmkrát zvítězil ve finále Stanley Cupu a mezi lety 1939 a 1958 zaznamenal v té době rekordní sérii dvaceti sezón, kdy nechyběl ve vyřazovacích bojích. Konkurenceschopnost se ovšem začala vytrácet kolem poloviny šedesátých let. S koncem období Original Six tak přišly časy postupné dekadence. Od zisku posledního Stanley Cupu v roce 1966 až do roku 1983 se Rudá křídla z Detroitu dostala do závěrečné fáze soutěže pouze dvakrát, vždy však záhy vypadla.¹⁷³ Organizace navíc za tuto dobu vystřídala hned 13 trenérů.¹⁷⁴ V březnu 1982, kdy se na veřejnost dostaly informace o prodeji, byli Red Wings na dvacátém místě tabulky, tedy předposlední.¹⁷⁵ Během června se novým majitelem stal podnikatel Mike Ilitch.¹⁷⁶ Rodák z Deitroitu koupil klub ve značném stádiu rozkladu. Bídna kvalita hráčského kádru a nízký počet prodaných permanentních vstupenek okolo 4 tisíc nevěstily dobrou budoucnost.¹⁷⁷ Ilitchova trvalá finanční podpora ale mnohé změnila.

Změna vlastnické struktury postihla i Colorado Rockies, a to opakovaně. Arthur Imperatore koupil organizaci roku 1978 v domněnce, že ostatní majitelé budou souhlasit s jejím přesunem do New Jersey. Opak se stal pravdou a stěhování na východní pobřeží, kde již čekala nová aréna, se neuskutečnilo.¹⁷⁸ Imperatore klub následně prodal Peterovi Gilbertovi. Ten měl

¹⁷⁰ ZUROWSKI, Monica. *The Fire Inside: Celebrating 25 Years of Calgary Frames Spirit Abd Hockey History*. CanWest Books, 2006. ISBN 9781897229019. S. 7-8.

¹⁷¹ DUFF, Bob. *History of Hockeytown: Detroit Red Wings, 75 Years*. Detroit: Olympia Entertainment, 2002. ISBN 9780966412031. S. 29.

¹⁷² BLEVINS, Dave. *The Sports Hall of Fame Encyclopedia: Baseball, Basketball, Football, Hockey, Soccer*. Scarecrow Press, 2011. ISBN 9780810861305. S. 722.

¹⁷³ All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

¹⁷⁴ Hockey Reference: Detroit Red Wings Coaches [online]. Dostupné z: <https://www.hockey-reference.com/teams/DET/coaches.html>.

¹⁷⁵ Red Wings Are for Sale. *The New York Times* [online]. 1982 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1982/03/10/sports/red-wings-are-for-sale.html>.

¹⁷⁶ THE ASSOCIATED PRESS. Red Wings Are Bought By Pizza Chain Owner. *The New York Times* [online]. 1982 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1982/06/04/sports/red-wings-are-bought-by-pizza-chain-owner.html>.

¹⁷⁷ LEACH, Reggie. *The Riverton Rifle: My Story Straight Shooting on Hockey and on Life*. Greystone Books, 2015. ISBN 9781771641371. S. 143.

¹⁷⁸ LEBOVITZ, David. Arthur E. Imperatore Sr, Who Originally Tried To Move Hockey To New Jersey, Passes Away. *Fansided* [online]. 2020 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://pucksandpitchforks.com/2020/11/20/arthur-e-imperatore-sr-who-almost-moved-the-colorado-rockies-to-new-jersey-dies-at-95/>.

obdobné plány jako jeho předchůdce, nicméně jednání skončila opět negativním stanoviskem.¹⁷⁹ Čtvrtým vlastníkem během tří let byl John McMullen a jeho partneři. Paradoxně i on měl ambice totožné. Na rozdíl od dřívějších investorů se ale stal ve vyjednávání úspěšným. Tým tak od roku 1982 sídlil ve městě Newarku pod novým názvem New Jersey Devils.¹⁸⁰

Kanadský podnikatel Harry Ornest, syn imigrantů z východní Evropy, se stal v červenci 1983 vlastníkem St. Louis Blues. Cena za klub byla 12 milionů dolarů. Aréna stála dalších 5 milionů. Ornest zbohatl na prodeji potravin z automatů, které se nacházely například v kinech nebo na stadionech. Principy, jejichž zásluhou dosáhl svých úspěchů, aplikoval i ve vedení hokejového klubu. Byl spořivý, praktický a bedlivě dohlížel na příjmy a výdaje. Pravidelně také vedl dlouhé debaty s prezidentem ligy Zieglerem. Ihned po převzetí klubu jmenoval novým trenérem Jacquese Demerse. Změnu uskutečnil i na postu generálního ředitele, jímž se stal Ron Caron.¹⁸¹ První sezóna St. Louis Blues pod novým vedením byla relativně úspěšná. V základní části se podařilo vybojovat čtrnácté místo, které zaručovalo postup do vyřazovacích bojů. První kolo závěrečné ligové části proti Detroitu Red Wings skončilo vítězstvím, ale následně přišlo vypadnutí s Minnesotou North Stars.¹⁸²

Čtyřletá perioda mezi lety 1979 a 1983 přinesla nové ligové kluby, proměny ve vlastnických strukturách i stěhování do jiných oblastí. Avšak reorganizací v St. Louis období turbulentních změn a nestability definitivně skončilo.

¹⁷⁹ The National Hockey League Board of Governors Tuesday unanimously. UPI [online]. 1981 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1981/02/10/The-National-Hockey-League-Board-of-Governors-Tuesday-unanimously/9414350629200/>.

¹⁸⁰ THE ASSOCIATED PRESS. Astro owner buys Rockies. The Spokesman-Review [online]. 1982 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://news.google.com/newspapers?id=pM4pAAAAIIBAJ&pg=4328%2C5809077>.

¹⁸¹ ELLIOTT, Helene. Column: The biggest save in St. Louis Blues history happened in 1983, courtesy of Harry Ornest. Los Angeles Times [online]. 2019 [cit. 21.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/sports/hockey/la-sp-st-louis-blues-harry-ornest-stanley-cup-20190530-story.html>.

¹⁸² All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

5. Půchod Evropanů

Sedmdesátá léta patřila Bostonu Bruins, Montrealu Canadiens a Philadelphii Flyers. První polovina osmdesátých byla ve znamení New Yorku Islanders, druhá náležela Edmontonu Oilers. Čtyři Stanley Cupy a rekordních devatenáct vítězných sérií ve vyřazovacích bojích po sobě zajistili Islanders hvězdy tehdejší ligy, mezi které se řadili brankář Billy Smith, obránce Denis Potvin nebo útočníci Bryan Trottier a Mike Bossy.¹⁸³ Oilers ukončili vládu klubu z Long Islandu na jaře 1984, a hokejový trůn tak měl nového vlastníka. Tento tým měl ve svých řadách velké talenty, například brankáře Granta Fuhra, obránce Paula Coffeyho či útočníky Glenna Andersona, Jari Kurriho a Marka Messiera.¹⁸⁴ Avšak tím největším zázrakem se stal Wayne Gretzky, hráč s číslem 99 na zádech, který zastíňoval všechny ostatní hokejisty své doby a lze říci, že byl „vysoko nade všemi“.¹⁸⁵ Osmdesátá léta ale nebyla pouze o Islanders, Oilers a Gretzkym. Jednalo se totiž bezpochyby o dekádu velkých rivalit. První dvě sezóny po přijetí organizací z WHA odehrávaly všechny týmy stejný počet zápasů každý s každým. Třetí rok liga přijala nový formát, jenž znamenal více zápasů proti divizním rivalům.¹⁸⁶ Duely mezi Canadiens a Nordiques, Rangers a Flyers, Black Hawks a North Stars nebo Oilers a Flames byly velmi často divoké a plné emocí, jak na ledě, tak i v ochozech.¹⁸⁷

Od počátku NHL měli na hráčských soupiskách převahu kanadští hokejisté. Jejich procentuální zastoupení se ovšem postupně snižovalo. Příliv amerických a evropských talentů bezesporu zvýšil kvalitu soutěže.¹⁸⁸ Ještě v sedmdesátých letech sledovala většina ligových organizací hokejisty na amerických vysokých školách a v evropských ligách sporadicky. S blížícími se osmdesátými léty se ale situace změnila a skauting v USA i Evropě byl na vzestupu.¹⁸⁹ Během ročníku 1983-1984 tvořili Evropané téměř 9 procent hráčů v soutěži.¹⁹⁰ Koncem dekády se jednalo již o 12 procent. Stejně tak rostlo i zastoupení Američanů, kteří

¹⁸³ BOTTE, Peter, HAHN, Alan. *Fish Sticks: The Fall and Rise of the New York Islanders*. Sports Publishing LLC, 2005. ISBN 9781582610993. S. 6.

¹⁸⁴ MOLE, Rich. *Edmonton Oilers (2006 Stanley Cup Edition): Stories From the City of Champions*. Altitude Publishing Canada, 2006. ISBN 9781554392278. S. 56.

¹⁸⁵ CSFD: Wayne Gretzky – Vysoko nade všemi [online]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/280040-wayne-gretzky-vysoko-nade-vsemi/prehled/>.

¹⁸⁶ TULLY, Mike. *NHL Revises Format For 1981-82 Season*. UPI [online]. 1981 [cit. 22.11.2021]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1981/10/03/NHL-Revises-Format-For-1981-82-Season/3599370929600/>.

¹⁸⁷ RIESS, Steven. *Sports in America from Colonial Times to the Twenty-First Century: An Encyclopedia*. Routledge, 2011. ISBN 9780765617064. S. 124.

¹⁸⁸ DIAMOND, Dan, ZWEIG, Eric. *Ice Q and As: A Century of Hockey Intelligence*. Andrews Mcmeel Publishing, 2001. ISBN 9780740719028. S. 176.

¹⁸⁹ BERGLUND, Bruce. *The Fastest Game in the World: Hockey and the Globalization of Sports*. University of California Press, 2020. ISBN 9780520303720. S. 179-180.

¹⁹⁰ EITZEN, Stanley. *Fair and Foul: Beyond the Myths and Paradoxes of Sport*. Rowman & Littlefield Publishers, 2016. ISBN 9781442248441. S. 231.

v sezóně 1989-1990 představovali zhruba šestinu ligových hokejistů. Pro Kanadany tak ubylo pracovních pozic, což se mnoha hráčům, rodičům a novinářům nelíbilo.¹⁹¹ Jednadvacet týmů ale v důsledku vzájemného soupeření nemělo jinou volbu.

Téměř všichni Evropané, kteří během osmdesátých let přicházeli do NHL, pocházeli ze Švédska a Finska.¹⁹² Šlo například o Pelle Lindbergha, švédského brankáře, který v sezóně 1984-1985 získal Vezinovu trofej a pomohl Philadelphii Flyers dosáhnout Stanley Cupu. Brzy nato, 11. listopadu 1985, však zemřel na následky autonehody.¹⁹³ Jeho bývalý spoluhráč ze Švédska, Jan Lindberg, o něm po tragické události prohlásil: „Milovali jsme ho, protože zůstal stejným člověkem, jakým vždy byl, a protože nám všem ukázal, že i ty největší sny lze uskutečnit.“¹⁹⁴ Rusům a Čechoslovákům odchod z komunistických zemí nebyl umožňován.¹⁹⁵ Přesto se našli tací, co podstoupili risk a emigrovali z východního bloku do Severní Ameriky. Quebec Nordiques pomohli Peterovi Štastnému, jeho těhotné ženě a bratrovi v útěku během léta 1980. O rok později je následoval i nejstarší z bratrů Marián.¹⁹⁶ Dalším emigrantem se stal obránce Petr Svoboda. Ten uprchl na západ během mistrovství Evropy juniorů, jež se konalo v Západním Německu roku 1984. Svoboda poté odletěl na draft NHL, který se uskutečnil v kanadském Montrealu. Tam si rodáka z Československa překvapivě, už jako pátého v pořadí, vybral generální manažer Montrealu Canadiens Serge Savard a podepsal s ním pětiletou smlouvu na 750 tisíc dolarů.¹⁹⁷ Zcela jinou cestu zvolil Vjačeslav Fetisov ze Sovětského svazu. Rodák z Moskvy začátkem roku 1989 veřejně vyzval komunistickou stranu, aby k odchodům sportovců do Severní Ameriky změnila přístup. Nejprve se sice dočkal výhrůžky odeslání na Sibiř, avšak o několik měsíců později nastala vytoužená změna a on tak mohl odejít do NHL a získat dva Stanley Cupy.¹⁹⁸ Kdyby Fetisov se stejným požadavkem vystoupil o pár desetiletí dříve, s vysokou pravděpodobností by nezůstalo pouze u zmíněné výhrůžky.

¹⁹¹ JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 284.

¹⁹² FRICK, Bernd. Breaking the Ice: The Economics of Hockey. New York: Springer, 2017. ISBN 9783319679211. S. 102.

¹⁹³ ROBERTS, Cynthia. Lindbergh 'Brain Dead' After Crash. Los Angeles Times [online]. 1985 [cit. 24.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1985-11-11-sp-4022-story.html>.

¹⁹⁴ „We loved him because he remained the same person he had always been and because he showed us all that event he greatest of dreams can be made to come true.“; THE ASSOCIATED PRESS. Lindbergh Remembered. The New York Times [online]. 1985 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1985/11/20/sports/lindbergh-remembered.html>.

¹⁹⁵ FRICK, Bernd. Breaking the Ice: The Economics of Hockey. New York: Springer, 2017. ISBN 9783319679211. S. 102.

¹⁹⁶ MCINDOE, Sean. The Down Goes Brown History of the NHL: The World's Most Beautiful Sport, the World's Most Ridiculous League. Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900. S. 102.

¹⁹⁷ MCFARLANE, Brian. One Hundred Years of Hockey. Toronto: Deneau, 1989. ISBN 9780929091266. S. 241.

¹⁹⁸ ALLEN, Kevin. 100 Things Red Wings Fans Should Know & Do Before They Die. Triumph Books, 2014. ISBN 9781600787669. S. 24-28.

Post generálního ředitele Detroitu Red Wings převzal v roce 1982 Jim Devellano. Ihned po nástupu do funkce jmenoval nového trenéra, jímž se stal Nick Polano.¹⁹⁹ Tato dvojice měla hlavní slovo při výběru hráčů na každoročních draftech a roku 1983 se v pátém kole výběru rozhodla pro Petra Klímu.²⁰⁰ Ani jeden z nich přitom Čechoslováka neviděl hrát. Rozhodnutí padlo jen na základě zpráv, podle nichž se jednalo o velice talentovaného útočníka.²⁰¹ Nicméně emigrace do Severní Ameriky se uskutečnila až v srpnu 1985. Klíma se tehdy nacházel s reprezentací na soustředění v německém Rosenheimu.²⁰² Nikdo z reprezentace ani jeho rodiny o rozhodnutí odejít hrát za oceán nevěděl. Na hotelovém pokoji nechal vzkaz pro svého kamaráda a spoluhráče Petra Rosola: „Čau Kozel“, což byla Klímova přezdívka, a poté se oddělil od týmové výpravy.²⁰³ Polano, trenér Rudých křídel, ho odtud odvezl na americký konzulát do Stuttgartu a dále k německo-švýcarským hranicím, kde se hokejista skrýval až do vyřízení potřebných dokumentů. Kvůli zrychlení procesu imigrace dokonce majitel Red Wings, Mike Ilitch, kontaktoval administrativu tehdejšího prezidenta Spojených států Ronalda Reagana.²⁰⁴ Snaha přinesla své ovoce, a Klíma se tak mohl brzy porovnávat s těmi nejlepšími z nejlepších. V Německu byla tehdy i hokejistova přítelkyně a za oceán tak odletěli společně.²⁰⁵

Během druhé poloviny osmdesátých let se NHL nacházela v nejlepší kondici od expanze roku 1967. Vlastnické struktury byly ustáleny. Žádná organizace se nenacházela v problémech, které by ohrožovaly její existenci. Od přijetí klubů z WHA každoročně stoupala celková návštěvnost.²⁰⁶ Divizní rivalita nabíraly na intenzitě a zásluhou skautingu talentovaných hokejistů ve Spojených státech a v Evropě se zvyšovala herní kvalita soutěže.

¹⁹⁹ LEACH, Reggie. *The Riverton Rifle: My Story Straight Shooting on Hockey and on Life*. Greystone Books, 2015. ISBN 9781771641371. S. 143.

²⁰⁰ COX, Damien, JOYCE, Gare. *The Ovechkin Project: A Behind-the-Scenes Look at Hockey's Most Dangerous Player*. Hoboken: Wiley & Sons, 2010. ISBN 9780470679142. S. 27.

²⁰¹ PINCHEVSKY, Tal. *Breakaway: From Behind the Iron Curtain to the NHL—The Untold Story of Hockey's Great Escapes*. Wiley, 2012. ISBN 9781118095003. S. 79.

²⁰² Tamtéž, s. 95.

²⁰³ JÁCHIM, Václav. Před 35 lety spalil mosty kvůli NHL, teď má Klíma jasno: Do Ameriky se nevrátím!. NHL.CZ [online]. 2020 [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://nhl.cz/pred-35-lety-spalil-mosty-kvuli-nhl-ted-ma-klima-jasno-do-ameriky-se-nevratim/5022484>.

²⁰⁴ LACINA, Jiří. Cesty do NHL: Petr Klíma – bohem nadaný bohem. Hokej.cz [online]. 2020 [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.hokej.cz/cesty-do-nhl-petr-klima-bohem-nadany-bohem/5053438>.

²⁰⁵ KUNA, František. „Čau, Kozel.“ Petr Klíma emigroval na reprezentačním soustředění, skrýval se v bungalovu. iROZHLAS [online]. 2019 [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/ms-hokej/emigrace-petr-klima-detroit-red-wings-bungalov_1905131551_vman.

²⁰⁶ NHL Attendance (1975-76 through 2020-21). NHL Records [online]. Dostupné z: records.nhl.com/history/attendance.

6. Gretzkyho vliv

Wayne Gretzky a jeho Edmonton Oilers si ve vyřazovacích bojích roku 1985 došli pro druhý Stanley Cup po sobě.²⁰⁷ Následující ročník měli podle předpokladů výsledek zopakovat. Základní část byla úspěšná. Tým skončil na prvním místě a Gretzky zaznamenal historicky nejvyšší počet kanadských bodů za jednu sezónu, konkrétně 215.²⁰⁸ Překvapení se ovšem odehrálo v druhém kole závěrečné ligové části, kdy Edmonton podlehl diviznímu rivalovi z Calgary.²⁰⁹ Calgary Flames nakonec došli v roce 1986 až do finále. Avšak Montreal Canadiens s brankářem Patrickem Royem byli nad jejich síly.²¹⁰ I tak se ale jednalo o dosavadně největší úspěch v klubové historii.

Edmonton Oilers odčinili neúspěch ihned následující rok. Nejprve ovládli základní část a poté ve vyřazovacích bojích suverénně poráželi jednoho soupeře za druhým. Z pohledu týmu ze severu se napínavou stala až finálová série proti Philadelphii Flyers. Sedmizápasovou bitvu ale Oilers zvládli a vyhráli tak svůj třetí Stanley Cup během čtyř let.²¹¹

Kdo očekával v ročníku 1987-1988 změnu na pomyslném trůnu, byl zklamán. Základní část přitom pro Edmonton Oilers nebyla vůbec jednoduchá. Obránce Paul Coffey, jeden z nejlepších hráčů mužstva, se první dva měsíce v sezóně dohadoval s vedením o nové smlouvě a nehrál tak žádné zápasy. Dohody se navíc dosáhnout nepodařilo a Coffey odešel do Pittsburghu Penguins.²¹² Wayne Gretzky utrpěl dvě zranění a během základní části odehrál pouze 64 utkání.²¹³ Edmonton Oilers skončili v rámci své divize na druhém místě, 6 bodů za Calgary Flames. Nicméně ve vyřazovacích bojích přišla velká jízda. Šestnáct vítězství z osmnácti zápasů znamenalo zisk dalšího Stanley Cupu, čtvrtého za pět let. Gretzky si v závěrečné části ligy připsal 43 bodů a již podruhé ve své kariéře získal Conn Smythe Trophy, udělovanou nejužitečnějšímu hráči vyřazovacích bojů NHL.²¹⁴

Mnozí byli přesvědčeni o tom, že tým ze severu bude dominovat NHL po mnoho dalších ročníků. Opory týmu, mezi které patřili Gretzky, Messier, Anderson, Kurri nebo Fuhr, byly

²⁰⁷ MOLE, Rich. Edmonton Oilers (2006 Stanley Cup Edition): Stories From the City of Champions. Altitude Publishing Canada, 2006. ISBN 9781554392278. S. 78-80.

²⁰⁸ National Hockey League: Statistics [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/stats/>.

²⁰⁹ RIESS, Steven. Sports in America from Colonial Times to the Twenty-First Century: An Encyclopedia. Routledge, 2011. ISBN 9780765617064. S. 676.

²¹⁰ MCFARLANE, Brian. 101 Fascinating Hockey Facts. Toronto: Dundurn Press, 2019. ISBN 9781459745667. S. 178.

²¹¹ DIAMOND, Dan. The Ultimate Prize: The Stanley Cup. Kansas City: Andrews McMeel Publishing, 2003. ISBN 9780740738302. S. 77-78.

²¹² ZWEIG, Eric. Twenty Greatest Hockey Goals. Dundurn, 2010. ISBN 9781554887897. S. 168.

²¹³ Tamtéž.

²¹⁴ COHEN, Robert. The 50 Most Dynamic Duos in Sports History: Baseball, Basketball, Football, and Hockey. Scarecrow Press, 2012. ISBN 9780810885578. S. 267.

stále mladé. Nejstarší z nich se nacházel ve věku 28 let.²¹⁵ Avšak vše změnilo rozhodnutí majitele Edmontonu Oilers Petera Pocklingtona, který 9. srpna 1988 uskutečnil výměnný obchod s Los Angeles Kings.²¹⁶ Na západní pobřeží USA se přesunuli Wayne Gretzky, Marty McSorley a Mike Krushelnyski. Opačným směrem putovali Jimmy Carson, Martin Gélinas, první volby v draftu 1989, 1991, 1993 a 15 milionů dolarů v hotovosti. Podstata obchodu mezi majiteli však bezpochyby spočívala ve výměně Gretzkyho za velký balík peněz. Fanoušci napříč ligou byli touto zprávou šokováni. Ti v Edmontonu silně rozhořčeni.²¹⁷ Jaké další úspěchy a rekordy mohlo dlouhodobější spojení hráče, hokejovou veřejností označovaného za nejlepšího všech dob, a Edmontonu Oilers přinést, tak zůstane už navždy nezodpovězenou otázkou.

Peter Pocklington, rodák z Ontaria a majitel organizace Oilers, měl k prodeji nejlepšího hokejisty všech dob jednoduchý důvod. Některé jeho firmy se během osmdesátých let dostaly do finančních potíží a on tak potřeboval peníze.²¹⁸ Přestože byl Gretzky něco jako kanadský národní symbol, Pocklington s jeho prodejem neváhal. Ostatně v jeho světě člověk někdy koupil a někdy zase prodal. To dokazuje i příběh z jeho mládí, kdy zatímco jeho rodiče byli na dovolené, on prodal jejich auto.²¹⁹

Gretzkyho, hráče s číslem 99 na zádech, koupil Bruce McNall. Vlastník Los Angeles King organizaci získal roku 1986 a od prvních dnů si uvědomoval sportovní konkurenci v městě andělů.²²⁰ Sport se navíc v této západoamerickém megalopoli musel dělit o pozornost s herci z Hollywoodu. Příchod nejlepšího hokejisty na světě vše změnil. Obchod mezi majiteli byl nejprve oznámen na tiskové konferenci v Edmontonu. Následně zamířili Gretzky a McNall soukromým letadlem na jih do Los Angeles.²²¹ Z letiště se vydali do hotelu Sheraton, ve kterém bylo vše připraveno na oficiální přivítání hráče ve městě. Na pódiu si Gretzky slavnostně

²¹⁵ FISCHLER, Stan, FISCHLER, Shirley. *Who's who in Hockey*. Andrews McMeel Publishing, 2003. ISBN 9780740719042. S. 221.

²¹⁶ NELSON, Murry. *American Sports: A History of Icons, Idols, and Ideas*. ABC-CLIO, 2013. ISBN 9780313397530. S. 506.

²¹⁷ COMMITO, Mike. *Hockey 365: Daily Stories from the Ice*. Dundurn Press, 2018. ISBN 9781459741843. S. 253.

²¹⁸ BRUNT, Stephen. *Gretzky's Tears: Hockey, America and the Day Everything Changed*. Knopf Canada, 2009. ISBN 9780307397294. S. 72.

²¹⁹ JENISH, D'Arcy. *The NHL's most shocking trade*. National Post [online]. 2014 [cit. 2.12.2021]. Dostupné z: <https://www.pressreader.com/canada/national-post-latest-edition/20140103/28152223926136>.

²²⁰ BASS, Alan. *The Great Expansion: The Ultimate Risk That Changed the NHL Forever*. iUniverse, 2011. ISBN 9781450286060. S. 99.

²²¹ PINCHEVSKY, Tal. *Gretzky trade to Los Angeles shocked hockey world*. National Hockey League [online]. 2013 [cit. 3.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/gretzky-trade-to-los-angeles-shocked-hockey-world/c-679887>.

navlékl dres s jeho jménem v nových klubových barvách, jimiž byly černá a stříbrná. Poté odpovídal na dotazy přítomných novinářů.²²²

Zájem o hokej začal od té doby v Los Angeles stoupat. Ihned druhý den po příletu posily z Kanady se začaly tvořit fronty na vstupenky do místní arény.²²³ Po celou sezónu 1988-1989 byla návštěvnost domácích zápasů Kings vysoká.²²⁴ Do hlediště navíc začalo přicházet velké množství místních hvězd z Hollywoodu.²²⁵ Pocity Kanadčanů z Gretzkyho výměny a následný vliv na rozvoj hokeje v Kalifornii a celých Spojených státech později trefně vyjádřil jeden z hlavních představitelů Los Angeles Kings, Luc Robitaille, který řekl: „Wayne Gretzky je pravděpodobně jako náš Babe Ruth a my ho potřebujeme. Je to člověk, který měl v této hře největší vliv. Když opustil Kanadu, znamenalo to pro všechny v negativním smyslu tolik. Ale když přišel do L.A., navždy to změnilo hru ve Spojených státech.“²²⁶ Majitel organizace McNall tak zásluhou jediného obchodu posunul hokej nejen v jižní části Kalifornie do popředí veřejného zájmu.

Edmonton Oilers vystřídal na ligovém trůnu v ročníku 1988-1989 druhý tým z Alerty, Calgary Flames.²²⁷ Finanční výsledky byly v porovnání s dobou, kdy soutěž soupeřila s WHA, velice dobré. Prezident Ziegler oznámil roční zisky okolo 350 milionů dolarů. Jednalo se o výrazný úspěch, jelikož výdělků o dekádu dříve činily „pouze“ 82 milionů dolarů.²²⁸ Značný rozdíl byl i v průměrné ligové mzdě, která vzrostla na 180 tisíc dolarů. Oproti roku 1978 se tak jednalo o 100% nárůst.²²⁹ Dobré finanční výsledky vedly k rozhodnutí o další ligové expanzi, už šesté od roku 1967. Vedení soutěže se na schůzi v prosinci 1989 rozhodlo pro rozšíření rovnou o 3 kluby. Datum jejich zapojení do koloběhu NHL bylo předběžně stanoveno na

²²² HIRSHON, Nicholas. *We Want Fish Sticks: The Bizzare and Infamous Rebranding of the New York Islanders*. University of Nebraska Press, 2018. ISBN 9781696206534. S. 1.

²²³ OLNEY, Ross. *SLAP SHOT!! Yesterday's Great Hockey Heroes*. Lulu, 2016. ISBN 9781312267732. S. 68.

²²⁴ NHL Attendance (1975-76 through 2020-21). NHL Records [online]. Dostupné z: records.nhl.com/history/attendance.

²²⁵ PICKENS, Patrick. *The Whalers: The Rise, Fall, and Enduring Mystique of New England's (Second) Greatest NHL Franchise*. Lyons Press, 2021. ISBN 9781493044023. S. 163.

²²⁶ „Wayne Gretzky is probably like our Babe Ruth and we need him around. He's the guy that had the most impact in this game. When he left Canada it meant so much to everybody there in a negative way. But when he came to L.A., it changed the game in the United States forever.“; ELLIOTT, Helene. Gretzky is a key Insider of outdoor hockey game. Los Angeles Times [online]. 2014 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2014-jan-13-la-sp-nhl-gretzky-dodger-stadium-20140114-story.html>.

²²⁷ FICARRO, Sam. May 25, 1989: Calgary Flames win first-ever Stanley Cup. The Sporting News [online]. 2020 [cit. 5.12.2021]. Dostupné z: <https://www.sportingnews.com/ca/nhl/news/may-25-1989-calgary-flames-win-first-ever-stanley-cup/lr07d2rvqva61764kkqcxpwij>.

²²⁸ BERGLUND, Bruce. *The Fastest Game in the World: Hockey and the Globalization of Sports*. University of California Press, 2020. ISBN 9780520303720. S. 184.

²²⁹ ANDREFF, Wladimir, SZYMANSKI, Stefan. *Handbook on the Economics of Sport*. Ann Arbor: University of Michigan, 2006. ISBN 9781843766087. S. 544.

začátek sezóny 1992-1993. Poplatek za vstup organizace do ligy vzrostl již na 50 milionů dolarů.²³⁰ Zatímco vedení chystalo expanzi, ligový trůn pro sebe roku 1990 opět získali Edmonton Oilers a získali tak pátý Stanley Cup za sedm let.²³¹ Tentokrát však již bez své klubové legendy Wayne Gretzkyho.

²³⁰ BERGLUND, Bruce. *The Fastest Game in the World: Hockey and the Globalization of Sports*. Berkeley: University of California Press, 2020. ISBN 9780520303720. S. 184.

²³¹ BLEVINS, Dave. *The Sports Hall of Fame Encyclopedia: Baseball, Basketball, Football, Hockey, Soccer*. Scarecrow Press, 2011. ISBN 9780810861305. S. 23.

7. Spory s NHLPA

Liga chtěla mít další tým na západním pobřeží Spojených států amerických. Zájemcem o organizaci v této lokaci byl Howard Baldwin společně se svým společníkem Morrisem Belzbergem. Za ideální cílovou destinaci si dvojice zvolila San Jose a chystala se vybrat jméno pro svůj nový tým.²³² Vše ale bylo nakonec jinak. Majitelé Minnesoty North Stars, bratři Gundovi, nebyli spokojeni s finanční výkonností jejich organizace a rozhodli se požádat ostatní majitele o souhlas s přesunem klubu do San Franciska. To ovšem bylo příliš blízko San Jose.²³³ Řešením byla nejpodivnější expanze v historii NHL. Baldwin a Belzberg zaplatili vstupní poplatek 50 milionů dolarů za novou organizaci v San Jose. Nově vzniklý klub poté obratem vyměnili s bratry Gundovými za Minnesotu North Stars a 19 milionů dolarů navrch. Ve výsledku tak Baldwin s Belzbergem získali klub v NHL „pouze“ za 31 milionů dolarů, bratři Gundovi odešli z amerického státu Minnesota a získali klub ve vytoužené Kalifornii za 19 milionů dolarů. Také ligové vedení bylo určitě spokojeno, jelikož získalo svých 50 milionů dolarů.²³⁴ Nový klub dostal název San Jose Sharks a do NHL se zapojil již v sezóně 1991-1992.²³⁵

Hned jedenáct zájemců se přihlásilo o dvě zbývající „vstupenky“ do ligy. Jednalo se například o investory z Ottawy, Hamiltonu, Tampy, Miami, St. Petersburgu, Anaheimu a San Diega.²³⁶ Rozhodnutí o výběru nových sídel bylo uskutečněno na schůzi konané v prosinci 1990 na Floridě. Do užšího výběru se dostala města Tampa a Ottawa. Obě hlasováním prošla, a to navzdory tomu, že se vznikem nového ottawského týmu ostatní kanadské organizace nesouhlasily.²³⁷ Reakce byla bouřlivá hlavně v hlavním městě Kanady, do kterého se ligový hokej vrátil, po téměř šedesáti letech. Soutěž celkově získala 100 milionů dolarů na vstupních poplatcích, což znamenalo, že každý z jednadvaceti klubů získal téměř 5 milionů dolarů.²³⁸

²³² MCINDOE, Sean. *The Down Goes Brown History of the NHL: The World's Most Beautiful Sport, the World's Most Ridiculous League*. Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900. S. 118.

²³³ FISCHLER, Stan. *The Handy Hockey Answer Book*. Canton: Visible Ink Press, 2015. ISBN 9781578595136. S. 184.

²³⁴ CURRIER, Steve. *The California Golden Seals: A Tale of White Skates, Red Ink, and One of the NHL's Most Outlandish Teams*. Lincoln: University of Nebraska Press, 2017. ISBN 9780803288485. S. 364.

²³⁵ STAUDOCHAR, Paul. *Playing for Dollars: Labor Relations and the Sports Business*. IRL Press, 1996. ISBN 9780801483424. S. 134.

²³⁶ SELL, Dave. *NHL OPENS ITS DOORS TO OTTAWA, TAMPA BAY*. The Washington Post [online]. 1990 [cit. 7.12.2021]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1990/12/07/nhl-opens-its-doors-to-ottawa-tampa-bay/71a61f68-0c86-4482-9f1f-91ba360cb63b/>.

²³⁷ BURNS, Bryan. *A franchise is born 25 years ago*. National Hockey League [online]. 2015 [cit. 7.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/lightning/news/a-franchise-is-born-25-years-ago/c-791248>.

²³⁸ COOMBS, Danielle, BATCHELOR, Bob. *American History Through American Sports*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2013. ISBN 9780313379888. S. 178.

V lednu 1990 se v Pittsburghu konal čtyřicátý první zápas hvězd NHL.²³⁹ Program byl rozložen do dvou dnů. V sobotu byly na programu dovednostní soutěže a střetnutí veteránů. Hlavní zápas nejlepších ligových hráčů se odehrál v neděli. Oba dva dny bylo hlediště místní arény zcela zaplněno. Nejužitečnějším hokejistou nedělního duelu byl zvolen Mario Lemieux, který si připsal 4 branky.²⁴⁰ Lemieux byl hráčem Pittsburghu Penguins. Utkání se tak pro něj konalo na domácí půdě. Tento víkend ovšem nebyl pouze o zábavě. Došlo i na dvě záležitosti, které byly pro následující období velice důležité.

Prezident ligy John Ziegler oznámil, že liga začne zveřejňovat hráčské výplaty.²⁴¹ Hokejisté ve většině případů zveřejňování platů přivítali, jelikož v ostatních severoamerických profesionálních soutěžích tato praxe velmi rychle přispěla k výraznému zvyšování mezd.²⁴² Oznámení vydaly také hráčské odbory NHLPA. Veřejně neznámý Bob Goodenow byl zvolen zástupcem výkonného ředitele Alana Eaglesona.²⁴³ Jednalo se přitom o zcela novou funkci.²⁴⁴ V novinách následující den vyšly zprávy o tom, že novou postavou odborových struktur NHL se stal sedmatřicetiletý právník, jenž dříve hrál nižší hokejové soutěže a poté se stal hráčským agentem.²⁴⁵ Goodenow tehdy zastupoval celkem 28 hráčů. Nejznámějším a nejúspěšnějším z jeho svěřenců byl útočník St. Louis Blues Brett Hull, syn Bobbyho Hulla.²⁴⁶ Povinností nově zvoleného zástupce se stalo vyjednávání o nové kolektivní smlouvě mezi NHL a NHLPA, zatímco současný výkonný ředitel Alan Eagleson věnoval svůj čas mezinárodnímu hokeji, konkrétně Kanadskému poháru 1991.²⁴⁷ Tento turnaj je dnes známý pod názvem Světový pohár. Od začátku bylo naplánováno, že Goodenow bude svoji funkci zastávat dva roky, a poté se stane přímo výkonným ředitelem NHLPA. Zakladatel hráčských odborů Eagleson, který si

²³⁹ SHRIBMAN, David. Sports Town: A Look at the Famous Sports Pages of the Pittsburgh Post-gazette. Pittsburgh Post-Gazette, 2004. ISBN 9780965732543. S. 82.

²⁴⁰ MULLIGAN, Stephen. Were You There?: Over 300 Wonderful, Weird, and Wacky Moments from Pittsburgh's Three Rivers Stadium. Rosedog, 2013. ISBN 9781480905023. S. 97-98.

²⁴¹ SPRINGER, Steve. THE NHL: Gretzky's Contract Is Worth \$22.3 Million Over 16 Years. Los Angeles Times [online]. 1990 [cit. 10.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1990-01-31-sp-1168-story.html>.

²⁴² ANDREFF, Wladimir, SZYMANSKI, Stefan. Handbook on the Economics of Sport. Ann Arbor: University of Michigan, 2006. ISBN 9781843766087. S. 544.

²⁴³ STAUDOCHAR, Paul. Playing for Dollars: Labor Relations and the Sports Business. IRL Press, 1996. ISBN 9780801483424. S. 149.

²⁴⁴ ATKINSON, Michael. Battleground: Sports [2 volumes]: Sports. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2008. ISBN 9780313087875. S. 31.

²⁴⁵ YANNIS, Alex. Goodenow Is Hired By N.H.L. Players. The New York Times [online]. 1990 [cit. 10.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1990/01/22/sports/goodenow-is-hired-by-nhl-players.html>.

²⁴⁶ STAUDOCHAR, Paul. Playing for Dollars: Labor Relations and the Sports Business. IRL Press, 1996. ISBN 9780801483424. S. 149.

²⁴⁷ DOWBIGGIN, Bruce. Money Players: How Hockey's Greatest Stars Beat the NHL as Its Own Game. Toronto: M&S, 2003. ISBN 9781551990569. S. 122.

vysloužil přezdívku hokejový car, tak měl před sebou poslední dvouleté období ve funkci. Jeho definitivní odchod z hráčských odborů nadešel 31. prosince 1991.²⁴⁸

Ligové vedení brzy poznalo, že vyjednávání s Bobem Goodenowem o nové kolektivní smlouvě, jež stanovuje pravidla a podmínky hráčských smluv a také práva klubů NHL, vedení NHL a hráčských odborů NHLPA, nebude vůbec snadné.²⁴⁹ Současná kolektivní smlouva končila v září 1991.²⁵⁰ Pokud jedna ze stran (NHL, NHLPA) nestála o její automatické prodloužení, musela dát své negativní rozhodnutí najevo 120 dnů před datem expirace. V případě, že se tak nestalo, smlouva se automaticky prodlužovala o další rok.²⁵¹ Goodenow, jenž měl vyjednávání za NHLPA na starosti, ale nespokojenost se smlouvou nevyjádřil. Důvod byl jednoduchý. O pravidlu 120 dní totiž nevěděl. Zástupce hráčských odborů přesto automatické prodloužení smlouvy zpochybnil.²⁵² Ihned tedy začala arbitráž, která měla celou situaci urovnat. Zástupci vedení NHL ukazovali na úspěchy, které se za poslední roky podařilo dosáhnout. Jednalo se hlavně o to, že průměrný hráčský plat permanentně a výrazně rostl.²⁵³ Nezapomněli také připomenout, že NHLPA nevznesla námitky k automatickému prodloužení kolektivní smlouvy. Goodenow a jeho spolupracovníci vznesli své návrhy na změny v dohodě až po několika týdnech. Stále ovšem opakovali, že prodloužení stávající smlouvy musí být zrušeno.²⁵⁴ Jednou ze záležitostí, ve které se dlouhou dobu nedařilo najít soulad, bylo rozdělení zisku z prodeje hráčských kartiček.²⁵⁵ Ani do začátku sezóny 1991-1992 se shodu najít nepodařilo, avšak obě strany nakonec souhlasily s odehráním nadcházející sezóny za stávajících podmínek.²⁵⁶ Rozhovory o budoucí kolektivní smlouvě poté dále pokračovaly.

²⁴⁸ SCHIAVONE, Michael. Sports and Labor in the United States. State University of New York Press, 2016. ISBN 9781438456829. S. 138.

²⁴⁹ Collective Bargaining Agreement. NHLPA [online]. Dostupné z: <https://www.nhlpa.com/the-pa/cba>.

²⁵⁰ SPRINGER, Steve. NHL 1991-92: There's a Lot Not to Watch: Hockey: There is no national TV, no collective bargaining agreement and no Eric Lindros. But there are Sharks. Los Angeles Times [online]. 1991 [cit. 15.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1991-10-03-sp-4343-story.html>.

²⁵¹ National Hockey League v. National Hockey League Players Ass'n. Casatext [online]. 1992 [cit. 16.12.2021]. Dostupné z: <https://casetext.com/case/nhl-v-nhl-players-assn>.

²⁵² JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 322.

²⁵³ BARRY, Michael. Research Handbook of Employment Relations in Sport. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2016. ISBN 9781783470464. S. 200.

²⁵⁴ STAUDO HAR, Paul. Playing for Dollars: Labor Relations and the Sports Business. IRL Press, 1996. ISBN 9780801483424. S. 149.

²⁵⁵ LAPOINTE, Joe. Hockey; N.H.L. Players Push Back Their Strike Deadline. The New York Times [online]. 1992 [cit. 18.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/03/31/sports/hockey-nhl-players-push-back-their-strike-deadline.html>.

²⁵⁶ DUHATSCHKEK, Eric. Both sides sticking to their play books as lockout drags on. The Globe and Mail [online]. 2012 [cit. 18.12.2021]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/sports/hockey/both-sides-sticking-to-their-play-books-as-lockout-drags-on/article4610437/>.

Dohody nebylo dosaženo ani do konce března 1992, kdy již byl novým výkonným ředitelem NHLPA Goodenow. Ten ihned po krachu jednání uspořádal hlasování hokejistů ohledně stávky. Výsledky byly až šokující, jelikož 560 se jich vyslovilo pro bojkot a pouze 4 měli názor opačný.²⁵⁷ Ziegler rozhodnutí hráčů komentoval slovy: „Je to smutný den, přátelé, smutný den.“²⁵⁸ Stalo se tak něco, co si ještě donedávna nikdo nedokázal představit. Hráči vyhlásili 1. dubna 1992, krátce před začátkem bojů o Stanley Cup, stávku.²⁵⁹ Ještě ten den měli John Ziegler a Bob Goodenow dvě jednání, dohoda však stále nepřicházela.²⁶⁰ Majitel Pittsburghu Penguins Howard Baldwin toho dne o stávce řekl: Nikomu to nepomůže, včetně hráčů.²⁶¹ Rozhovory v následujících dnech nezastavovaly, ale smíru se stále nedařilo dosáhnout. Vše změnilo až jednání uskutečněné 10. dubna na Manhattanu.²⁶² Výsledná dohoda znamenala úspěch hlavně pro Goodenowa, který tak i přes úvodní nezdary vyšel z deset měsíců trvajícího sporu jako vítěz.

Po vyřešení konfliktů mezi vedením NHL a hráčskými odbory NHLPA následovala závěrečná část sezóny, tedy vyřazovací boje. Ty vyvrcholily finálovou sérií mezi Pittsburghem Penguins a Chicagem Blackhawks. Vítězem a zároveň i úspěšným obhájcem Stanley Cupu se stali Penguins s Jaromírem Jágrem v sestavě.²⁶³ S odstupem času se ukázalo, že prezident soutěže Ziegler předával slavný pohár toho roku naposledy.

Proběhlá stávka roku 1992 byla historicky první, ale bohužel nikoliv poslední a ani zdaleka nejdelší. Nabízí se tedy otázka, zdali by případný neúspěch prvotního bojkotu a následné oboustranné ztráty nevedly do budoucna k větší vzájemné ochotě ohledně hledání kompromisů při vyjednáváních.

²⁵⁷ RIESS, Steven. *Sports in America from Colonial Times to the Twenty-First Century: An Encyclopedia*. Routledge, 2011. ISBN 9780765617064. S. 653.

²⁵⁸ „It’s a sad day, my friends, a sad day.“; BONDY, Filip. *HOCKEY; N.H.L. Players Reject ‘Final’ Offer*. The New York Times [online]. 1992 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/04/08/sports/hockey-nhl-players-reject-final-offer.html>.

²⁵⁹ DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. *Total Hockey: The Official Encyclopedia of the National Hockey League*. Total Sports, 1998. ISBN 9780836271140. S. 136.

²⁶⁰ SELL, Dave. *Players Strike For First Time In NHL’s 75 Years*. The Washington Post [online]. 1992 [cit. 20.12.2021]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1992/04/02/players-strike-for-first-time-in-nhls-75-years/9b2a3030-bf26-413a-bd1b-8fbf03ffc791/>.

²⁶¹ „It’s not going to help anybody, including the players.“; BARRETT, Michael. *NHL players strike after rejecting offer*. UPI [online]. 1992 [cit. 20.12.2021]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1992/04/01/NHL-players-strike-after-rejecting-offer/9333702104400/>.

²⁶² LAPOINTE, Joe. *Hockey; Play Hockey! Settlement Ends 10-Day Strike*. The New York Times [online]. 1992 [cit. 22.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/04/11/sports/hockey-play-hockey-settlement-ends-10-day-strike.html>.

²⁶³ DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. *The Ultimate Prize: The Stanley Cup*. Kansas City: Andrews McMeel Publishing, 2003. ISBN 9780740738302. S. 84.

8. Úspěchy a komplikace

Ihned po ukončení stávky začalo několik nespokojených klubových vlastníků pracovat na sesazení čtvrtého prezidenta NHL z funkce.²⁶⁴ To v praxi znamenalo získání dvoutřetinové většiny majitelů, jež by v hlasování souhlasila s jeho odvoláním.²⁶⁵ Ziegler již ovšem o další rozepře nestál, a tak se rozhodl svoji pozici po patnácti letech dobrovolně opustit.²⁶⁶ Avšak ještě než tak učinil, vyjednal si vysoké odstupné, které ho zabezpečilo do konce života.²⁶⁷ Přestože hokejová veřejnost Zieglera vnímala na sklonku jeho prezidentské kariéry spíše negativně, byl to právě on, kdo v sedmdesátých letech ukončil mnohaletý konflikt s WHA a následně NHL dovedl do epochy prosperity. Když Ziegler odcházel, soutěž měla historicky nejvyšší průměrnou návštěvnost a hráči dostávali mzdy, o kterých si jejich předchůdci mohli nechat jen zdát.²⁶⁸

Novým prezidentem NHL se v červnu 1992 stal Gil Stein. Ovšem de facto šlo o pozici prozatímního prezidenta. Majitelé týmů totiž od první chvíle avizovali, že nástupce Johna Zieglera teprve hledají a Stein je ve funkci pouze dočasně.²⁶⁹ Předpovědi se naplnily a vlastníci klubů začátkem února 1993 zvolili do čela soutěže Garyho Bettmana. Pozice nejvýše postaveného pracovníka ligy byla před jeho nástupem přejmenována a Bettman se tak stal komisařem NHL.²⁷⁰

Nicméně Stein, čtyřiašedesátiletý právník z Filadelfie, který už za dob Zieglera zastával patnáct let funkce viceprezidenta soutěže a právního zástupce, nechtěl být v čele NHL pouze dočasně.²⁷¹ Díky svým zkušenostem od začátku věděl, co je potřeba udělat. Ihned po zvolení

²⁶⁴ DILLMAN, Lisa. Ziegler Out as NHL President: Hockey: After losing confidence of league's governors, he is expected to announce his resignation today. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 26.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-06-12-sp-156-story.html>.

²⁶⁵ SPRINGER, Steve. Blackhawks Face Elimination: Stanley Cup playoffs: Penguins can complete sweep tonight. Ziegler's job threatened by owners. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 26.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-06-01-sp-345-story.html>.

²⁶⁶ LAPOINTE, Joe. Hockey; Ziegler's Resignation Suggests a New Focus. The New York Times [online]. 1992 [cit. 28.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/06/12/sports/hockey-ziegler-s-resignation-suggests-a-new-focus.html>.

²⁶⁷ THE ASSOCIATED PRESS. Ziegler Sent on Way With Buyout After 15 Years as NHL President. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 28.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-06-13-sp-257-story.html>.

²⁶⁸ BARRY, Michael. Research Handbook of Employment Relations in Sport. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2016. ISBN 9781783470464. S. 200.

²⁶⁹ MCINDOE, Sean. The Down Goes Brown History of the NHL: The World's Most Beautiful Sport, the World's Most Ridiculous League. Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900. S. 131.

²⁷⁰ LAPOINTE, Joe. Hockey; Opening Day for N.H.L.'s First Commissioner. The New York Times [online]. 1993 [cit. 30.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1993/02/02/sports/hockey-opening-day-for-nhl-s-first-commissioner.html>.

²⁷¹ RAIDER, Adam. Frozen in Time: A Minnesota North Stars History. University of Nebraska Press, 2014. ISBN 9780803249981. S. 79.

se vydal na okružní cestu po všech ligových městech, ve kterých se střetával s majiteli a generálními manažery. Pravidelně také dával rozhovory místním médiím. Formálně se jednalo o pracovní-poznávací výpravu. V realitě se ale snažil získat podporu pro udržení své pozice.²⁷²

Dalším rozhodnutím, které pátý prezident soutěže učinil, bylo odvolání několika ligových viceprezidentů. Šlo například o Scotty Morrisona nebo Briana O'Neilla, který byl ve vedení NHL dlouhých 26 let. Následně provedlo vedení se Steinem v čele několik změn v hokejových pravidlech. Nově byl udělován menší dvouminutový trest za držení soupeřovy hole a vyvolání bitky.²⁷³

Příjmy z prodeje televizních práv činily v sezóně 1991-1992 „pouhých“ 5,5 milionů dolarů. Čelní představitelé soutěže si uvědomovali, že do následujících let bude zapotřebí vyjednat podstatně kvalitnější smlouvu. Jako na zavolanou se NHL naskytla skvělá příležitost. Americká televize ESPN spouštěla na podzim 1993 druhý sportovní kanál a potřebovala zaplnit jeho vysílací čas. Výsledkem byla pětiletá dohoda, která pro ligu znamenala celkový příjem 80 milionů dolarů a pro Steina první velké vítězství v jeho funkci.²⁷⁴

Nejvýznamnější úspěch prozatímního prezidenta ale přišel v prosinci 1992, kdy vedení soutěže oznámilo rozšíření ligy o kluby Mighty Ducks of Anaheim a Florida Panthers. Majitelem organizace z Anaheimu se stala společnost Disney, která do světa NHL vstoupila na základě úspěchu jejího hokejového filmu *The Mighty Ducks*. Druhý expanzní tým, Floridu Panthers, vlastnil podnikatel Wayne Huizenga.²⁷⁵ Liga tak od sezóny 1993-1994 měla již 26 účastníků.

Začátkem devadesátých let byla velkým tématem participace ligových hokejistů na zimních olympijských hrách 1994 v Lillehammeru. Premiérové představení hráčů NHL na akci pořádané jednou za čtyři roky se mělo stát propagací severoamerické soutěže a hokeje jako takového. Prezident Gil Stein tento nápad podporoval.²⁷⁶ Nicméně někteří majitelé s účastí nesouhlasili, a to z důvodu nutného přerušování soutěže na celé dva týdny. Konečný verdikt, který

²⁷² DILLMAN, Lisa. *The Gloves Are Off: After 15 Years as Legal Goalie for the NHL, Stein Is Working Hard on His Offense*. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 30.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-07-26-sp-5297-story.html>.

²⁷³ SWIFT, E.M. *A Hall Of Shame Candidate*. Vault [online]. 1993 [cit. 2.1.2022]. Dostupné z: <https://vault.si.com/vault/1993/04/19/a-hall-of-shame-candidate-nhl-president-gil-steins-rigged-hall-of-fame-election-casts-the-nhl-in-a-sorry-light-again>.

²⁷⁴ NHL, *ESPN Agree to 5-year Contract*. Chicago Tribune [online]. 1992 [cit. 3.1.2022]. Dostupné z: <https://www.chicagotribune.com/news/ct-xpm-1992-09-03-9203200235-story.html>.

²⁷⁵ GATEHOUSE, Jonathon. *The Instigator: How Gary Bettman Remade the NHL and Changed the Game Forever*. Triumph Books, 2012. ISBN 9781600788154. S. 65.

²⁷⁶ DILLMAN, Lisa. *The Gloves Are Off: After 15 Years as Legal Goalie for the NHL, Stein Is Working Hard on His Offense*. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 3.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-07-26-sp-5297-story.html>.

byl zamítavý, vynesl po několikaměsíčních debatách v únoru 1993 komisař Gary Bettman. Plán se tedy nakonec neuskutečnil a hokejisté z NHL si museli na první účast pod pěti kruhy počkat další čtyři roky.²⁷⁷

V březnu 1993 oznámila dvanáctičlenná komise NHL nominaci do Hokejové síně slávy v Torontu. K překvapení všech se jedním z nominovaných stal i Gil Stein. Ten přitom pouhý týden před svým odstoupením do komise dosadil několik nových členů. Komisař Gary Bettman na situaci rychle zareagoval a zahájil vyšetřování vedené dvojicí nezávislých právníků. Výsledky, jež byly oznámeny během léta, potvrdily spekulace o zmanipulované volbě. Stein se tak do Hokejové síně slávy nedostal a navíc sám sebe zkompromitoval.²⁷⁸

Gary Bettman, právník z New Yorku, pracoval před zvolením do funkce komisaře NHL jako viceprezident a generální rada Národní basketbalové ligy (NBA). Právě zkušenosti z konkurenční sportovní soutěže hrály při jeho výběru hlavní roli.²⁷⁹

První prioritou ligového komisaře se stalo vyjednávání o nové kolektivní smlouvě mezi vedením NHL a hráčskými odbory NHLPA.²⁸⁰ Současná dohoda, vyjednaná pod tlakem v dubnu 1992, končila už 15. září 1993. Neprodleně tak začaly rozhovory s výkonným ředitelem NHLPA Bobem Goodenowem. Bettman doufal, že obě strany najdou společnou řeč do začátku sezóny 1993-1994. Avšak vyjednávání se ukázalo být poněkud komplikovanější.²⁸¹

Norm Green, osmapadesátiletý majitel Minnesoty North Stars, oznámil 10. března 1993 stěhování organizace do texaského Dallasu. Důvodem byly přetrvávající finanční ztráty, které se v průměru pohybovaly okolo šesti milionů dolarů za sezónu. Největším úspěchem Minnesoty North Stars tak zůstaly dvě finálové účasti z let 1981 a 1991.²⁸² Při té druhé byli úspěšnější Pittsburgh Penguins s Jaromírem Jágrem a Mariem Lemieuxem v sestavě.

Ztráta týmu a zároveň trhu v severoamerickém státu Minnesota byla pro NHL poměrně bolestná. Mnohonásobně větší problém ale hrozil v Los Angeles. Během let 1993 a 1994 vyšla najevo pravda o podnikání a finanční situaci Bruce McNalla, vlastníka Los Angeles Kings. Ten

²⁷⁷ NHL Olympic experiment pushed back to 1998. UPI [online]. 1993 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1993/02/26/NHL-Olympic-experiment-pushed-back-to-1998/9865730702800/>.

²⁷⁸ SWIFT, E.M. A Hall Of Shame Candidate. Vault [online]. 1993 [cit. 2.1.2022]. Dostupné z: <https://vault.si.com/vault/1993/04/19/a-hall-of-shame-candidate-nhl-president-gil-steins-rigged-hall-of-fame-election-casts-the-nhl-in-a-sorry-light-again>.

²⁷⁹ Bettman named NHL commissioner. UPI [online]. 1992 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1992/12/11/Bettman-named-NHL-commissioner/9086724050000/>.

²⁸⁰ Tamtéž.

²⁸¹ Hockey. Los Angeles Times [online]. 1993 [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1993-05-18-sp-36670-story.html>.

²⁸² ROSEN, Dan. Sting of North Stars departure remains 20 years later. National Hockey League [online]. 2013 [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/sting-of-north-stars-departure-remains-20-years-later/c-665654>.

se po celé roky prezentoval jako bezstarostný a věčně se usmívající člověk, kterému ve podařilo nahromadit značné bohatství. Realita se ovšem poněkud lišila, jelikož jeho podnikání bylo dotováno stamilionovými půjčkami od několika finančních institucí.²⁸³

Faktem je, že McNall vytvořil podpisem Wayne Gretzkyho z hokeje v Los Angeles velkou sportovní atrakci. Navíc se významně zasloužil o příchod společnosti Disney a Wayne Huizenga do NHL.²⁸⁴ Vrchol jeho kariéry coby vlastníka týmu přišel na jaře 1993. Kings se tehdy ve finále střetli s historicky nejúspěšnějším celkem soutěže Montrealem Canadiens. Na vyprodané zápasy chodilo velké množství známých tváří z Hollywoodu. V ochozech arény Kings se tak ocitli osobnosti jako Mick Jagger, Ronald Reagan nebo Magic Johnson. Avšak Canadiens byli toho roku nad síly Kings, a ti tak museli na svůj první Stanley Cup ještě mnoho sezón počkat.²⁸⁵ Nejlepší hokejista ligy, Wayne Gretzky, se do finále poté již nikdy neprobojoval.

První spekulace o prodeji Los Angeles Kings se začaly objevovat na podzim 1993. McNall informaci potvrdil během prosince téhož roku. Od začátku ale uváděl, že i do budoucna chce zůstat klubovým prezidentem a ponechat si menšinový vlastnický podíl. Jako důvod označoval plány na stavbu nové arény, do které se měli Kings následně přesunout. Finanční problémy ale od začátku popíral. Ve skutečnosti jeho dluhy rostly každým dnem o zhruba 100 tisíc dolarů a navíc se kvůli daňovým podvodům dostal do hledáčku policie. Prodej většinového podílu se uskutečnil 16. května 1994.²⁸⁶ Ihned poté začal soud, který McNalla odsoudil k sedmdesáti měsícům ve vězení.²⁸⁷ Zatímco v hokejové komunitě Los Angeles Kings panovala ponurá atmosféra, fanoušci New Yorku Rangers a Vancouveru Canucks měli náladu zcela opačnou. Jejich týmy se totiž probojovaly do finále 1994. Sedmizápasová bitva skončila vítězstvím Rangers v čele s Markem Messierem. Poslední zápas finálové série okomentoval i tehdejší prezident Spojených států amerických Bill Clinton: „Seděl jsem tady v Bílém domě a sledoval to, fandil jsem vám, kousal si nehty, křičel a ječel. Bylo to skvělé a byla to nádherná

²⁸³ HOFMEISTER, Sallie. The Hard Fall of a Super Salesman. The New York Times [online]. 1994 [cit. 12.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1994/09/19/business/the-hard-fall-of-a-super-salesman.html>.

²⁸⁴ DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. Total Hockey: The Official Encyclopedia of the National Hockey League. Total Sports, 1998. ISBN 9780836271140. S. 193.

²⁸⁵ DIXON, Ryan. 24 Together. Big Reads [online]. Dostupné z: <https://www.sportsnet.ca/hockey/nhl/montreal-canadiens-stanley-cup-1993-oral-history/>.

²⁸⁶ HOFMEISTER, Sallie. The Hard Fall of a Super Salesman. The New York Times [online]. 1994 [cit. 12.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1994/09/19/business/the-hard-fall-of-a-super-salesman.html>.

²⁸⁷ LINDLAW, Scott. Former Kings owner Bruce McNall sentenced to 70 months in prison. AP NEWS [online]. 1997 [cit. 16.1.2022]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/fd40070b8397d1589ffab5db78dd866e>.

hra.²⁸⁸ Klub Original Six z Manhattanu tak získal svůj první Stanley Cup po padesáti čtyřech letech.²⁸⁹

²⁸⁸ „I’ve been sitting here in the White House watching this, cheering for you, biting my fingernails, screaming and yelling. It’s been great and it was a wonderful game.“; SELL, Dave. RANGERS LIFT CURSE, HOIST STANLEY CUP AGAIN. The Washington Post [online]. 1994 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1994/06/15/rangers-lift-curse-hoist-stanley-cup-again/edf028ee-da65-425d-aace-0c397be9e5bb/>.

²⁸⁹ KREISER, John. Rangers win Stanley Cup to end 54 years of heartache. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 16.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/new-york-rangers-end-54-year-stanley-cup-drought/c-289868982>.

9. Růst mezd

Novou kolektivní smlouvu mezi vedením NHL a hráčskými odbory NHLPA se do začátku sezóny 1993-1994 uzavřít nepodařilo.²⁹⁰ Další rozhovory tak začaly až v létě 1994. Nicméně očekávání byla od začátku velice odlišná. Komisař Gary Bettman zařadil v projevu na tiskové konferenci mezi nejdůležitější cíle férovost k hráčům i majitelům a vytvoření trvalé vazby mezi platy a celkovými příjmy. Hráčské odbory toto oznámení vnímaly jako plán na vytvoření platového stropu. Ihned tak vydaly prohlášení, ve kterém jeho zavedení v jakékoli podobě odmítly.²⁹¹ K tomuto rozhodnutí měly dobrý důvod.

Hráčské platy za poslední léta rostly nevídaným způsobem. Průměrná roční mzda se v sezóně 1993-1994 pohybovala už na 558 tisících dolarech.²⁹² Více než 1 milion dolarů pak pobíralo sedmdesát pět hokejistů. Nejlépe placenými hvězdami soutěže se stali Wayne Gretzky, Steve Yzerman, Eric Lindros nebo Mario Lemieux.²⁹³ Nejzřetelnějším důvodem této situace bylo zavedení povinného zveřejňování smluv. Nově tak šlo při vyjednávání kontraktů poukazovat na výdělky ostatních a vyžadovat více peněz. Vliv měla také samotná expanze. Vytvoření pěti nových klubů za tři roky zvýšilo poptávku po hráčích. Avšak jejich počet splňující kvalitativní požadavky pro NHL vzrostl jen nepatrně. Majitelé a generální ředitelé tím pádem museli pro udržení týmové konkurenceschopnosti hokejistům nabízet stále lepší kontrakty.²⁹⁴

Mužem, který se nejvíce zasloužil o rostoucí příjmy, byl výkonný ředitel NHLPA Bob Goodenow. Pod jeho vedením se odborová organizace proměnila v silného protivníka vedení NHL. Ostatně již při nástupu do funkce šokoval majitele klubů prohlášením, že hokejisté by měli být po ukončení svých sportovních kariér zaopatřeni na zbytek života.²⁹⁵ Co si předsevzal, to také splnil.

Neustále rostoucí výdaje ovšem začaly ohrožovat existenci nejednoho klubu. Jednalo se převážně o ligové nováčky a kanadské organizace, které sídlily v ekonomicky méně silných

²⁹⁰ BRENNER, Aaron. *The Encyclopedia of Strikes in American History*. Routledge, 2009. ISBN 9780765613301. S. 699.

²⁹¹ JENISH, D'Arcy. *The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles*. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 346.

²⁹² WYSHYNSKI, Greg. *Bettman's legacy: The good, the bad and the ugly of Gary Bettman's 25-year NHL tenure*. ESPN [online]. 2018 [cit. 16.1.2022]. Dostupné z: https://africa.espn.com/nhl/story/_/id/22273439/good-bad-ugly-gary-bettman-25-year-nhl-tenure.

²⁹³ HockeyZonePlus: TOP 25 [online]. Dostupné z: <https://www.hockeyzoneplus.com/top-25/top-25-1993-1994>.

²⁹⁴ ELLIOTT, Helene. *NHL LABOR DISPUTE: Owners Pleading Poverty While Writing Fat Checks*. Los Angeles Times [online]. 1994 [cit. 16.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1994-10-04-sp-46214-story.html>.

²⁹⁵ SCHIAVONE, Michael. *Sports and Labor in the United States*. State University of New York Press, 2016. ISBN 9781438456829. S. 142.

oblastech. Gary Bettman a majitelé tak poukazovali na nutné změny. Vyjednávání s NHLPA vedené v létě 1994 ovšem nikam nevedlo.²⁹⁶ Ligové vedení mezitím povolilo každoroční předsezónní přípravu ve formě tréninkových kempů. Zároveň ale ohlásilo, že základní část nezačne 1. října, jak bylo naplánováno, nýbrž až po dosažení nové kolektivní smlouvy.²⁹⁷

Komisař Bettman na tiskové konferenci konané 1. října v New Yorku oznámil odložení začátku sezóny o dva týdny. Přestože slovo výlučka nepoužil, bylo mnohým jasné, o co se jedná. Goodenow ihned reagoval: „Je to výlučka vlastníků, prostě a jednoduše.“²⁹⁸ Začaly tak několikaměsíční rozepře mezi vedením ligy a hráčskými odbory.

Dohody dosáhli Bettman a Goodenow až v lednu 1995, po 104 dnech výlučky.²⁹⁹ Nová kolektivní smlouva ovšem rozevírající se nůžky mezi „bohatými a chudými“ kluby nevyřešila. Hráčské odbory souhlasily s platovým stropem pro začínající hráče, který byl v sezóně 1994-1995 stanoven na 850 tisíc dolarů a do budoucna se měl postupně navyšovat. Hokejisté mladší dvaceti pěti let nebo ti s méně než pěti odehranými sezónami nově neměli právo na arbitráž.³⁰⁰ Tu lze chápat jako „platový soud“, při kterém třetí nezávislá strana, tedy soudce, rozhoduje o výši mzdy pro hokejisty. Jedná se však o krajní řešení, realizované pouze pokud hráč a klub nenaleznou vzájemnou shodu o nové smlouvě.³⁰¹ S výsledky několikaměsíčního jednání ve skutečnosti nebyla spokojena ani jedna strana. Avšak více rozčarování panovalo na straně majitelů, a to obzvláště u těch, kteří vlastnili týmy v ekonomicky méně silných oblastech. Růst platů nadále pokračoval a finanční stabilita klubů z menších trhů ochabovala. Nej kvalitnější

²⁹⁶ ELLIOTT, Helene. NHL Players Seek Compromise: Hockey: But willingness to accept entry-level salary systém alone probably won't end impasse. Los Angeles Times [online]. 1994 [cit. 18.1.2022]. Dostupné z: https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1994-11-11-sp-61507-story.html?_amp=true.

²⁹⁷ ELLIOTT, Helene. NHL Season Won't Start Without Deal: Hockey: Management does not want to play unless collective bargaining agreement is reached. Los Angeles Times [online]. 1994 [cit. 18.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1994-09-23-sp-42103-story.html>.

²⁹⁸ „It's an owners' lockout, pure and simple.“; MURRAY, Chase. Hockey's Owners Decide to Postpone Opening of Season. The New York Times [online]. 1994 [cit. 23.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1994/10/01/us/hockey-hockey-s-owners-decide-to-postpone-opening-of-season.html>.

²⁹⁹ HOCHBERG, Len. NHL Players Union Ratifies Deal; Season to Begin. The Washington Post [online]. 1995 [cit. 24.1. 2022]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/wp-srv/sports/longterm/memories/1995/95nhl5.htm>.

³⁰⁰ CIMINI, Michael, MUHL, Charles. Pact ends NHL lockout. Monthly Labor Review [online]. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=7Hca_qa_Y7UC&pg=RA3-PA76&dq=nhl+bob+goodenow+january+1995+arbitration+less+than+5+seasons&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjQksL2xP_1AhU07rsIHZWTCPiQ6AF6BAGKEAI#v=onepage&q=nhl%20bob%20goodenow%20january%201995%20arbitration%20less%20than%205%20seasons&f=false.

³⁰¹ FITZPATRICK, Jamie. Guide to NHL Salary Arbitration. Liveabout [online]. 2019 [cit. 25.1.2022]. Dostupné z: <https://www.liveabout.com/nhl-salary-arbitration-explained-2778981>.

hráči odcházeli do organizací, které si je mohli dovolit, a tak se kvalitativní rozdíly v rámci ligy zvyšovaly.³⁰²

První obětí zvyšujících se výdajů se stali Quebec Nordiques. V květnu 1995, po neúspěšném prvním kole vyřazovacích bojů proti New Yorku Rangers, oznámil prezident klubu Marcel Aubut, že majitelé organizaci prodali společnosti Comsat Video Enterprises z Denveru. Comsat stála koupě 75 milionů dolarů.³⁰³ Quebec City byl nejmenším trhem v NHL a místní aréna s kapacitou necelých šestnáct tisíc diváků navíc neměla žádné VIP boxy, které u většiny ostatních klubů generovaly významné množství příjmů. Jen za poslední ročník byli Nordiques ve ztrátě 10 milionů dolarů. Prodej a následný přesun organizace na silnější trh v Coloradu tak zůstal jediným řešením.³⁰⁴ Vítězem ligy se roku, kdy v NHL naposledy působil tým z Québecu, stali New Jersey Devils. Hokejisté ze „zahradního státu“ ve finálové sérii proti Detroitu Red Wings ovládli všechny čtyři zápasy a fanoušci Devils tak mohli oslavovat první Stanley Cup klubové historie.³⁰⁵

Z obdobných důvodů jako Nordiques museli o sezónu později svůj domov opustit i Winnipeg Jets, kteří se přestěhovali do amerického města v poušti Phoenixu. Tam byli nově známí jako Coyotes.³⁰⁶ Poslední sezóna pro tým z kanadské Manitoby skončila hned v prvním kole vyřazovacích bojů. Konkrétně po šestizápasovém souboji s Detroitem Red Wings. Ve finále se toho roku utkaly týmy Floridy Panthers a Colorada Avalanche, nástupce Quebec Nordiques. Úspěšnější byli nakonec hráči Avalanche. Ti tak ve své první sezóně na nové adrese dokázali to, co jejich předchůdci oblékající dres Nordiques nezvládli za předchozích 15 let, získali slavný Stanley Cup.³⁰⁷

Přemístění se nevyhnulo ani Hartford Whalers. Třetí tým, který musel během tří let změnit adresu, měl problémy od začátku devadesátých let. Příčinou odchodu byla kombinace

³⁰² SCHIAVONE, Michael. Sports and Labor in the United States. State University of New York Press, 2016. ISBN 9781438456829. S. 145.

³⁰³ MCAULIFFE, Bill. The Story of the Colorado Avalanche. Mankato: Creative Education, 2008. ISBN 9781583416167. S. 24-26.

³⁰⁴ ELLIOTT, Helene. These Towns Aren't Big Enough for NHL: Nordiques Sold, Moved to Denver as Small-Market Struggle Intensifies. Los Angeles Times [online]. 1995 [cit. 26.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1995-05-26-sp-6182-story.html>.

³⁰⁵ BLEVINS, Dave. The Sports Hall of Fame Encyclopedia: Baseball, Basketball, Football, Hockey, Soccer. Scarecrow Press, 2011. ISBN 9780810861305. S. 105.

³⁰⁶ ZEISLER, Laurel. Historical Dictionary of Ice Hockey. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2015. ISBN 9781442255326. S. 250.

³⁰⁷ All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

nedostatečně silného trhu a neustále se zvyšujících nákladů na hráčské výplaty.³⁰⁸ Aréna v Hartfordu měla na rozdíl od té v Québecu VIP boxy, avšak ty často zůstávaly z velké části nezaplňené.³⁰⁹

Majitelem Whalers byl od roku 1994 Peter Karmanos. Pouze za první dvě sezóny pod jeho vlastnictvím se finanční ztráty vyšplhaly na více než 30 milionů dolarů. Karmanos chtěl ztrátovost své investice co nejdříve zastavit, a začal tak plánovat klubový odchod ze státu Connecticut již v roce 1996.³¹⁰ Avšak místní vláda spustila v dubnu toho roku úspěšnou propagační kampaň na prodej permanentních vstupenek, jež zajistila souhlas majitele s ponecháním organizace ve městě Hartfordu i pro následující ročník.³¹¹ Vlastník však ihned sdělil, že pro trvalé setrvání bude potřeba vybudovat zcela nový stadion, který podstatně zvýší celkovou kapacitu ochozů. Rozhovory s místní vládou však ztroskotaly. Již během března 1997 tak bylo jasné, že tým město opustí.³¹² Poslední zápas odehráli Whalers 13. dubna před zaplněnou domácí arénou.³¹³ O necelý měsíc později, 6. května, Karmanos oznámil přesun organizace do Raleighu, hlavního města státu Severní Karolína.³¹⁴ Avšak hokejisté Caroliny Hurricanes, jak zněl nový název organizace, museli první dva ročníky odehrát ve více než 100 kilometrech vzdáleném Greensboro. Nová a kapacitně dostačující aréna se totiž v Raleighu začala stavět až v létě 1997 a její stavba zabrala více než 2 roky.³¹⁵

Expanze a přestěhování klubů měly za následek výraznou změnu na pomyslné mapě NHL. Hned devět ligových týmů sídlilo roku 1997 ve městech, které se dají v rámci USA označit za jižní nebo západní. Jednalo se o Miami, Tampu, Raleigh, Dallas, Phoenix, Denver, Los Angeles, Anaheim a San Jose. Soutěž však měla stále prostor k rozšiřování, který by ji

³⁰⁸ TOMMELLEO, Donna. Whalers ready to leave state; willing to pay penalty. AP NEWS [online]. 1997 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/ca653894522b133198d682dc197ac728>.

³⁰⁹ CAVANAUGH, Jack. Splitsville For Hartford And the Whalers. The New York Times [online]. 1997 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1997/04/13/nyregion/splitsville-for-hartford-and-the-whalers.html>.

³¹⁰ POWER, Conor. Hartford Whalers: How the Brass Bonanza fell silent. Fansided [online]. 2021 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://cardiaccane.com/2021/09/23/hartford-whalers-bonanza-fell-silent/3/>.

³¹¹ TOMMELLEO, Donna. Whalers ready to leave state; willing to pay penalty. AP NEWS [online]. 1997 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/ca653894522b133198d682dc197ac728>.

³¹² RABINOVITZ, Jonathan. Another Blow to Hartford: Whalers to Leave, Rejecting Arena Offer. The New York Times [online]. 1997 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1997/03/27/nyregion/another-blow-to-hartford-whalers-to-leave-rejecting-arena-offer.html>.

³¹³ SANTANIELLO, Gary. The Whalers Are Back in the N.H.L. Sort Of. The New York Times [online]. 2018 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2018/12/21/sports/hartford-whalers-carolina-hurricanes.html>.

³¹⁴ PICKENS, Patrick. The Whalers: The Rise, Fall, and Enduring Mystique of New England's (Second) Greatest NHL Franchise. Lyons Press, 2021. ISBN 9781493044023. S. 201.

³¹⁵ STOTT, Jon. Hockey Night in Dixie: Minor Pro Hockey in the American South. Victoria: Heritage House Publishing, 2006. ISBN 9781894974219. S. 144.

následně postavil do lepší vyjednávací pozice při podepisování nových smluv se sponzory a vyjednávání o prodeji televizních práv. To si uvědomovalo i vedení NHL a brzy tak začalo konat.³¹⁶

Plán vedení soutěže počítal s postupným rozšířením o čtyři týmy během následujících čtyř let. NHL se tak na přelomu tisíciletí měla stát třicetičlennou ligou.³¹⁷ Důvod k radosti měli hlavně majitelé organizací z ekonomicky méně silných oblastí. Příjem ve formě expanzních poplatků pro ně totiž znamenal významnou peněžní injekci v době vysokých nákladů na provoz klubu. Komisař Gary Bettman oznámil finální výběr z jedenácti zájemců až po skončení ročníku 1996-1997. Vybrána byla města Nashville, Atlanta, Columbus a Minnesota.³¹⁸ Každý z nových majitelů zaplatil vstupní poplatek 80 milionů dolarů. Tyto peníze si pak mezi sebou rozdělilo rovným dílem současných 26 majitelů.³¹⁹ Poslední dvě sezóny o šestadvaceti účastnících ovládli v čele se svým kapitánem Stevem Yzermanem Detroit Red Wings, a připsali si již osmý a devátý triumf v historii.³²⁰

Expanze byla vždy riskantní, ale nyní se jednoznačně povedla. Všechny 4 kluby prodaly před svými prvními ročníky přes 12 tisíc permanentních vstupenek a jejich domácí zápasy bývaly často vyprodané.³²¹ První expanzní tým, Nashville Predators, se do ligy přidal v roce 1998. O dvanáct měsíců později následovala organizace Atlanta Thrashers, pojmenovaná po drozdu hnědém, státním symbolu Georgie. Tříleté období expanze, ve kterém získali Stanley Cup postupně Dallas Stars, New Jersey Devils a Colorado Avalanche, skončilo sezónou 2000-2001, kdy došlo k rozšíření o Columbus Blue Jackets a Minnesota Wild.³²² NHL tak vstupovala do nového tisíciletí jako třicetičlenná liga, avšak již bez Waynea Gretzkyho, který roku 1999 ukončil hráčskou kariéru.³²³ Legendární hokejista odehrál svůj poslední ligový zápas ve slavné

³¹⁶ ALEX, Rachel. NHL Proposes Expansion and Realignment. The Washington Post [online]. 1997 [cit. 28.1.2022]- Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1997/06/18/nhl-proposes-expansion-and-realignment/eeca29ed-17d0-44c9-a7aa-9c3791f5ca54/>.

³¹⁷ Tamtéž.

³¹⁸ THE ASSOCIATED PRESS. N.H.L. Names 4 Cities For Its New Franchises. The New York Times [online]. 1997 [cit. 28.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1997/06/18/sports/nhl-names-4-cities-for-its-new-franchises.html>.

³¹⁹ ALEX, Rachel. NHL Proposes Expansion and Realignment. The Washington Post [online]. 1997 [cit. 28.1.2022]- Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1997/06/18/nhl-proposes-expansion-and-realignment/eeca29ed-17d0-44c9-a7aa-9c3791f5ca54/>.

³²⁰ PINCHEVSKY, Tal. Breakaway: From Behind the Iron Curtain to the NHL-The Untold Story of Hockey's Great Escapes. Hoboken: Wiley, 2012. ISBN 9781118095003. S. 198.

³²¹ JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 356.

³²² JOZSA, Frank. Big Sports, Big Business: A Century of League Expansions, Mergers, and Reorganizations. Praeger, 2006. ISBN 9780275991340. S. 73.

³²³ SCHLENKER, Phil. Let's Talk Hockey: 50 Wonderful Debates. Bloomington: iUniverse, 2009. ISBN 9781440127014. S. 41.

Madison Square Garden, domácí aréně jeho posledního zaměstnavatele New York Rangers. John Davidson, televizní analytik domácího týmu a Gretzkyho blízký přítel, řekl: „V této aréně byly chvíle, kdy jste věděli, že jste svědky historie, kdy jste věděli, že být tady je výsadou a poctou, na kterou nikdy nezapomenete.“³²⁴

³²⁴ „There have been times in this arena when you knew that you were witnessing history, when you knew that just being here was a privilege and an honor you would never forget.“; ALEX, Rachel. Gretzky's Farewell Is Great One. The Washington Post [online]. 1999 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1999/04/19/gretzkys-farewell-is-great-one/7c1756df-fc23-4d15-9bbc-4f16209a44ec/>.

10. Platový strop

Po roce 2000 nastaly ekonomické problémy mnoha amerických a hlavně kanadských organizací. V zemi javorového listu se v nesnázích ocitly všechny týmy s výjimkou Toronto Maple Leafs, po finanční stránce nejvíce prosperujícího celku NHL.³²⁵ Vzdávající platy a klesající návštěvnost v ochozech byly již tradiční komplikací. Avšak závažnou novinkou se stal oslabující kanadský dolar vůči tomu americkému.³²⁶ Podle ligových pravidel musely kluby z obou zemí vyplácet hráčské platy v americké měně.³²⁷ Kanadským majitelům tak náklady na provoz mužstva pravidelně stoupaly. Do značných finančních problémů se dostali Calgary Flames a jejich setrvání v Albertě bylo dlouhou dobu vážně ohroženo.³²⁸ Náročné období nadešlo i pro Montreal Canadiens, nejúspěšnější celek historie NHL, který neměl dostatek peněz na podepisování smluv s nadstandardně kvalitními hráči.³²⁹ Pokles finanční konkurenceschopnosti zapříčinil neúčast ve dvou vyřazovacích bojích po sobě a nakonec začátkem roku 2001 i prodej Canadiens do rukou amerických vlastníků.³³⁰

Rozdílná ekonomická prosperita jednotlivých organizací ovlivňovala čím dál více také samotné sportovní výsledky a způsob hry na ledě. Pomyslné nůžky mezi klubovými rozpočty se stále více rozevíraly.³³¹ Bohaté celky podepisovaly jednoho kvalitního hráče za druhým a těm chudším nezbyvalo nic jiného, než přizpůsobit styl hokeje dané situaci. Při zápasech tak bylo k vidění více držení nebo hákování.³³² Ligovými šampióny se v letech 2002 a 2003 postupně staly týmy Detroitu Red Wings a New Jersey Devils, jež se řadily do kategorie bohatších.³³³ Součástí vítězného mužstva Red Wings byl i šestinásobný vítěz Vezinovy trofeje

³²⁵ SHOALTS, David. NHL BY THE NUMBERS. The Globe and Mail [online]. 2005 [cit. 29.1.2022]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/sports/hockey/nhl-by-the-numbers/article734613/>.

³²⁶ Canada's soaring dollar changes NHL's economics. National Hockey League [online]. 2008 [cit. 29.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/canadas-soaring-dollar-changes-nhls-economics/c-378922>.

³²⁷ FRIED, Gil, DESCHRIEVER, Timothy, MONDELLO, Michael. Sport Finance. Human Kinetics, 2019. ISBN 9781450421041. S. 235.

³²⁸ COX, Damien. What is Ottawa's success worth to Canadians, NHL? A lot. ESPN [online]. 2007 [cit. 30.1.2022]. Dostupné z: https://www.espn.com/nhl/columns/story?columnist=cox_damien&id=3098820.

³²⁹ Canadiens Put Up for Sale After Financial Losses. Los Angeles Times [online]. 2000 [cit. 30.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2000-jun-28-sp-45546-story.html>.

³³⁰ BROOKE, James. Hockey; An American Purchases The Storied Canadiens. The New York Times [online]. 2001 [cit. 30.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2001/02/01/sports/hockey-an-american-purchases-the-storied-canadiens.html>.

³³¹ UNIVERSITY OF MICHIGAN. International Journal of Sport Finance. Fitness Information Technology [online]. 2006 [cit. 30.1.2022]. Dostupné z: https://books.google.cz/books/about/International_Journal_of_Sport_Finance.html?id=SU5NAQAAMAAJ&redir_esc=y. S. 47.

³³² PROTEAU, Adam. Fighting the Good Fight: Why On-Ice Violence Is Killing Hockey. Wiley, 2011. ISBN 9781118092224. S. 108.

³³³ DIAMOND, Dan. NHL Official Guide and Record Book. Triumph Books, 2008. ISBN 9781894801119. S. 209.

pro nejlepšího brankáře Dominik Hašek.³³⁴ Avšak překvapení přinesla sezóna 2003-2004, kdy soutěž ovládla „chudá“ organizace Tampa Bay Lightning.³³⁵

Významnou inovací představovalo zavedení videa při posuzování sporných gólových situací již v roce 1991.³³⁶ Prvních 12 let rozhodovali o platnosti či neplatnosti vstřelené branky dva rozhodčí, kteří vždy seděli přímo na stadionu. Avšak před začátkem ročníku 2003-2004 nastala změna. Diskutabilní okamžiky měla nově na starosti stálá skupina videorozhodčích, která činila rozhodnutí na dálku z Toronta. Komunikace s hlavním rozhodčím zápasu tak nově probíhala telefonicky.³³⁷

Komisař Gary Bettman si uvědomoval, že v otázce výdajů na hráčské platy musí nastat změna. Nicméně platnost současné kolektivní smlouvy končila až roku 2004.³³⁸ Přes naléhání ze strany ligového vedení neměly hráčské odbory NHLPA zájem na stavu cokoli měnit. Navíc bylo jasné, že následná vyjednávání s Bobem Goodenowem budou nesmírně náročná.³³⁹ Komisař zastával názor, že jediným řešením zvyšující se kvalitativní nerovnosti jednotlivých týmů je platový strop vázaný na ligové příjmy. To ovšem hráčské odbory odmítaly.³⁴⁰ Bettman tak již během roku 2002 objížděl všechny kluby NHL, aby si zajistil podporu v budoucí „válce“ s NHLPA. Byl totiž přesvědčený, že spory mohou vyústit až ve zrušení sezóny 2004-2005, před kterou měla současná kolektivní smlouva vypršet.³⁴¹

Rozhovory mezi Bettmanem a Goodenowem odstartovaly na začátku roku 2003.³⁴² V prvních dnech vyjednávání oznámily organizace Ottawa Senators a Buffalo Sabres vážné finanční problémy.³⁴³ Na tvrdém postoji výkonného ředitele hráčských odborů to ovšem nic nezměnilo. NHLPA nabídla první drobné ústupky až na začátku října. Navrhované snížení platů

³³⁴ NHL Vezina Trophy Winners. National Hockey League [online]. 2021 [cit. 1.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/nhl-vezina-trophy-winners-complete-list/c-287773436?tid=287709666>.

³³⁵ BIGGANE, Brian. Salary cap battle threatens future of NHL. Star Tribune [online]. 2004 [cit. 1.2.2022]. Dostupné z: https://trib.com/sports/salary-cap-battle-threatens-future-of-nhl/article_9ffc9d97-c1bb-55cf-ac3c-73bbda16d620.html.

³³⁶ ATKINSON, Michael. Battleground: Sports [2 volumes]: Sports. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2008. ISBN 9780313340246. S. 358.

³³⁷ GOLDMAN, Shayna. The Play Is Under Review: NHL Video Replay Has Room For Improvement. Sporttechie [online]. 2016 [cit. 1.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sporttechie.com/play-review-nhl-video-replay-flawed-league-strive-better-system>.

³³⁸ ROGRÍGUEZ, Plácido, KÉSENNE, Stefan. Sports Economics After Fifty Years: Essays in Honour of Simon Rottenberg. Universidad de Oviedo, 2006. ISBN 9788483176054. S. 112.

³³⁹ Tamtéž.

³⁴⁰ MOLE, Rich. Edmonton Oilers (2006 Stanley Cup Edition): Stories From the City of Champions. Altitude Publishing Canada, 2006. ISBN 9781554392278. S. 124.

³⁴¹ JENISH, D'Arcy. The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484. S. 358.

³⁴² ROGRÍGUEZ, Plácido, KÉSENNE, Stefan. Sports Economics After Fifty Years: Essays in Honour of Simon Rottenberg. Universidad de Oviedo, 2006. ISBN 9788483176054. S. 112.

³⁴³ Tamtéž, s. 110.

o 5 procent však vedení ligy ani zdaleka nestačilo.³⁴⁴ Zatímco rozpočty některých klubů přesáhly v sezóně 2003-2004 hranici 70 milionů dolarů, liga chtěla nově zavést platový strop 31 milionů dolarů.³⁴⁵ To by znamenalo, že Detroit Red Wings nebo New York Rangers by musely své rozpočty snížit o více než 50 %.³⁴⁶ Představy o podobě nové smlouvy se tak významně rozcházely.

Arthur Levitt Jr. byl roku 2003 ligovým vedením pověřen, aby přezkoumal finanční výkonnost všech 30 klubů za ročník 2002-2003.³⁴⁷ Výsledky zveřejnil na začátku února 2004. Levitt zjistil, že celkové příjmy dosáhly 2,269 miliardy dolarů. Na hráčské výplaty se přitom vydalo 75 % z této částky. Hned 19 organizací pak dosáhlo záporného výsledku hospodaření.³⁴⁸ Bob Goodenow označil Levittovu zprávu takto: „jednoduše další ligová PR iniciativa.“³⁴⁹ Ani do 15. září 2004, kdy vypršela platnost kolektivní smlouvy, se společnou řeč najít nepodařilo. Liga stále trvala na zavedení platového stropu a hráčské odbory ji trvale odmítaly. Výsledkem byla druhá výluka NHL během deseti let.³⁵⁰

Ve vyjednáváních měl od začátku výhodu komisař Bettman. Zatímco on se zpovídal třiceti vlastníkům, z nichž většina přicházela v posledním období o peníze, Goodenow byl zodpovědný za více než 700 hráčů, kteří za normálních okolností vydělávali obrovské sumy, ale v období výluky měli příjmy značně omezené.³⁵¹ Výkonný ředitel hráčských odborů si za období ve funkci vybudoval silnou pozici, avšak čas nehrál v jeho prospěch. V prosinci 2004 tak Bettmanovi nabídl významný ústupek, a to snížení platů všech hokejistů o 24 %. Komisař s daným snížením platů souhlasil, ale stále trval na zavedení platového stropu.³⁵² Délka výluky

³⁴⁴ GATEHOUSE, Jonathon. *The Instigator: How Gary Bettman Remade the NHL and Changed the Game Forever*. Triumph Books, 2012. ISBN 9781600788154. S. 99.

³⁴⁵ ROGRÍGUEZ, Plácido, KÉSENNE, Stefan. *Sports Economics After Fifty Years: Essays in Honour of Simon Rottenberg*. Universidad de Oviedo, 2006. ISBN 9788483176054. S. 112.

³⁴⁶ GATEHOUSE, Jonathon. *The Instigator: How Gary Bettman Remade the NHL and Changed the Game Forever*. Triumph Books, 2012. ISBN 9781600788154. S. 99.

³⁴⁷ ROSNER, Scott. SHROPSHIRE, Kenneth. *The Business of Sports*. Jones & Barlett Publishers, 2011. ISBN 9780763780784. S. 333.

³⁴⁸ HEATH, Thomas. Report Shows NHL In Financial Trouble. *The Washington Post* [online]. 2004 [cit. 1.2.2022]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/2004/02/13/report-shows-nhl-in-financial-trouble/ced937ca-1cd1-4ba3-8c99-3e8da418fe4a/>.

³⁴⁹ „simply another league public relations initiative“; HEATH, Thomas. Report Shows NHL In Financial Trouble. *The Washington Post* [online]. 2004 [cit. 1.2.2022]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/2004/02/13/report-shows-nhl-in-financial-trouble/ced937ca-1cd1-4ba3-8c99-3e8da418fe4a/>.

³⁵⁰ ROGRÍGUEZ, Plácido, KÉSENNE, Stefan. *Sports Economics After Fifty Years: Essays in Honour of Simon Rottenberg*. Universidad de Oviedo, 2006. ISBN 9788483176054. S. 112.

³⁵¹ THE ASSOCIATED PRESS. Lockout over salary cap shuts down NHL. *ESPN* [online]. 2005 [cit. 2.2.2022]. Dostupné z: <https://www.espn.com/nhl/news/story?id=1992793>.

³⁵² MALHOTRA, Deepak. *Negotiation Genius: How to Overcome Obstacles and Achieve Brilliant Results at the Bargaining Table and Beyond*. Bantam, 2008. ISBN 9780553384116. S. 106.

brzy překonala tu ze sezóny 1994-1995 a nová kolektivní smlouva se zdála být stále v nedohlednu. Avšak hráčské odbory po tlaku z vlastních řad kapitulovaly během února 2005 a přijaly plán na zavedení platového stropu, který byl později stanoven na 39 milionů dolarů.³⁵³ Sezóna se však z časových důvodů již zachránit nedala. Gary Bettman na tiskové konferenci 16. února v New Yorku prohlásil: „Toto je smutný, politováníhodný den, kterému jsme si všichni přáli vyhnout.“³⁵⁴ Kolektivní smlouva byla poté podepsána a ratifikována až v červenci 2005.³⁵⁵ Nejdelší výluka v historii NHL oficiálně trvala deset měsíců a šest dnů.³⁵⁶ Pomyslnou tečkou za obdobím sporů se 28. července 2005 stala rezignace výkonného ředitele NHLPA Boba Goodenowa.³⁵⁷

Zavedení platového stropu lze s časovým odstupem hodnotit jako úspěšné rozhodnutí, které přispělo k finanční stabilitě ligových organizací a v důsledku vyrovnávání kvalitativních rozdílů mezi týmy i k většímu zážitku nezaujatého diváka. V případě nezavedení platového stropu by NHL byla ligou „chudých a bohatých“, ve které by samotný úspěch byl spíše odrazem finančních možností a nikoliv dlouhodobé práce v samotných klubech.

³⁵³ LENNOX, Doug. Now You Know Hockey: The Book of Answers. Dundurn Press, 2008. ISBN 9781459718159. S. 90.

³⁵⁴ „This is a sad, regrettable day that all of us wish could have been avoided.“; Impasse in labour dispute means big freeze for whole NHL season. The Guardian [online]. 2005 [cit. 2.2.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/sport/2005/feb/17/ussport>.

³⁵⁵ CALDWELL, Dave. N.H.L. and Players Reach Agreement. The New York Times [online]. 2005 [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2005/07/14/sports/hockey/nhl-and-players-reach-agreement.html>.

³⁵⁶ FENNELLY, Martin. Think the Lightning had an endless summer? Try these guys. Tampa Bay Times [online]. 2017 [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: <https://www.tampabay.com/sports/hockey/lightning/think-the-lightning-had-an-endless-summer-try-these-guys/2339697/>.

³⁵⁷ FREI, Terry. Goodenow resigns as union head. The Denver Post [online]. 2005 [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: <https://www.denverpost.com/2005/07/28/goodenow-resigns-as-union-head/>.

11. Nové hráčské hvězdy

Liga začala v době vyjednávání o kolektivní smlouvě diskutovat o změnách v samotné hře. Gary Bettman touto prací pověřil Colina Campbella.³⁵⁸ Ten dal dohromady komisi složenou ze čtyř generálních manažerů a čtyř hráčů. Dále se jednání účastnil reprezentant majitelů a zástupce odborů NHLPA. Na rozdíl od těch o kolektivní smlouvě, probíhaly tyto rozhovory mnohem snáze. Všichni totiž měli společný cíl, a to zvýšit kvalitu sportu hraného na ledě. Komise odsouhlasila několik změn pravidel. Šlo například o povolení nahrávky přes dvě čáry, dvouminutový trest za vyhození kotouče z vlastního obranného pásma přes plexisklo, zavedení samostatných nájezdů po remízovém utkání nebo zredukování brankářské výstroje.³⁵⁹ Zdržování se tak omezilo, hra zrychlila a padalo i více branek.

Novým vedoucím marketingu byl v roce 2006 jmenován John Collins. Ten začal ihned uskutečňovat změny a realizovat své nápady. Mnoho finančních prostředků začalo proudit do online marketingu a internetových stránek NHL. Poprvé se také uskutečnila akce Winter Classic, tedy hokejový zápas pod širým nebem.³⁶⁰ Collinsova práce vygradovala roku 2011, kdy NHL oznámila dohodu ohledně prodeje vysílacích práv na 10 let za 2 miliardy dolarů.³⁶¹

Premiérové Winter Classic se konalo 1. ledna 2008 na stadionu Ralph Wilson Stadium v americkém státě New York. V zápase, kterému v ochozech přihlíželo přes 71 tisíc fanoušků, se střetli Buffalo Sabres a vítězni Pittsburgh Penguins.³⁶² Jason Pominville, pravoruký útočník Buffala Sabres, prohlásil o zápasu pod širým nebem: „Bylo to skvělé. Udělal bych to kdykoli znovu.“³⁶³ Během následujících let se z Winter Clasic stala prvolednová tradice, která k hokeji patří stejně jako americký fotbal ke Dni díkuvzdání.

Po výluce v sezóně 2004-2005 nastal čas nových hráčských hvězd. Velká očekávání byla spojována hlavně se středním útočníkem Sidneym Crosbym. „Sid the Kid“, jak zněla jeho

³⁵⁸ DIAMOS, Jason. With Lockout, Camps Undergo Changes. The New York Times [online]. 2004 [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2004/09/16/sports/hockey/with-lockout-camps-undergo-changes.html>.

³⁵⁹ NHL Enacts Rules Changes, Creates Competition Committee. National Hockey League [online]. 2005 [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <http://www.nhl.com/ice/page.htm?id=26394>.

³⁶⁰ WYSHYNSKI, Greg. Why NHL COO John Collins quit: I feel like I've left nothing undone. Yahoo! Sports [online]. 2015 [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <https://sports.yahoo.com/blogs/nhl-puck-daddy/why-nhl-coo-john-collins-quit---nothing-i-feel-like-i-ve-left-undone-205329781.html>.

³⁶¹ PUCIN, Diane. NHL sings 10-year television deal to remain on NBC and Versus. Los Angeles Times [online]. 2011 [cit. 5.2.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/sports/la-xpm-2011-apr-19-la-sp-nhl-nbc-20110420-story.html>.

³⁶² WONG, Glenn. The Comprehensive Guide to Careers in Sports. Jones & Bartlett Learning, 2012. ISBN 9781449602031. S. 105.

³⁶³ „It was great. I would do it again anytime.“; HIGGINS, Matt. Winter Wonderland for Crosby and N.H.L. The New York Times [online]. 2008 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2008/01/02/sports/hockey/02hockey.html>.

přezdívka, je však možná i překonal.³⁶⁴ Již jako jednadvacetiletý kapitán dovedl roku 2009 Pittsburgh Penguins ke Stanley Cupu a o necelých devět měsíců později zajistil svou brankou v prodloužení zlaté olympijské medaile pro Kanadu.³⁶⁵ Přes svůj nesmírný talent se však Crosby v sezóně 2005-2006 nováčkem roku nestal. Tím byl totiž Alexandr Ovečkin, jednička vstupního draftu NHL 2004, který musel svůj debut za Washington Capitals o rok odložit z důvodu výluky.³⁶⁶ Dalšími významnými nováčky této doby byli například Steven Stamkos, Drew Doughty, Jevgenij Malkin, Jonathan Toews nebo Patrick Kane.³⁶⁷

Liga od dob kolektivní smlouvy z roku 2005 celkově prosperovala. Přesto se našly dvě organizace, jež se ocitly v problémech. Jednalo se o Atlantu Thrashers a Phoenix Coyotes.³⁶⁸ Hokej byl v těchto oblastech vždy sportem na „druhé koleji“ a kluby tím pádem pravidelně končily ve finančních ztrátách. Thrashers byli v roce 2011 prodáni a přesunuti na kanadský trh. Nový název týmu zněl Winnipeg Jets a symbolicky tak navazoval na minulé Jets, kteří město opustili o patnáct let dříve.³⁶⁹ Coyotes změnili majitele hned několikrát a v roce 2009 dokonce zbankrotovali, avšak v městě Phoenix i přes nízkou návštěvnost a peněžní ztráty nadále zůstali.³⁷⁰

Společně s platovým stropem bylo zavedeno i platové dno. Rozdíl mezi horní a spodní hranicí pro výplaty se fixně stanovil na 16 milionů dolarů.³⁷¹ Nové finanční pravidlo mělo za následek značné kvalitativní vyrovnání mezi jednotlivými mužstvy. Ostatně důkazem je sedm různých vítězů Stanley Cupu mezi lety 2006 a 2012. Nejcenější hokejovou trofej se postupně podařilo získat klubům Carolina Hurricanes, Anaheim Ducks, Detroit Red Wings, Pittsburgh Penguins, Chicago Blackhawks, Boston Bruins a Los Angeles Kings.³⁷² Všem ligovým týmům,

³⁶⁴ COHEN, Robert. *The 50 Most Dynamic Duos in Sports History: Baseball, Basketball, Football and Hockey*. Scarecrow Press, 2012. ISBN 9780810885578. S. 319.

³⁶⁵ KLEIN, Jeff. Crosby's Goal Ends Thriller as Canada Beats U.S. *The New York Times* [online]. 2010 [cit. 5.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2010/03/01/sports/olympics/01hockey.html>.

³⁶⁶ AVERY, Martin. *Bobby Orr an Me*. Lulu, 2009. ISBN 9780557036929. S. 313.

³⁶⁷ PINCUS, Arthur. *NHL Oficiální ilustrovaná historie*. Omega, 2019. ISBN 9788075857200. S. 197-198.

³⁶⁸ CONRAD, Mark. *The Business of Sports: Off the Field, in the Office, on the News*. Routledge, 2017. ISBN 9781138913202. S. 42.

³⁶⁹ SUNNUCKS, Mike. Atlanta Thrashers, not Phoenix Coyotes, moving to Winnipeg. *Phoenix Business Journal* [online]. 2011 [cit. 6.2.2022]. Dostupné z: <https://www.bizjournals.com/phoenix/news/2011/05/31/atlanta-thrashers---not-phoenix.html>.

³⁷⁰ WHYNO, Stephen. NHL: League reaches settlement with Wayne Gretzky over Coyotes money. *Toronto Star* [online]. 2013 [cit. 6.2.2022]. Dostupné z: https://www.thestar.com/sports/hockey/2013/12/03/nhl_league_reaches_settlement_with_wayne_gretzky_over_coyotes_money.html.

³⁷¹ WYSHYNSKI, Greg. The war over the NHL's salary cap floor. *Yahoo! Sports* [online]. 2011 [cit. 7.2.2022]. Dostupné z: <https://sports.yahoo.com/blogs/nhl-puck-daddy/war-over-nhl-salary-cap-floor-145026006.html>.

³⁷² All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. *National Hockey League* [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

paradoxně až na ten nejbohatší z Toronta, se navíc podařilo během tohoto sedmiletého období dostat alespoň jednou do vyřazovacích bojů.³⁷³

V druhé dekádě 21. století stála za úspěchy svých týmů řada skvělých gólmanů. Boston Bruins dovedl ke Stanley Cupu v roce 2011 nejužitečnější hráč vyřazovacích bojů a dvojnásobný vítěz Vezinovy trofeje Tim Thomas.³⁷⁴ Henrik Lundquist z New Yorku Rangers, držitel Vezinovy trofeje 2012, se stal jediným brankářem v historii NHL, který v jedenácti ze svých prvních dvanácti ročníků zaznamenal alespoň třicet výher.³⁷⁵ V sezóně 2014-2015 dosáhl nejlepší gólman základní části Carey Price z Montrealu Canadiens na Hart Memorial Trophy, udělovanou nejužitečnějšímu hráči soutěže.³⁷⁶ Veleúspěšný byl také Jonathan Quick z Los Angeles Kings, který se svým týmem přivedl Stanley Cup poprvé v historii do „města andělů“. Stalo se tak roku 2012, kdy Kings skončili po základní části až na osmé pozici Západní konference. I z posledního postupujícího místa ovšem dokázali dojít až do finále a získat nejcennější hokejovou trofej.³⁷⁷ Obránce Drew Doughty později o svém prvním Stanley Cupu řekl: „Ve skutečnosti se nic nevyrovná tomu, když jej zvednete poprvé.“³⁷⁸

Třetí výluka nastala během sezóny 2012-2013. Na rozdíl od té minulé se ovšem mezi vedením ligy a hráčskými odbory NHLPA podařilo najít shodu včas, konkrétně 6. ledna 2013, a ročník ve zkrácené verzi osmačtyřiceti zápasů odehrát. Nová smlouva byla podepsána hned na deset let a zaručovala tak dlouhodobou stabilitu. Hlavními aktéry vyjednávání byli komisař Gary Bettman a výkonný ředitel odborů Donald Fehr.³⁷⁹ Nejlépe připraveným týmem se po vyřešení sporů ukázalo být Chicago Blackhawks. Hráči z „větrného města“ v čele s útočníkem

³⁷³ No more excuses: Why do Canadian hockey teams keep missing the NHL playoffs? The Globe and Mail [online]. 2012 [cit. 7.2.2022]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/opinion/editorials/no-more-excuses-why-do-canadian-hockey-teams-keep-missing-the-nhl-playoffs/article4099358/>.

³⁷⁴ SILVA, Steve. Tim Thomas wins Vezina Trophy as NHL's best goaltender. Boston.com [online]. 2011 [cit. 7.2.2022]. Dostupné z: https://www.boston.com/sports/b Bruins-blog/2011/06/22/tim_thomas_wins/.

³⁷⁵ SPIEGEL, Jackie. Rangers buy out Henrik Lundqvist: 10 best moments from his tenure in New York. The Sporting News [online]. 2020 [cit. 7.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sportingnews.com/ca/nhl/news/rangers-buyout-henrik-lundqvist-10-best-moments-from-his-tenure-in-new-york/2xx7yvkv9ssh1t2wohf5fsspww>.

³⁷⁶ MCKNIGHT, Kirk. The Voices of Hockey: Broadcasters Reflect on the Fastest Game on Earth. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2016. ISBN 9781442262805. S. 103.

³⁷⁷ PICKENS, Patrick. The Whalers: The Rise, Fall, and Enduring Mystique of New England's (Second) Greatest NHL Franchise. Lyons Press, 2021. ISBN 9781493044023. S. 37.

³⁷⁸ „Nothing actually compares to the first time you lift it.“; LA KINGS. What It Takes with Drew Doughty. National Hockey League [online]. 2018 [cit. 8.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/kings/news/what-it-takes-with-drew-doughty/c-298922526>.

³⁷⁹ SHINZAWA, Fluto. NHL lockout over as owners, players reach agreement. Boston.com [online]. 2013 [cit. 8.2.2022]. Dostupné z: <https://www.boston.com/sports/boston-bruins/2013/01/06/nhl-lockout-over-as-owners-players-reach-agreement/>.

Patrickem Kanem zahájili ročník čtyřadvaceti zápasů bez porážky a posléze si ve vyřazovacích bojích dokráčeli pro zasloužený Stanley Cup.³⁸⁰

Šestý zápas NHL Winter Classic se konal 1. ledna 2014 na Michigan Stadium, tedy univerzitním fotbalovém stadionu v americkém státě Michigan. Před rekordní 105ti tisícovou diváckou kulisou hostili domácí Detroit Red Wings hokejisty Toronta Maple Leafs. Útočník Maple Leafs Tyler Bozak zápas komentoval slovy: „Mít 105 tisíc lidí, kteří pro nás křičí a ječí, je opravdu úžasné a jako hokejisté na to nikdy nezapomeneme.“³⁸¹ Úspěšnějším byl hostující tým, který tak získal první vítězství v rámci novoroční klasiky.³⁸²

Los Angeles Kings se v ročníku 2013-2014 podařilo získat druhý Stanley Cup během tří let. Avšak následující rok se Kings nedostali ani do závěrečné části soutěže a na hokejovém trůnu je tak vystřídali hokejisté Chicaga Blackhawks, kteří si připsali třetí triumf za šest let.³⁸³ Příští dvě finále ovládli Pittsburgh Penguins s hvězdným Sidneyem Crosbym, který byl v obou případech odměněn i trofejí Conna Smytheho pro nejužitečnějšího hráče vyřazovacích bojů.³⁸⁴ Zatímco Crosby sbíral Stanley Cupy, do ligy vlétla další kanadská hvězda, a to střední útočník Connor McDavid z Edmontonu Oilers. První výběr draftu 2015 se stal nejmladším hráčem od dob Wayne Gretzkyho, jenž získal dvakrát po sobě trofej Arta Rosse, udělovanou vítězi kanadského bodování základní části NHL.³⁸⁵

Oslavy stoletého výročí založení soutěže odstartovaly novoročním zápasem Centennial Classic, ve kterém se střeli domácí a zároveň vítězní Toronto Maple Leafs s Detroit Red Wings.³⁸⁶ Hlavní událost roku 2017 však představoval galavečer pořádaný 27. ledna v Los Angeles. Při této příležitosti byl zveřejněn kompletní seznam 100 nejlepších hráčů historie

³⁸⁰ BUSFIELD, Steve. Chicago Blackhawks win Stanley Cup with dramatic late rally over Boston. The Guardian [online]. 2013 [cit. 9.2.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/sport/2013/jun/25/chicago-blackhawks-stanley-cup-champions-rally>.

³⁸¹ „Having 105,000 people screaming and yelling for us is really amazing, and as hockey players, we're never going to forget that.“; KLEIN, Jeff. Big Chill in the Big House for Toronto's Winter Classic Win. The New York Times [online]. 2014 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2014/01/02/sports/hockey/snow-and-huge-crowd-for-winter-classic-in-ann-arbor.html>.

³⁸² The biggest ice hockey game ever: 2014 Winter Classic draws world record crowd. Evening Standard [online]. 2014 [cit. 10.2.2022]. Dostupné z: <https://www.standard.co.uk/sport/other-sports/the-biggest-ice-hockey-game-ever-2014-winter-classic-draws-world-record-crowd-9034054.html>.

³⁸³ All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

³⁸⁴ NICKS, Erin. NHL. Essential Library, 2020. ISBN 9781532192104. S. 42.

³⁸⁵ PRICE, Karen. Connor McDavid: Hockey Superstar. North Star Editions, 2019. ISBN 9781634941129. S. 30.

³⁸⁶ CAMPBELL, Tim. Auston Matthews, Maple Leafs win Centennial Classic. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 11.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/detroit-red-wings-toronto-maple-leafs-centennial-classic-game-recap/c-285245314>.

NHL.³⁸⁷ Mezi „stovku největších hokejistů všech dob“ patřili například Jean Beliveau, Sidney Crosby, Wayne Gretzky, Dominik Hašek, Jaromír Jágr, Bobby Orr nebo Georges Vezina.³⁸⁸

Jednatřicátou organizací NHL se v roce 2017 stali Vegas Golden Knights.³⁸⁹ Přestože byl tým z města hazardu ve své první sezóně poskládaný převážně hráči z rozšiřovacího draftu, došel překvapivě až do finále, ve kterém podlehl po pětizápasové sérii Washingtonu Capitals s Alexandrem Ovečkinem.³⁹⁰ I tak se jednalo o neuvěřitelný příběh, který se navždy zapsal do hokejových dějin. Zatím posledním expanzním týmem se o čtyři roky později stal Seattle Kraken, jehož majitelé zaplatili vstupní poplatek 650 milionů dolarů.³⁹¹ Tato částka je důkazem ligové prosperity a zároveň prestiže, kterou vlastnictví klubu v NHL obnáší.

³⁸⁷ STUBBS, Dave. Moment of the Decade: 100 Greatest NHL Players gala. National Hockey League [online]. 2020 [cit. 11.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/moment-of-the-decade-100-greatest-nhl-players-gala/c-314153340>.

³⁸⁸ ELLIOTT, Helene, ZUPKE, Curtis. NHL honors 100 greatest players ahead of All-Star game. Los Angeles Times [online]. 2017 [cit. 11.2.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/sports/ducks/la-sp-nhl-all-star-notes-20170127-story.html>.

³⁸⁹ LINDE, Barbara. Ice Hockey: Science on Ice. Lucent Press, 2017. ISBN 9781534561137. S. 13.

³⁹⁰ SHPIGEL, Ben. The Washington Capitals, After Years of Frustration, Win the Stanley Cup. The New York Times [online]. 2018 [cit. 12.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2018/06/07/sports/stanley-cup-washington-capitals-vegas-golden-knights.html>.

³⁹¹ SCHRAM, Carol. The NHL's Flat-Cap World, The Seattle Kraken Hold The Cards. Forbes [online]. 2021 [cit. 12.2.2022]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/carolschram/2021/07/15/in-the-nhls-flat-cap-world-the-seattle-kraken-hold-the-cards/?sh=548c9e071613>.

12. Didaktické využití tématu a pracovní list

Téma hokejové historie v Severní Americe lze do výuky na druhém stupni základních škol či nižšího stupně gymnázií zařadit v rámci jedné vyučovací hodiny formou frontálního brainstormingu s následnou celotřídní diskuzí a níže vypracovaného pracovního listu, který je primárně určen pro kooperativní výuku. Konkrétní cílovou skupinou jsou žáci deváté třídy, kteří již získali základní všeobecné znalosti z dějin 20. století, a jsou tedy schopni propojovat sportovní události tohoto období s historickým kontextem. Kladené otázky zpravidla navazují na informace z hokejového prostředí a vytvářejí tak potřebné souvislosti pro žáky. Alternativní samostatnou aktivitou je práce s dobovými novinami, jež se zaměřuje na tzv. Sérii století mezi Kanadou a Sovětským svazem. Předpokládána je pedagogova schopnost propojení sportovního vývoje s historickým kontextem.

Cílem skupinové práce s daným pracovním listem je získávání a procvičování znalostí, rozvíjení komunikačních dovedností a učení se odpovědnosti za práci v týmu. Při žákovské práci je předpokládáno využití moderních technologií v podobě počítačů, tabletů a mobilních telefonů. List je celkově pojatý jako rozšiřování žákovských obzorů v kontextu významných historických událostí a faktů. Do pracovního listu byla vzhledem ke svému významu včleněna i Velká hospodářská krize, jejíž dopady na NHL jsou rozebírány v rámci mé bakalářské práce.

Ročník: 9. ročník základních škol

Časová dotace: 45 minut

Cíle hodiny:

- Žák chápe příčiny a důsledky Velké hospodářské krize.
- Žák si váží své svobody a respektuje svobodu druhých.
- Žák propojuje sportovní historii a významné dějinné události.

Očekávané výstupy RVP:

- Žák rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.
- Žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.

Klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní

Metody výuky: brainstorming, diskuze, práce s textem, výuka podporovaná počítačem

Formy výuky: hromadná výuka, kooperativní výuka

Vzdělávací oblast RVP ZV: Člověk a společnost

Průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy: dějepis, zeměpis, občanská výchova, tělesná výchova, anglický jazyk

Učební pomůcky: pracovní listy s otázkami, dobové noviny, moderní technologie

Pracovní list a jeho řešení:

1) Během třicátých let 20. století docházelo v NHL k poklesu počtu účastníků soutěže. Hlavní příčinou byla krize, která se v této době odehrávala. O jakou krizi se jedná? Kdy a čím začala? Proč k ní došlo? Jaké měla důsledky?

Jedná se o Velkou hospodářskou krizi, známou také jako Světová hospodářská krize nebo Velká deprese. Začala během října 1929 po propadu akcií americké burzy sídlící na Wall Street v New Yorku. Došlo k ní kvůli nepoměru mezi poptávkou a nabídkou – nabídka významně převyšovala poptávku, velkému množství půjček a přílišnému optimismu investorů. Důsledkem byly krachy podniků a bank, nárůst nezaměstnanosti, pokles produkce, nedůvěra v politický i ekonomický systém a vzestup nacionálního socialismu a komunismu.

2) Montreal Canadiens sídlí v převážně frankofonní kanadské provincii, zatímco Toronto Maple Leafs v anglofonní. Na online mapě vyhledej města a provincie, ve kterých se zmíněné hokejové kluby nacházejí. Vysvětli rozdíl frankofonní vs. anglofonní. Znáš ještě jiné země, ve kterých se na části území mluví jiným jazykem?

Žáci vyhledají v internetových mapách kanadská města (Toronto, Montreal) a provincie (Québec, Ontario). Na frankofonním území je dominantním jazykem francouzština, na anglofonním angličtina.

3) Téměř všichni hokejisté z Evropy, kteří během osmdesátých let přicházeli do NHL, pocházeli ze Švédska a Finska. Co bránilo Rusům nebo Čechoslovákům v odchodu do zámorí? Proč tomu tak bylo? Jak dopadli lidé po neúspěšném pokusu o emigraci?

Omezování svobody pohybu - Rusové a Čechoslováci byli součástí východního bloku, který od západu oddělovala tzv. železná opona. Rozdělení světa po druhé světové válce na dva mocenské bloky – západní demokratický a východní komunistický (tzv. bipolární uspořádání). Emigrantům hrozilo vězení i smrt.

4) Vjačeslav Fetisov ze Sovětského svazu začátkem roku 1989 veřejně vyzval komunistickou stranu, aby k odchodům sportovců do Severní Ameriky změnila přístup. Nejprve se sice dočkal výhrůžky odeslání na Sibiř, avšak o několik měsíců později nastala vytoužená změna a on tak mohl odejít do NHL a získat dva Stanley Cupy. Proč mohl Fetisov opustit SSSR a zamířit do Severní Ameriky za hokejem? Vysvětli pojmy perestrojka a glasnost.

Fetisov mohl odejít do Severní Ameriky v důsledku pádu železné opony. Perestrojka, česky přestavba, byla skupina ekonomických reformních kroků zahájených během 80. let 20. století v SSSR tehdejším generálním tajemníkem Komunistické strany Sovětského svazu Michaiilem Gorbačovem. Termín glasnost' označuje otevřenost v činnosti státních orgánů a minimální potlačování svobod slova a informací.

One held, two hunted in Blue Bird fire
 PAGE 3

Sunday Express 20¢

Montreal, September 3, 1972 Bright — High 80, Low 55

WEATHER WEEK
 A warming sun will chase away the showers, and we will have pleasant holiday conditions everywhere until Thursday. Wandering tropical storms will bring trouble to coastal regions and our eastern counties. Clearing generally and mainly sunny. Plant killing morning frosts probable — ERIC NEAL

TEAM CANADA '72

WE LOST

Express photo by David Bier

At least we started well

Team Canada got off to a rousing start early in the game but it didn't last long as the Soviet Union came back to rout the NHL stars 7-3. Here, Team Canada's trio of Phil Esposito (7), Yvan Cournoyer (12) and Mahovlich (27) press into the Russian zone. It resulted in the first goal of the game by Esposito. The Soviet defenders are Viktor Kuzkin (4), Boris Mikhailov (13) and netminder Vladislav Tretiak. Stories and more photos on pages 28, 29, 50, 53, 54, 55, 56

mini-loto DRAWING: FRIDAY, SEPT. 1st 23034 20 WINNERS OF \$5000 *3034 160 WINNERS OF \$ 500 **034 1620 WINNERS OF \$ 100	LOTO PERFECTA	4th RACE, AUGUST 31, 1972		RESULTS			
		ORDER: \$3,613.90 (20 PRIZES)	DISORDER: \$88.90 (813 PRIZES)	A	B	C	D
HAVE YOUR TICKET VALIDATED TODAY FOR NEXT WEEK'S RACE		7	10	2	5		

Zdroj: HOWARD, Scott. Nhl: "WE LOST" screams a Canadian newspaper's headline after the 7-3 Soviet victory in Game 1 of 1972 Summit Series. Pinterest [online]. [cit. 11.4.2022]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/who-doesnt-love-hockey--389772542721901302/>.

For Real Estate
468-30-3 15-06-73
NATIONAL HOCKEY LEAGUE
525 SUN LIFE BLDG
MONTREAL 110 QUE

The Globe and Mail

CANADA LIFE
125 YEARS OF SERVICE
Cloudy
High 65
Weather details on Page 2

TORONTO, FRIDAY, SEPTEMBER 29, 1972 TEAM CANADA-1972 64 PAGES • 10 CENTS • AIR COSTS EXTRA

34 seconds to go, Henderson does it again

FROM RUSSIA WITH GLORY

New era of Canadian-U.S. relations. Page 7
The rising cost of food. Page 13
All about mortgages. Page 17
Record Arctic drilling. Page B1
Births, Deaths 50
Business B1 to B14
Classified 45 to 51
Contract Bridge 49
Crossword Puzzle 50
The week's TV and radio listings.

Davis names two as super-ministers, 4 to Cabinet posts

By JONATHAN MANTHORPE
Premier William Davis appointed two new super-ministers yesterday and brought four freshman MPs into the Cabinet, among them Ontario...

By DAN FROUDFOOT
Globe and Mail Reporter
MOSCOW — Paul Henderson's winning goal yesterday with 34 seconds left in the game on which international hockey prestige was balanced, completed an incredible comeback by Team Canada and left the place of sports, Lenin Central Stadium echoing to O Canada.

When the Canadian fans, more than 2,000 of them, finished their anthem, they started the chant, "We're number one." The final score was 4-3 for the Canadians, and a series victory of four wins, three losses and a tie, inside the Team Canada dressing room, there was a feeling of frantic pride. Not a lot of noise, no victory champagne, just a team of proud men, making assertive statements.

It was the biggest thrill of my career to be named to this team," said Henderson, the left-winger who has skated for four years in Toronto, Maple Leafs to modest reviews. "The next biggest thrill was to make the team."

And now, three winning goals in a row. Who can believe it?" Henderson's arrival on the ice for the goal-front pass from Espinoza that won the series remains at least partially mystic.

The lead winger was on the bench when he saw the final minute fixture off on the Palace timeclock. "I don't know what it was, maybe a hearing, but I yelled to Harry (manager-coach Sinden) and asked

him who was on the next shift. I as much as asked him to go. He said 'Batalle'."

And then he turned around and said, "No, you go on." Peter Mahovlich was skating by and I said, "Peter, how are you?" Peter just said, "Get on and I did."

Henderson found himself in front of Russian goaltender Vladimir Tretak and, in a scramble he fell down. He got up, he got in front again, and Espinoza's centring pass arrived.

"I let him on," said Peter Mahovlich. "Because he told me to get off, he was going to score a blooper goal." Peter Mahovlich has a strong sense of humor.

Team Canada came to Moscow with a losing record of one win, two losses and a tie. In the first game here, Team Canada blew a three-goal lead and lost 4-1, but the Canadians won the three final Moscow meetings, to take the eight-game series, and each time Henderson scored the winner.

Last night Team Canada never led until it went ahead 6-5 in the final minute. Four times the Russians were ahead but the National Hockey League scouts kept coming back. The Russians had the beautiful plays, the Canadians had the grim determination and the startling effects of such individuals as Phil Esposito who scored twice and figured in all three goals of the third period comeback.

Henderson and Esposito VICTORY — Page 2

Gardens welcome on Sunday

Team Canada will return home to its training camp headquarters in Maple Leaf Gardens on Sunday night in a huge torchlight parade of cars from International Airport.

Gary Bergman throws up his hands as Paul Henderson (not in picture) scores the winning goal for Canada only seconds before the final siren sounded.

Zdroj: Read about the 1972 Summit Series from The Globe and Mail archives. The Globe and Mail [online]. 2012 [cit. 11.4.2022]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/sports/hockey/read-about-the-1972-summit-series-from-the-globe-and-mail-archives/article4507246/>.

Úvodní informace a otázky

Obě dvě titulní strany kanadských novin pocházejí ze září 1972, kdy byla uskutečněna tzv. Série století mezi hokejisty Kanady a Sovětského svazu. Celkově se uskutečnilo osm vzájemných zápasů, v každé zemi čtyři.

- 1) V jakých zemích tyto titulní strany vznikly? Proč si to myslíš?
- 2) Proč je podle tebe nápis „WE LOST“ na první titulní straně natolik zvýrazněn?
- 3) Jaké symboly se nacházejí na druhé titulní straně vlevo? Co znamenají?
- 4) Jaký politický a ideologický přesah podle tebe mohla Série století mít? Jaký konflikt, který trval několik desetiletí, se v této době odehrával? Mezi kým?
- 5) Na internetu vyhledej, zdali celkově v osmizápasové Sérii století zvítězila Kanada nebo Sovětský svaz. Co dalšího tě zaujalo?

Závěr

Diplomovou prací vznikl ucelený přehled poznatků o druhém půlstoletí existence Národní hokejové ligy. Nejprve bylo zjištěno, že primárním důvodem expanze v šedesátých letech 20. století se stal potenciál západoamerického trhu, spojený s možností vyšších příjmů za televizní práva. Rozšíření soutěže zároveň znamenalo minimalizaci rizika vzniku silné konkurenční soutěže. Mezi šestici nových měst na mapě NHL roku 1967 patřilo kromě Los Angeles i San Francisco, jelikož liga potřebovala mít na západním pobřeží vzhledem k časové náročnosti a dopravním nákladům alespoň dva týmy. Zajímavým poznatkem jsou důvody prvotního zamítnutí měst Buffala a Vancouveru, která se ovšem během několika následujících let rovněž zařadila mezi sídla organizací NHL. Paradoxním faktem je, že během posledních ročníků šestičlenné ligy, kdy se pravidelně diskutovalo o nutnosti expanze, vyhrávaly Stanley Cup opakovaně pouze dva týmy, a to zástupce anglofonní Kanady Toronto Maple Leafs a pýcha frankofonní Kanady Montreal Canadiens.

Rozšíření soutěže znamenalo kromě vytvoření širšího trhu a nárůstu příjmů také více zápasů v základní části. Celkově se jednalo o 444 duelů, tedy 74 pro každého z dvanácti účastníků. Novinkou bylo taktéž čtvrtfinále a vytvoření Západní divize. Analýzou zdrojů bylo zjištěno, že z ligových nováčků měla po mnoha stránkách dlouhodobě nejméně uspokojivé výsledky organizace California Seals, jež postupně několikrát změnila oficiální název. Naopak značný úspěch zažívaly kluby z Minnesoty a St. Louis. Rozebrán je rovněž tragický úraz Billa Mastertona z ledna 1968, na jehož počest byla několik týdnů po jeho smrti představena trofej Bill Masterton Trophy, každoročně udělována hráči NHL za vytrvalost, sportovního ducha a oddanost hokeji.

Během sedmdesátých let nadešla krize způsobená založením konkurenční Světové hokejové asociace (WHA), která přilákala od svého rivala jen za první rok 67 hokejistů. Realitou se poté stalo výrazné zvyšování nákladů na hráčské platy, které ovšem nepřinášelo nárůst kvality soutěže, nýbrž zamezovalo jejímu vyššímu propadu. Dále byla v rámci kapitoly zkoumána Série století, tedy 8 důležitých utkání jak pro Kanadu, tak pro celou severoamerickou soutěž. Vypozorovaným poznatkem je, že kanadští a američtí novináři soupeře ze Sovětského svazu podceňovali a z vyrovnaných zápasů byli následně oni i ostatní obyvatelé Severní Ameriky zaskočení. Probádán byl taktéž úspěch prvního expanzního týmu z Filadelfie, který dokráčel na vrchol zásluhou jedinečného způsobu hokeje, který lze označit za brutální. Zaznamenán je i mimořádný počín Darryla Sittlera v podobě 10 kanadských bodů za jedno utkání.

Důležitým okamžikem ligových dějin byl nástup Johna A. Zieglera Jr. do funkce prezidenta soutěže v roce 1977. Výzkumem byl objasněn proces expanze o kluby z WHA, který v kombinaci s vyřešením mechanismu garantovaných smluv a vyšší návštěvností znamenal ukončení období nestability a nástup nové a prosperující éry.

Rozebrán je příchod talentovaných amerických a evropských hokejistů do soutěže, jenž měl za následek nejen navýšení kvality zápasů, ale i nespokojenost Kanadčanů, pro které se snížil počet volných pracovních míst. Vysvětleno ovšem je, že kluby v důsledku vzájemného soupeření neměly jinou možnost. Na konkrétních případech byla podrobnou analýzou objasněna otázka příchodu hokejistů z východního bloku do Severní Ameriky.

Wayne Gretzky, jedna z nejvýraznějších osobností ligové historie, se stal v roce 1988 hlavní součástí zkoumaného výměnného obchodu mezi majiteli klubů z Edmontonu a Los Angeles. Poukázáno je na to, že i hvězda první kategorie a kanadský národní symbol, kterým Gretzky již během své hráčské kariéry jistě byl, nemá v hokeji a sportu obecně nic jisté, jelikož ekonomické zájmy jsou pro majitele často nadřazeny sportovním výsledkům. Příchod Gretzkého na západní pobřeží je také odpovědí na značnou popularizaci hokeje v této oblasti.

Spory mezi NHL a NHLPA vyústily začátkem dubna 1992 v historicky první hráčskou stávkou. Příčinou bylo nenalezení společné řeči na nové kolektivní smlouvě, jež stanovuje pravidla a podmínky hráčských smluv a rovněž práva klubů NHL, vedení soutěže a hráčské asociace. Výsledkem snahy o další rozšíření na západní pobřeží se stala nejpodivnější expanze v historii ligy, jejíž hlavními aktéry byli bratři Gundovi, Howard Baldwin a Morris Belzberg.

Přestože prezident soutěže Gil Stein zaznamenal úspěchy, mezi něž se řadí navýšení příjmů za vysílací práva nebo rozšíření ligy o dva kluby se silnými majiteli, je na jeho osobu podle zjištění výzkumu zpětně nahlíženo skrze negativně. Důvodem je zmanipulovaná volba, kterou se snažil dostat své jméno do Hokejové síně slávy v Torontu. Samotné vyšetřování vedl nový čelní představitel NHL, komisař Gary Bettman.

V devadesátých letech došlo k výraznému zvyšování hráčských mezd. Nejzřetelnější příčinou této situace bylo zavedení povinného zveřejňování smluv. Nově tak šlo při vyjednávání kontraktů poukazovat na výděly ostatních a vyžadovat více peněz. Vliv měla rovněž samotná expanze. Vytvoření pěti nových klubů během tří let zvýšilo poptávku po hráčích. Avšak jejich počet splňující kvalitativní požadavky pro NHL vzrostl jen nepatrně. Obzvláště majitelé organizací z ekonomicky méně silných oblastí tak uvítali expanzi z přelomu tisíciletí, která z ligy vytvořila již třicetičlenný kolos. Důvodem jejich radosti nebyla nová týmová konkurence, ale finanční výpomoc ve formě expanzních poplatků.

Vytvořen je vhléd do zvyšujících se ekonomických a kvalitativních rozdílů mezi jednotlivými organizacemi, jejichž následkem došlo ke zrušení sezóny 2004-2005. Analyzováno je zavedení platového stropu, včetně vyjednávání mezi Gary Bettmanem a Bobem Goodenowem.

Po celoroční výluce do ligy „vlétly“ nové hráčské hvězdy. Výzkumem bylo zjištěno, že velká očekávání byla spojována hlavně se středním útočníkem Sidneym Crosbym, který je brzy naplnil ziskem Stanley Cupu a olympijského zlata. Rozebráno je pozadí vzniku akce Winter Classic, která od roku 2008 pravidelně nabízí novoroční hokejový zápas pod širým nebem. Pro úplnost jsou uvedeny i oslavy stoletého výročí založení soutěže, při kterých byl zveřejněn seznam 100 nejlepších hráčů historie NHL.

Závěrečná kapitola představuje didaktické využití tématu při výuce na druhém stupni základních škol či nižšího stupně gymnázií formou frontálního brainstormingu, celotřídní diskuze, pracovního listu a práce s dobovými novinami.

Potenciál pro následné rozšíření této diplomové práce sledávám v oblasti analýzy ekonomických záležitostí soutěže a ve zpracování historie jednotlivých organizací.

Seznam pramenů a literatury

Prameny

ALEX, Rachel. Gretzky's Farewell Is Great One. The Washington Post [online]. 1999 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z:

<https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1999/04/19/gretzkys-farewell-is-great-one/7c1756df-fc23-4d15-9bbc-4f16209a44ec/>.

ALEX, Rachel. NHL Proposes Expansion and Realignment. The Washington Post [online]. 1997 [cit. 28.1.2022]- Dostupné z:

<https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1997/06/18/nhl-proposes-expansion-and-realignment/eeca29ed-17d0-44c9-a7aa-9c3791f5ca54/>.

BARRETT, Michael. NHL players strike after rejecting offer. UPI [online]. 1992 [cit. 20.12.2021]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1992/04/01/NHL-players-strike-after-rejecting-offer/9333702104400/>.

BEDDOES, Richard. Hockey! The story of the world's fastest sport. New York: Macmillan, 1969. ISBN 9780025082809.

BERRY, Robert, GOULD, William, STAUDO HAR, Paul. Labor Relations in Professional Sports. Westport: Praeger, 1986. ISBN 9780865691377.

Bettman named NHL commissioner. UPI [online]. 1992 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1992/12/11/Bettman-named-NHL-commissioner/9086724050000/>.

BIGGANE, Brian. Salary cap battle threatens future of NHL. Star Tribune [online]. 2004 [cit. 1.2.2022]. Dostupné z: https://trib.com/sports/salary-cap-battle-threatens-future-of-nhl/article_9ffc9bd97-c1bb-55cf-ac3c-73bbda16d620.html.

BONDY, Filip. HOCKEY; N.H.L. Players Reject 'Final' Offer. The New York Times [online]. 1992 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/04/08/sports/hockey-nhl-players-reject-final-offer.html>.

BROOKE, James. Hockey; An American Purchases The Storied Canadiens. The New York Times [online]. 2001 [cit. 30.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2001/02/01/sports/hockey-an-american-purchases-the-storied-canadiens.html>.

BUSFIELD, Steve. Chicago Blackhawks win Stanley Cup with dramatic late rally over Boston. The Guardian [online]. 2013 [cit. 9.2.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/sport/2013/jun/25/chicago-blackhawks-stanley-cup-champions-rally>.

CALDWELL, Dave. N.H.L. and Players Reach Agreement. The New York Times [online]. 2005 [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2005/07/14/sports/hockey/nhl-and-players-reach-agreement.html>.

CAMPBELL, Tim. Auston Matthews, Maple Leafs win Centennial Classic. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 11.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/detroit-red-wings-toronto-maple-leafs-centennial-classic-game-recap/c-285245314>.

Canadiens Put Up for Sale After Financial Losses. Los Angeles Times [online]. 2000 [cit. 30.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2000-jun-28-sp-45546-story.html>.

CAVANAUGH, Jack. Splitsville For Hartford And the Whalers. The New York Times [online]. 1997 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1997/04/13/nyregion/splitsville-for-hartford-and-the-whalers.html>.

CROWE, Jerry. ZIEGLER, PRO & CON: NHL President Gets Credit for Financial Success, Along With the Blame for League's Poor Image. Los Angeles Times [online]. 1988 [cit. 12.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1988-05-15-sp-4486-story.html>.

DIAMOS, Jason. With Lockout, Camps Undergo Changes. The New York Times [online]. 2004 [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2004/09/16/sports/hockey/with-lockout-camps-undergo-changes.html>.

DILLMAN, Lisa. The Gloves Are Off: After 15 Years as Legal Goalie for the NHL, Stein Is Working Hard on His Offense. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 30.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-07-26-sp-5297-story.html>.

DILLMAN, Lisa. Ziegler Out as NHL President: Hockey: After losing confidence of league's governors, he is expected to announce his resignation today. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 26.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-06-12-sp-156-story.html>.

ELLIOTT, Helene. NHL LABOR DISPUTE: Owners Pleading Poverty While Writing Fat Checks. Los Angeles Times [online]. 1994 [cit. 16.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1994-10-04-sp-46214-story.html>.

ELLIOTT, Helene. NHL Players Seek Compromise: Hockey: But willingness to accept entry-level salary system alone probably won't end impasse. Los Angeles Times [online]. 1994 [cit. 18.1.2022]. Dostupné z: https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1994-11-11-sp-61507-story.html?_amp=true.

ELLIOTT, Helene. NHL Season Won't Start Without Deal: Hockey: Management does not want to play unless collective bargaining agreement is reached. Los Angeles Times [online]. 1994 [cit. 18.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1994-09-23-sp-42103-story.html>.

ELLIOTT, Helene. These Towns Aren't Big Enough for NHL: Nordiques Sold, Moved to Denver as Small-Market Struggle Intensifies. Los Angeles Times [online]. 1995 [cit. 26.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1995-05-26-sp-6182-story.html>.

ELLIOTT, Helene, ZUPKE, Curtis. NHL honors 100 greatest players ahead of All-Star game. Los Angeles Times [online]. 2017 [cit. 11.2.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/sports/ducks/la-sp-nhl-all-star-notes-20170127-story.html>.

ESKENAZI, Gerald. Flames Vanquish Islanders, 3 to 2. The New York Times [online]. 1972 [cit. 23.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1972/10/08/archives/flames-vanquish-islanders-3-to-2-coliseum-crowd-of-12221-sees-new.html>.

ESKENAZI, Gerald. For the Canadiens, It Was Old-Hat Trick. The New York Times [online]. 1973 [cit. 25.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1973/05/12/archives/for-the-canadiens-it-was-oldhat-trick-les-canadiens-sont-la.html>.

Fans elated in Quebec. Ottawa Citizen [online]. 1979 [cit. 16.11.2021]. Dostupné z: <https://news.google.com/newspapers?id=i6MyAAAAIIBAJ&sjid=4O4FAAAAIBAJ&pg=4172,4418925>.

FREI, Terry. Goodenow resigns as union head. The Denver Post [online]. 2005 [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: <https://www.denverpost.com/2005/07/28/goodenow-resigns-as-union-head/>.

GOLDAPER, Sam. Clarence Campbell Is Dead At 78;President Of N.H.L. For 31 Years. The New York Times [online]. 1984 [cit. 5.11.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1984/06/25/obituaries/clarence-campbell-is-dead-at-78-president-of-nhl-for-31-years.html>.

GOLDAPER, Sam. Gordie Howe gets \$1-Million pact. The New York Times [online]. 1973 [cit. 28.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1973/06/20/archives/gordie-howe-gets-1million-pact-aeros-sign-former-detroit-ace-for-4.html>.

HIGGINS, Matt. Winter Wonderland for Crosby and N.H.L. The New York Times [online]. 2008 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2008/01/02/sports/hockey/02hockey.html>.

Hockey. Los Angeles Times [online]. 1993 [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1993-05-18-sp-36670-story.html>.

HOCHBERG, Len. NHL Players Union Ratifies Deal; Season to Begin. The Washington Post [online]. 1995 [cit. 24.1. 2022]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/wp-srv/sports/longterm/memories/1995/95nhl5.htm>.

HOFMEISTER, Sallie. The Hard Fall of a Super Salesman. The New York Times [online]. 1994 [cit. 12.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1994/09/19/business/the-hard-fall-of-a-super-salesman.html>.

Impasse in labour dispute means big freeze for whole NHL season. The Guardian [online]. 2005 [cit. 2.2.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/sport/2005/feb/17/ussport>.

LINDE, Barbara. Ice Hockey: Science on Ice. Lucent Press, 2017. ISBN 9781534561137.

LINDLAW, Scott. Former Kings owner Bruce McNall sentenced to 70 months in prison. AP NEWS [online]. 1997 [cit. 16.1.2022]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/fd40070b8397d1589ffab5db78dd866e>.

LORGE, Barry. NHL Shaves \$6 Million Fee. The Washington Post [online]. 1977 [cit. 15.10.2021]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1977/03/02/nhl-shaves-6-million-fee/df9ab42b-5093-4c37-aa0a-265bd0efa1b1/>.

LUND, Chris. Clarence Campbell, President of National Hockey League and Stanley Cup. Government of Canada [online]. 1957 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://recherche-collection-search.bac-lac.gc.ca/eng/home/record?app=fonandcol&IdNumber=3386202>.

KEESE, Parton. Flyers Defeat Sabres by 2-0 For 2d Straight Stanley Cup. The New York Times [online]. 1975 [cit. 2.11.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1975/05/28/archives/flyers-defeat-sabres-by-20-for-2d-straight-stanley-cup-kelly.html>.

KLEIN, Jeff. Crosby's Goal Ends Thriller as Canada Beats U.S. The New York Times [online]. 2010 [cit. 5.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2010/03/01/sports/olympics/01hockey.html>.

LAPOINTE, Joe. Hockey; N.H.L. Players Push Back Their Strike Deadline. The New York Times [online]. 1992 [cit. 18.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/03/31/sports/hockey-nhl-players-push-back-their-strike-deadline.html>.

LAPOINTE, Joe. Hockey; Opening Day for N.H.L.'s First Commissioner. The New York Times [online]. 1993 [cit. 30.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1993/02/02/sports/hockey-opening-day-for-nhl-s-first-commissioner.html>.

LAPOINTE, Joe. Hockey; Play Hockey! Settlement Ends 10-Day Strike. The New York Times [online]. 1992 [cit. 22.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/04/11/sports/hockey-play-hockey-settlement-ends-10-day-strike.html>.

LAPOINTE, Joe. Hockey; Ziegler's Resignation Suggests a New Focus. The New York Times [online]. 1992 [cit. 28.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/06/12/sports/hockey-ziegler-s-resignation-suggests-a-new-focus.html>.

Los Angeles Sports Arena Names Mahr. The Billboard [online]. 1959 [cit. 9.10.2021]. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=TiAEAAAAMBAJ&pg=PA103&dq=los+angeles+sports+arena+names+mahr&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwuj18D9q_L1AhUOS_EDHb81CdgQ6AF6BAGCEAI#v=onepage&q=los%20angeles%20sports%20arena%20names%20mahr&f=false.

MATHESON, Jim. Edmonton Oilers acquire Wayne Gretzky, Peter Driscoll and Eddie Mio from Indianapolis Racers for \$825,000. *Edmonton Journal* [online]. 1978 [cit. 15.11.2021]. Dostupné z: <https://edmontonjournal.com/sports/hockey/nhl/edmonton-oilers/edmonton-oilers-history-wha-team-acquires-wayne-gretzky-peter-driscoll-and-eddie-mio-from-indianapolis-racers-for-825000-nov-2-1978>.

MCKNIGHT, Kirk. *The Voices of Hockey: Broadcasters Reflect on the Fastest Game on Earth*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2016. ISBN 9781442262805.

MOLE, Rich. *Edmonton Oilers (2006 Stanley Cup Edition): Stories From the City of Champions*. Altitude Publishing Canada, 2006. ISBN 9781554392278.

MURRAY, Chase. Hockey's Owners Decide to Postpone Opening of Season. *The New York Times* [online]. 1994 [cit. 23.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1994/10/01/us/hockey-hockey-s-owners-decide-to-postpone-opening-of-season.html>.

National Hockey League v. National Hockey League Players Ass'n. Casatext [online]. 1992 [cit. 16.12.2021]. Dostupné z: <https://casetext.com/case/nhl-v-nhl-players-assn>.

No more excuses: Why do Canadian hockey teams keep missing the NHL playoffs? *The Globe and Mail* [online]. 2012 [cit. 7.2.2022]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/opinion/editorials/no-more-excuses-why-do-canadian-hockey-teams-keep-missing-the-nhl-playoffs/article4099358/>.

NHL Enacts Rules Changes, Creates Competition Committee. *National Hockey League* [online]. 2005 [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <http://www.nhl.com/ice/page.htm?id=26394>.

NHL, ESPN Agree to 5-year Contract. *Chicago Tribune* [online]. 1992 [cit. 3.1.2022]. Dostupné z: <https://www.chicagotribune.com/news/ct-xpm-1992-09-03-9203200235-story.html>.

NHL Olympic experiment pushed back to 1998. *UPI* [online]. 1993 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1993/02/26/NHL-Olympic-experiment-pushed-back-to-1998/9865730702800/>.

RABINOVITZ, Jonathan. Another Blow to Hartford: Whalers to Leave, Rejecting Arena Offer. *The New York Times* [online]. 1997 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1997/03/27/nyregion/another-blow-to-hartford-whalers-to-leave-rejecting-arena-offer.html>.

Red Wings Are for Sale. *The New York Times* [online]. 1982 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1982/03/10/sports/red-wings-are-for-sale.html>.

SCHRAM, Carol. The NHL's Flat-Cap World, The Seattle Kraken Hold The Cards. *Forbes* [online]. 2021 [cit. 12.2.2022]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/carolschram/2021/07/15/in-the-nhls-flat-cap-world-the-seattle-kraken-hold-the-cards/?sh=548c9e071613>.

SELL, Dave. NHL OPENS ITS DOORS TO OTTAWA, TAMPA BAY. The Washington Post [online]. 1990 [cit. 7.12.2021]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1990/12/07/nhl-opens-its-doors-to-ottawa-tampa-bay/71a61f68-0c86-4482-9f1f-91ba360cb63b/>.

SELL, Dave. Players Strike For First Time In NHL's 75 Years. The Washington Post [online]. 1992 [cit. 20.12.2021]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1992/04/02/players-strike-for-first-time-in-nhls-75-years/9b2a3030-bf26-413a-bd1b-8fbf03ffc791/>.

SELL, Dave. RANGERS LIFT CURSE, HOIST STANLEY CUP AGAIN. The Washington Post [online]. 1994 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/archive/sports/1994/06/15/rangers-lift-curse-hoist-stanley-cup-again/edf028ee-da65-425d-aace-0c397be9e5bb/>.

SILVA, Steve. Tim Thomas wins Vezina Trophy as NHL's best goaltender. Boston.com [online]. 2011 [cit. 7.2.2022]. Dostupné z: https://www.boston.com/sports/b Bruins-blog/2011/06/22/tim_thomas_wins/.

SHINZAWA, Fluto. NHL lockout over as owners, players reach agreement. Boston.com [online]. 2013 [cit. 8.2.2022]. Dostupné z: <https://www.boston.com/sports/boston-bruins/2013/01/06/nhl-lockout-over-as-owners-players-reach-agreement/>.

SHOALTS, David. NHL BY THE NUMBERS. The Globe and Mail [online]. 2005 [cit. 29.1.2022]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/sports/hockey/nhl-by-the-numbers/article734613/>.

SHPIGEL, Ben. The Washington Capitals, After Years of Frustration, Win the Stanley Cup. The New York Times [online]. 2018 [cit. 12.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2018/06/07/sports/stanley-cup-washington-capitals-vegas-golden-knights.html>.

Sporting Life Hockey on Thin Ice. Saturday Review [online]. 1977 [cit. 6.11.2021]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=0gbmAAAAMAAJ&q=nhl+1977+saturday+review+sporting+life+hockeyon+thin+ice&dq=nhl+1977+saturday+review+sporting+life+hockeyon+thin+ice&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjyltPB4Pn1AhWnSfEDHTkCD5IQ6AF6BAgEEAI>.

SPRINGER, Steve. Blackhawks Face Elimination: Stanley Cup playoffs: Penguins can complete sweep tonight. Ziegler's job threatened by owners. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 26.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-06-01-sp-345-story.html>.

SPRINGER, Steve. NHL 1991-92: There's a Lot Not to Watch: Hockey: There is no national TV, no collective bargaining agreement and no Eric Lindros. But there are Sharks. Los Angeles Times [online]. 1991 [cit. 15.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1991-10-03-sp-4343-story.html>.

SPRINGER, Steve. THE NHL: Gretzky's Contract Is Worth \$22.3 Million Over 16 Years. Los Angeles Times [online]. 1990 [cit. 10.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1990-01-31-sp-1168-story.html>.

STAUDOCHAR, Paul. Playing for Dollars: Labor Relations and the Sports Business. IRL Press, 1996. ISBN 9780801483424.

SUNNUCKS, Mike. Atlanta Thrashers, not Phoenix Coyotes, moving to Winnipeg. Phoenix Business Journal [online]. 2011 [cit. 6.2.2022]. Dostupné z: <https://www.bizjournals.com/phoenix/news/2011/05/31/atlanta-thrashers---not-phoenix.html>.

SWIFT, E.M. A Hall Of Shame Candidate. Vault [online]. 1993 [cit. 2.1.2022]. Dostupné z: <https://vault.si.com/vault/1993/04/19/a-hall-of-shame-candidate-nhl-president-gil-steins-rigged-hall-of-fame-election-casts-the-nhl-in-a-sorry-light-again>.

THE ASSOCIATED PRESS. Astro owner buys Rockies. The Spokesman-Review [online]. 1982 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://news.google.com/newspapers?id=pM4pAAAIBAJ&pg=4328%2C5809077>.

THE ASSOCIATED PRESS. Lindbergh Remembered. The New York Times [online]. 1985 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1985/11/20/sports/lindbergh-remembered.html>.

THE ASSOCIATED PRESS. Lockout over salary cap shuts down NHL. ESPN [online]. 2005 [cit. 2.2.2022]. Dostupné z: <https://www.espn.com/nhl/news/story?id=1992793>.

THE ASSOCIATED PRESS. N.H.L. Names 4 Cities For Its New Franchises. The New York Times [online]. 1997 [cit. 28.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1997/06/18/sports/nhl-names-4-cities-for-its-new-franchises.html>.

THE ASSOCIATED PRESS. Red Wings Are Bought By Pizza Chain Owner. The New York Times [online]. 1982 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1982/06/04/sports/red-wings-are-bought-by-pizza-chain-owner.html>.

THE ASSOCIATED PRESS. Ziegler Sent on Way With Buyout After 15 Years as NHL President. Los Angeles Times [online]. 1992 [cit. 28.12.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-06-13-sp-257-story.html>.

The biggest ice hockey game ever: 2014 Winter Classic draws world record crowd. Evening Standard [online]. 2014 [cit. 10.2.2022]. Dostupné z: <https://www.standard.co.uk/sport/other-sports/the-biggest-ice-hockey-game-ever-2014-winter-classic-draws-world-record-crowd-9034054.html>.

The National Hockey League Board of Governors Tuesday unanimously. UPI [online]. 1981 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1981/02/10/The-National-Hockey-League-Board-of-Governors-Tuesday-unanimously/9414350629200/>.

TOMMELLEO, Donna. Whalers ready to leave state; willing to pay penalty. AP NEWS [online]. 1997 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/ca653894522b133198d682dc197ac728>.

TULLY, Mike. NHL Revises Format For 1981-82 Season. UPI [online]. 1981 [cit. 22.11.2021]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1981/10/03/NHL-Revises-Format-For-1981-82-Season/3599370929600/>.

WASHBURN, John. United States. Congress. House. Committee on Ways and Means: The president's 1978 tax reduction and reform proposals [online]. 1978 [cit. 7.11.2021]. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=BNJDG96bB9IC&pg=PA5337&dq=world+hockey+association+1978+survival+problems&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjPsemF_fn1AhUB_6QKHQ_NBRQQ6AF6BAgLEAI#v=onepage&q=world%20hockey%20association%201978%20survival%20problems&f=false.

WHYNO, Stephen. NHL: League reaches settlement with Wayne Gretzky over Coyotes money. Toronto Star [online]. 2013 [cit. 6.2.2022]. Dostupné z: https://www.thestar.com/sports/hockey/2013/12/03/nhl_league_reaches_settlement_with_wayne_gretzky_over_coyotes_money.html.

WYSHYNSKI, Greg. The war over the NHL's salary cap floor. Yahoo! Sports [online]. 2011 [cit. 7.2.2022]. Dostupné z: <https://sports.yahoo.com/blogs/nhl-puck-daddy/war-over-nhl-salary-cap-floor-145026006.html>.

YANNIS, Alex. Goodenow Is Hired By N.H.L. Players. The New York Times [online]. 1990 [cit. 10.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1990/01/22/sports/goodenow-is-hired-by-nhl-players.html>.

Literatura

ALLEN, Kevin. 100 Things Red Wings Fans Should Know & Do Before They Die. Triumph Books, 2014. ISBN 9781600787669.

ANDREFF, Wladimir, SZYMANSKI, Stefan. Handbook on the Economics of Sport. Ann Arbor: University of Michigan, 2006. ISBN 9781843766087.

ATKINSON, Michael. Battleground: Sports [2 volumes]: Sports. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2008. ISBN 9780313087875.

EVERY, Martin. Bobby Orr an Me. Lulu, 2009. ISBN 9780557036929.

EVERY, Martin. The Curse Of The Maple Leafs. Lulu Press, 2011. ISBN 9781257772162.

BARRY, Michael. Research Handbook of Employment Relations in Sport. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2016. ISBN 9781783470464.

BASS, Alan. The Great Expansion: The Ultimate Risk That Changed the Nhl Forever. Bloomington: iUniverse, 2011. ISBN 9781450286060.

BEDDALL, Justin. Vancouver Canucks: Heartstopping Stories from Canada's Most Exciting Hockey Team. Heritage House Publishing Co. Ltd., 2004. ISBN 9781551537924.

BERGLUND, Bruce. Big-time Hockey Records. Capstone Press, 2021. ISBN 9781977157328.

BERGLUND, Bruce. The Fastest Game in the World: Hockey and the Globalization of Sports. Berkeley: University of California Press, 2020. ISBN 9780520303720.

BIESSEL, David. Can You Name that Team?: A Guide to Professional Baseball, Football, Soccer, Hockey, and Basketball Teams and Leagues. Scarecrow Press, 1993. ISBN 9781461657101.

BLAKE, Jason, HOLMAN, Andrew. The Same but Different: Hockey in Quebec. McGill-Queen's University Press, 2017. ISBN 9780773550551.

BLEVINS, Dave. The Sports Hall of Fame Encyclopedia: Baseball, Basketball, Football, Hockey, Soccer. Scarecrow Press, 2011. ISBN 9780810861305. 872.

BOTTE, Peter, HAHN, Alan. Fish Sticks: The Fall and Rise of the New York Islanders. Sports Publishing LLC, 2005. ISBN 9781582610993.

BRENNER, Aaron. The Encyclopedia of Strikes in American History. Routledge, 2009. ISBN 9780765613301.

BROWN, Matthew. Financial Management in the Sport Industry. Routledge, 2021. ISBN 97803673211215.

BRUNT, Stephen. Searching for Bobby Orr. Toronto: Knopf Canada, 2006. ISBN 978-0676976526.

COHEN, Robert. The 50 Most Dynamic Duos in Sports History: Baseball, Basketball, Football, and Hockey. Scarecrow Press, 2012. ISBN 9780810885578.

COMMITO, Mike. Hockey 365: Daily Stories from the Ice. Toronto: Dundurn Press, 2018. ISBN 9781459741843.

CONNER, Floyd. Hockey's Most Wanted: The Top 10 Book of Wicked Slapshots, Bruising Goons and Ice Oddities. Potomac Books, 2002.

COOMBS, Danielle, BATCHELOR, Bob. American History Through American Sports. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2013. ISBN 9780313379888.

COHEN, Robert. The 50 Most Dynamic Duos in Sports History: Baseball, Basketball, Football and Hockey. Scarecrow Press, 2012. ISBN 9780810885578.

COX, Damien, JOYCE, Gare. The Ovechkin Project: A Behind-the-Scenes Look at Hockey's Most Dangerous Player. Hoboken: Wiley & Sons, 2010. ISBN 9780470679142.

CURRIER, Steve. The California Golden Seals: A Tale of White Skates, Red Ink, and One of the NHL's Most Outlandish Teams. Lincoln: University of Nebraska Press, 2017. ISBN 9780803288485.

DIAMOND, Dan. Hockey's Glory Days: the 1950s & '60s. Diane Pub Co, 2003. ISBN 9780756793524.

DIAMOND, Dan. NHL Official Guide and Record Book. Triumph Books, 2008. ISBN 9781894801119.

DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. The Ultimate Prize: The Stanley Cup. Kansas City: Andrews McMeel Publishing, 2003. ISBN 9780740738302.

DIAMOND, Dan, DUPLACEY, James, ZWEIG, Eric. Total Hockey: The Official Encyclopedia of the National Hockey League. New York: Total Sports, 1998. ISBN 9780836271140.

DIAMOND, Dan, ZWEIG, Eric. Ice Q and As: A Century of Hockey Intelligence. Andrews Mcmeel Publishing, 2001. ISBN 9780740719028.

DOEDEN, Matt. The Stanley Cup Playoffs: The Quest for Hockey's Biggest Prize. Millbrook Press, 2020. ISBN 9781541578388.

DOWBIGGIN, Bruce. Money Players: How Hockey's Greatest Stars Beat the NHL as Its Own Game. Toronto: M&S, 2003. ISBN 9781551990569.

DRYDEN, Steve. The Hockey News: Century of Hockey. Toronto: McClelland & Stewart Ltd, 2000. ISBN 0771041799.

DUFF, Bob. History of Hockeytown: Detroit Red Wings, 75 Years. Detroit: Olympia Entertainment, 2002. ISBN 9780966412031.

EITZEN, Stanley. Fair and Foul: Beyond the Myths and Paradoxes of Sport. Rowman & Littlefield Publishers, 2016. ISBN 9781442248441.

ENRIGHT, Greg. The Pittsburgh Penguins: The First 25 Years. McFarland, 2020. ISBN 9781476681733.

EPSTEIN, Adam. Sports Law. Mason: Cengage Learning, 2013. ISBN 9781111971663.

FISHMAN, Jon. Hockey's G.O.A.T.: Wayne Gretzky, Sidney Crosby, and More. Minneapolis: Lerner Publications, 2019. ISBN 9781541555990.

FISCHLER, Stan. Boston Bruins: Greatest Moments & Players. Sports Publishing, 2017. ISBN 9781683581413.

FISCHLER, Stan, FISCHLER, Shirley. Who's who in Hockey. Andrews McMeel Publishing, 2003. ISBN 9780740719042.

FISCHLER, Stan. The Greatest Players and Moments of the Philadelphia Flyers. Sports Publishing LLC, 1998. ISBN 9781571672346.

FISCHLER, Stan. The Handy Hockey Answer Book. Canton: Visible Ink Press, 2015. ISBN 9781578595136.

FOSTY, Darril, FOSTY, Geroge. Tribes: An International Hockey History. New York: Stryker-Indigo Publishing Company, 2014. ISBN 9780965116855.

FREEDMAN, Lew. The Original Six: How the Canadiens, Bruins, Rangers, Blackhawks, Maple Leafs, and Red Wings Laid the Groundwork for Today's National Hockey League. New York: Sports Publishing, 2016. ISBN 9781613219492.

FRICK, Bernd. Breaking the Ice: The Economics of Hockey. New York: Springer, 2017. ISBN 9783319679211.

FRIED, Gil, DESCHRIEVER, Timothy, MONDELLO, Michael. Sport Finance. Human Kinetics, 2019. ISBN 9781450421041.

GATEHOUSE, Jonathon. The Instigator: How Gary Bettman Remade the NHL and Changed the Game Forever. Triumph Books, 2012. ISBN 9781600788154.

HARTMAN, Sid, RIPPEL, Joel. Sid Hartman's Great Minnesota Sports Moments. MVP Books, 2008. ISBN 9780760334911.

HENDERSON, Paul. LAJOIE, Roger. The Goal of My Life: A Memoir. FENN-M&S, 2013. ISBN 9780771039157.

HIRSHON, Nicholas. We Want Fish Sticks: The Bizzare and Infamous Rebranding of the New York Islanders. University of Nebraska Press, 2018. ISBN 9781696206534.

HOLMAN, Andrew. *Canada's Game: Hockey and Identity*. Montreal: McGill-Queen's University Press, 2009. ISBN 9780773535985.

HOLZMAN, Morey, NIEFORTH, Joseph. *Deceptions and Doublecross: How the NHL Conquered Hockey*. Toronto: Dundurn Press, 2002. ISBN 9781550024135.

HUGHES, Morgan. *Hockey Chronicle: Year-By-Year History of the National Hockey League*. Detroit: Omnigraphics Inc, 2005. ISBN 9780785396246.

IRWIN, Sue. *Safety Stars: Players who fought to make the hard-hitting game of professional hockey safer*. James Lorimer, 2015. ISBN 9781459408470.

JENISH, D'Arcy. *The NHL: 100 years of on-ice action and boardroom battles*. Anchor Canada, 2016. ISBN 9780385671484.

JOZSA, Frank. *Big Sports, Big Business: A Century of League Expansions, Mergers, and Reorganizations*. Praeger, 2006. ISBN 9780275991340.

KAHANE, Leo, SHMANSKE, Stephen. *The Oxford Handbook of Sports Economics Volume 2: Economics Through Sports*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 9780195387780.

KIMELMAN, Adam. *The Good, the Bad, & the Ugly: Philadelphia Flyers: Heart-pounding, Jaw-dropping, and Gut-wrenching Moments from Philadelphia Flyers History*. Triumph Books, 2008. ISBN 9781600788765.

LEACH, Reggie. *The Riverton Rifle: My Story Straight Shooting on Hockey and on Life*. Greystone Books, 2015. ISBN 9781771641371.

LEIFER, Eric. *Making the Majors: The Transformation of Team Sports in America*. Cambridge: Harvard University Press, 1998. ISBN 0674543319.

LENNOX, Doug. *Now You Know Hockey: The Book of Answers*. Dundurn Press, 2008. ISBN 9781459718159.

LONGLEY, Neil. *An Absence of Competition: The Sustained Competitive Advantage of the Monopoly Sports Leagues*. New York: Springer, 2013. ISBN 9781461494843.

MAGUIRE, Liam. *Next Goal Wins!: The Ultimate NHL Historian's One-of-a-Kind Collection of Hockey Trivia*. Random House Canada, 2012. ISBN 9780307363404.

MALHOTRA, Deepak. *Negotiation Genius: How to Overcome Obstacles and Achieve Brilliant Results at the Bargaining Table and Beyond*. Bantam, 2008. ISBN 9780553384116.

MARECEK, Greg. *Full Court: The Untold Stories of the St. Louis Hawks*. St. Louis: Reedy Press, 2006. ISBN 9781933370033.

MCAULIFFE, Bill. *The Story of the Colorado Avalanche*. Mankato: Creative Education, 2008. ISBN 9781583416167.

MCFARLANE, Brian. 101 Fascinating Hockey Facts. Toronto: Dundurn Press, 2019. ISBN 9781459745667.

MCFARLANE, Brian. A Helluva Life in Hockey: A Memoir. Toronto: ECW Press, 2021. ISBN 1770415440.

MCFARLANE, Brian. Brian McFarlane's Hockey Quiz. Pagurian Press, 1974. ISBN 9780919364820.

MCFARLANE, Brian. History of Hockey. Champaign: Sports Publishing, 1997. ISBN 1571671455.

MCFARLANE, Brian. One Hundred Years of Hockey. Toronto: Deneau, 1989. ISBN 9780929091266.

MCINDOE, Sean. The Down Goes Brown history of the NHL: the world's most beautiful sport, the world's most ridiculous league. Toronto: Random House Canada, 2018. ISBN 9780735273900.

MCKINLEY, Michael. Hockey A People's History. Toronto: Canadian Broadcast Company, 2006. ISBN 9780771057694.

MCKINLEY, Michael. Hockey Night in Canada: 60 Seasons. Viking, 2012. ISBN 9780670066988.

MOLE, Rich. Edmonton Oilers (2006 Stanley Cup Edition): Stories From the City of Champions. Altitude Publishing Canada, 2006. ISBN 9781554392278.

MULLIGAN, Stephen. Were You There?: Over 300 Wonderful, Weird, and Wacky Moments from Pittsburgh's Three Rivers Stadium. Rosedog, 2013. ISBN 9781480905023.

NATIONAL HOCKEY LEAGUE. Official NHL Stanley Cup Fact Book. Triumph Books, 1995. ISBN 9781572430457.

NICKS, Erin. NHL. Essential Library, 2020. ISBN 9781532192104.

NORMAND, Baillargeon, BOISSINOT, Christian, IRVING, Scott. Hockey and Philosophy. University of Ottawa Press, 2015. ISBN 9780776622897.

OLNEY, Ross. SLAP SHOT!! Yesterday's Great Hockey Heroes. Lulu, 2016. ISBN 9781312267732.

PICKENS, Patrick. The Whalers: The Rise, Fall, and Enduring Mystique of New England's (Second) Greatest NHL Franchise. Lyons Press, 2021. ISBN 9781493044023.

PINCHEVSKY, Tal. Breakaway: From Behind the Iron Curtain to the NHL—The Untold Story of Hockey's Great Escapes. Wiley, 2012. ISBN 9781118095003.

PINCUS, Arthur. NHL Oficiální ilustrovaná historie. Omega, 2019. ISBN 9788075857200.

POWER, Conor. Hartford Whalers: How the Brass Bonanza fell silent. Fansided [online]. 2021 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://cardiaccane.com/2021/09/23/hartford-whalers-bonanza-fell-silent/3/>.

PRICE, Karen. Connor McDavid: Hockey Superstar. North Star Editions, 2019. ISBN 9781634941129.

PROTEAU, Adam. Fighting the Good Fight: Why On-Ice Violence Is Killing Hockey. Wiley, 2011. ISBN 9781118092224.

QUIRK, James, FORT, Rodney. Pay Dirt: The Business of Professional Team Sports. Princeton: Princeton University Press, 1997. ISBN 9780691015743.

RAIDER, Adam. Frozen in Time: A Minnesota North Stars History. University of Nebraska Press, 2014. ISBN 9780803249981.

RIESS, Steven. Sports in America from Colonial Times to the Twenty-First Century: An Encyclopedia. London: Routledge, 2015. ISBN 9780765617064.

ROBERTSON, John. Hockey's Wildest Season: The Changing of the Guard in the NHL, 1969-1970. Jefferson: McFarland, 2021. ISBN 9781476680705.

ROGRÍGUEZ, Plácido, KÉSENNE, Stefan. Sports Economics After Fifty Years: Essays in Honour of Simon Rottenberg. Universidad de Oviedo, 2006. ISBN 9788483176054.

ROSENTRAU, Mark. Major League Winners: Using Sports and Cultural Centers as Tools for Economic Development. Boca Raton: Routledge, 2009. ISBN 9781439801598.

ROSNER, Scott. SHROPSHIRE, Kenneth. The Business of Sports. Jones & Barlett Publishers, 2011. ISBN 9780763780784.

SALMING, Borje, KARLSSON, Gerhard. Blood, Sweat and Hockey. New York: HarperCollins, 1991. ISBN 9780002158404.

SANTANIELLO, Gary. The Whalers Are Back in the N.H.L. Sort Of. The New York Times [online]. 2018 [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2018/12/21/sports/hartford-whalers-carolina-hurricanes.html>.

SCHIAVONE, Michael. Sport and Labor in the United States. Albany: State University of New York Press, 2016. ISBN 9781438456829.

SCHLENKER, Phil. Let's Talk Hockey: 50 Wonderful Debates. Bloomington: iUniverse, 2009. ISBN 9781440127014.

SCOTT, Geoffrey. Football Rising to the Challenge: Transition from College to Pro. Burlington: Jones & Bartlett Learning, 2006. ISBN 9780763733766.

STOTT, Jon. Hockey Night in Dixie: Minor Pro Hockey in the American South. Victoria: Heritage House Publishing, 2006. ISBN 9781894974219.

SHANNON, John. Ziegler's NHL tenure had lasting impact in Canada. Sportsnet [online]. 2018 [cit. 12.11.2021]. Dostupné z: <https://www.sportsnet.ca/hockey/nhl/zieglers-nhl-tenure-lasting-impact-canada/>.

SHERMAN, David. The Philadelphia Flyers Encyclopedia. Sports Publishing LLC, 2003. ISBN 9781582615776.

SHRIBMAN, David. Sports Town: A Look at the Famous Sports Pages of the Pittsburgh Post-gazette. Pittsburgh Post-Gazette, 2004. ISBN 9780965732543.

STOTT, Jon. Ice Warriors: The Pacific Coast/Western Hockey League 1948-1974. Victoria: Heritage House Publishing, 2009. ISBN 9781894974547.

SHERMAN, David, JAFFE, Howard. The Philadelphia Flyers Encyclopedia. Sports Publishing LLC, 2003. ISBN 9781582615776.

VAUTOUR, Kevin. Number 4 Bobby Orr: A Chronicle of the Boston Bruins's Greatest Decade 1966-1976 Led by Their Legendary Superstar. Page Publishing, 2018. ISBN 9781644245972.

WALLACE, Craig. The Forgotten Summit. Lulu Press, 2011. ISBN 9780557045563.

WEBSTER, Gary. The NHL's Mistake by the Lake: A History of the Cleveland Barons. Jefferson: McFarland, 2021. ISBN 9781476685847.

WEIR, Glenn. Ultimate Hockey. Stoddart, 1999. ISBN 9780773760578.

WERNIG, Darin. Gateway City Puckchasers: The History of Hockey in St. Louis. Wernig Media, LLC, 2014. ISBN 9780990723202.

WILNER, Barry. Wayne Gretzky: Hockey's "The Great One". ABDO Publishing Company, 2014. ISBN 9781624031298.

WINTERS, Laura. Pittsburgh Penguins. Calgary: Weigl Publishers, 2015. ISBN 9781489631787.

WONG, Glenn. The Comprehensive Guide to Careers in Sports. Burlington: Jones & Bartlett Publishers, 2013. ISBN 9781449602031.

ZEISLER, Laurel. Historical Dictionary of Ice Hockey. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2015. ISBN 9781442255326.

ZUROWSKI, Monica. The Fire Inside: Celebrating 25 Years of Calgary Frames Spirit and Hockey History. CanWest Books, 2006. ISBN 9781897229019.

ZWEIG, Eric. The Toronto Maple Leafs: The Complete Oral History. Toronto: Dundurn Press, 2017. ISBN 9781459736191.

ZWEIG, Eric. *The Ultimate Prize: The Stanley Cup*. Andrews McMeel Publishing, 2003. ISBN 9780740738302.

ZWEIG, Eric. *Twenty Greatest Hockey Goals*. Toronto: Dundurn Press, 2010. ISBN 9781554887897.

Internetové zdroje

A look at the NHL's expansion history. TSN [online]. 2018 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://www.tsn.ca/a-look-at-the-nhl-s-expansion-history-1.1220677>.

ALLEN, Kevin. Houston and Cincinnati in NHL? It almost happened in 1977 when WHA-NHL talked merger. USA Today Sports [online]. 2019 [cit. 10.11.2021]. Dostupné z: <https://eu.usatoday.com/story/sports/nhl/columnist/allen/2019/03/29/nhl-wha-merger-howard-baldwin/3299347002/>.

All-Time NHL Results. Explore full schedule and official game-by-game results for all NHL seasons for all NHL seasons dating back to 1918. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/info/all-time-nhl-playoff-results>.

BURKERT, Marek. Klíma žil jako bohém a hrál jako mazák. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/cs/news/petr-klima-byl-skvelý-strelec-i-velký-bohem/c-288793910>.

BURNS, Bryan. A franchise is born 25 years ago. National Hockey League [online]. 2015 [cit. 7.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/lightning/news/a-franchise-is-born-25-years-ago/c-791248>.

Canada's soaring dollar changes NHL's economics. National Hockey League [online]. 2008 [cit. 29.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/canadas-soaring-dollar-changes-nhls-economics/c-378922>.

CapFriendly: Players [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.capfriendly.com/>.

Chicago Blackhawks Media Relations. RELEASE: Blackhawks statement on passing of John A. Ziegler Jr. National Hockey League [online]. 2018 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/blackhawks/news/release-blackhawks-statement-on-passing-of-john-a-ziegler-jr/c-301313236>.

CIMINI, Michael, MUHL, Charles. Pact ends NHL lockout. Monthly Labor Review [online]. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=7Hca_qa_Y7UC&pg=RA3-PA76&dq=nhl+bob+goodenow+january+1995+arbitration+less+than+5+seasons&hl=cs&sa=X&ved=2ahUKEwjQksL2xP_1AhU07rsIHZWTCPIQ6AF6BAgKEAI#v=onepage&q=nhl%20bob%20goodenow%20january%201995%20arbitration%20less%20than%205%20seasons&f=false.

Collective Bargaining Agreement. NHLPA [online]. Dostupné z: <https://www.nhlpa.com/the-pa/cba>.

CONDOR, Bob. Trophy Thursday: Bill Masterton Memorial. National Hockey League [online]. 2020 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/kraken/news/trophy-thursday-bill-masterton-memorial/c-316501056>.

COTSONIKA, Nicholas. Sezona NHL by se mohla dohrát ve čtyřech arénách. National Hockey League [online]. 2020 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/cs/news/sezona-nhl-by-se-mohla-dohrat-ve-ctyrech-arenach/c-316702140>.

COX, Damien. What is Ottawa's success worth to Canadians, NHL? A lot. ESPN [online]. 2007 [cit. 30.1.2022]. Dostupné z: https://www.espn.com/nhl/columns/story?columnist=cox_damien&id=3098820.

CROWE, Jerry. Wayne Gretzky/1852 Points: Sons Knew Howe Was No Broken Aero: Hockey Family: NHL great came out of retirement to play six seasons with Marty and Mark Howe in the WHA. Los Angeles Times [online]. 1989 [cit. 1.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1989-10-16-sp-157-story.html>.

CSFD: Wayne Gretzky – Vysoko nade všemi [online]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/280040-wayne-gretzky-vysoko-nade-vsemi/prehled/>.

DIXON, Ryan. 24 Together. Big Reads [online]. Dostupné z: <https://www.sportsnet.ca/hockey/nhl/montreal-canadiens-stanley-cup-1993-oral-history/>.

DUHATSCHEK, Eric. Both sides sticking to their play books as lockout drags on. The Globe and Mail [online]. 2012 [cit. 18.12.2021]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/sports/hockey/both-sides-sticking-to-their-play-books-as-lockout-drags-on/article4610437/>.

ELLIOTT, Helene. Column: The biggest save in St. Louis Blues history happened in 1983, courtesy of Harry Ornest. Los Angeles Times [online]. 2019 [cit. 21.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/sports/hockey/la-sp-st-louis-blues-harry-ornest-stanley-cup-20190530-story.html>.

ELLIOTT, Helene. Fifty years ago Tuesday, the expansion Los Angeles Kings were born. Los Angeles Times [online]. 2016 [cit. 13.10.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/sports/la-sp-kings-50-years-elliott-20160209-9-column.html>.

ELLIOTT, Helene. Gretzky is a key Insider of outdoor hockey game. Los Angeles Times [online]. 2014 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2014-jan-13-la-sp-nhl-gretzky-dodger-stadium-20140114-story.html>.

ELLISON, Jenny. THE TEAM OF THE CENTURY. Canadian Museum of History [online]. 2017 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.historymuseum.ca/blog/the-team-of-the-century/>.

FENNELLY, Martin. Think the Lightning had an endless summer? Try these guys. Tampa Bay Times [online]. 2017 [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: <https://www.tampabay.com/sports/hockey/lightning/think-the-lightning-had-an-endless-summer-try-these-guys/2339697/>.

FICARRO, Sam. May 25, 1989: Calgary Flames win first-ever Stanley Cup. The Sporting News [online]. 2020 [cit. 5.12.2021]. Dostupné z: <https://www.sportingnews.com/ca/nhl/news/may-25-1989-calgary-flames-win-first-ever-stanley-cup/lr07d2rvqva61764kkqcxpwij>.

FITZPATRICK, Jamie. Guide to NHL Salary Arbitration. Liveabout [online]. 2019 [cit. 25.1.2022]. Dostupné z: <https://www.liveabout.com/nhl-salary-arbitration-explained-2778981>.

GOLDMAN, Shayna. The Play Is Under Review: NHL Video Replay Has Room For Improvement. Sporttechie [online]. 2016 [cit. 1.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sporttechie.com/play-review-nhl-video-replay-flawed-league-strive-better-system>.

GREENBERG, Jay. GREENBERG: The Rivalry. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 15.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/flyers/news/greenberg-the-rivalry--philadelphia-flyers/c-287085294>.

History Through Our Eyes: May 16, 1977, Stanley Cup parade. Montreal Gazette [online]. 2019 [cit. 5.11.2021]. Dostupné z: <https://montrealgazette.com/news/local-news/history-through-our-eyes/history-through-our-eyes-may-16-1977-stanley-cup-parade>.

Hockey Central: Expansion: The NHL Doubles, then Triples [online]. [cit. 8.10.2021]. Dostupné z: <http://www.hockeycentral.co.uk/nhl/movers/Expansion.php>.

HockeyDB: NHL Attendance [online]. Dostupné z: <https://www.hockeydb.com/nhl-attendance/>.

Hockey Reference: 1970-71 Buffalo Sabres Schedule and Results [online]. Dostupné z: https://www.hockey-reference.com/teams/BUF/1971_games.html.

Hockey Reference: Detroit Red Wings Coaches [online]. Dostupné z: <https://www.hockey-reference.com/teams/DET/coaches.html>.

HockeyZonePlus: TOP 25 [online]. Dostupné z: <https://www.hockeyzoneplus.com/top-25/top-25-1993-1994>.

HOWARD, Scott. Nhl: "WE LOST" screams a Canadian newspaper's headline after the 7-3 Soviet victory in Game 1 of 1972 Summit Series. Pinterest [online]. [cit. 11.4.2022]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/who-doesnt-love-hockey--389772542721901302/>.

JÁCHIM, Václav. Před 35 lety spalil mosty kvůli NHL, teď má Klíma jasno: Do Ameriky se nevrátím!. NHL.CZ [online]. 2020 [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://nhl.cz/pred-35-lety-spalil-mosty-kvuli-nhl-ted-ma-klima-jasno-do-ameriky-se-nevratim/5022484>.

JENISH, D'Arcy. The NHL's most shocking trade. National Post [online]. 2014 [cit. 2.12.2021]. Dostupné z: <https://www.pressreader.com/canada/national-post-latest-edition/20140103/28152223926136>.

JOHNSTON, Mike. What the world was like in 1993 when Canadiens last won the Cup. Sportsnet [online]. 2021 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sportsnet.ca/nhl/article/world-like-1993-canadiens-last-won-cup/>.

KIMELMAN, Adam. 'Second Six' took shape 50 years ago. National Hockey League [online]. 2016 [cit. 13.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/nhls-first-expansion-1966-50-year-anniversary/c-278513886>.

KLEIN, Jeff. Big Chill in the Big House for Toronto's Winter Classic Win. The New York Times [online]. 2014 [cit. 13.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2014/01/02/sports/hockey/snow-and-huge-crowd-for-winter-classic-in-ann-arbor.html>.

KREISER, John. Bobby Orr goal to win Stanley Cup had Bruins flying high. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/nhl-centennial-bobby-orrs-flying-high-goal-guides-bruins-in-stanley-cup/c-289357902>.

KREISER, John. Rangers win Stanley Cup to end 54 years of heartache. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 16.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/new-york-rangers-end-54-year-stanley-cup-drought/c-289868982>.

KREISER, John. Second Six expansion changed complexion of NHL 50 years ago. National Hockey League [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/second-six-expansion-changed-nhl-50-years-ago/c-289774952>.

KREISER, John. Století vzpomínek: jak Howe měnil dějiny NHL. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/cs/news/jak-se-gordie-howe-v-roce-1980-zapsal-do-historie/c-285257416>.

KUNA, František. „Čau, Kozel.“ Petr Klíma emigroval na reprezentačním soustředění, skrýval se v bungalovu. iROZHLAS [online]. 2019 [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/ms-hokej/emigrace-petr-klima-detroit-red-wings-bungalov_1905131551_vman.

KVASNIČKA, Drahomír. Jsou to oni, nejsou to oni? 10 povedených karikatur slavných hokejistů z NHL [online]. 2018 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://sportrevue.isport.blesk.cz/jsou-to-oni-nejsou-to-oni-10-povedenych-karikatur-slavnych-hokejistu-z-nhl>.

LACINA, Jiří. Cesty do NHL: Petr Klíma – bohem nadaný bohem. Hokej.cz [online]. 2020 [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.hokej.cz/cesty-do-nhl-petr-klima-bohem-nadany-bohem/5053438>.

LA KINGS. What It Takes with Drew Doughty. National Hockey League [online]. 2018 [cit. 8.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/kings/news/what-it-takes-with-drew-doughty/c-298922526>.

LEBOVITZ, David. Arthur E. Imperatore Sr, Who Originally Tried To Move Hockey To New Jersey, Passes Away. Fansided [online]. 2020 [cit. 19.11.2021]. Dostupné z: <https://pucksandpitchforks.com/2020/11/20/arthur-e-imperatore-sr-who-almost-moved-the-colorado-rockies-to-new-jersey-dies-at-95/>.

LISÝ, Pavel. Národní hokejová liga: Období původní šestky, 1942-1967 [online]. Liberec, 2020 [cit. 10.4.2022]. Dostupné z: <https://dspace.tul.cz/handle/15240/158036>. Bakalářská práce. Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická. PhDr. Michal Ulvr PhD.

LITTLE, Todd. Gone But Not Forgotten: The Great Expansion – NHL's Early Years. SBNATION [online]. 2012 [cit. 11.10.2021]. Dostupné z: <https://www.litterboxcats.com/2012/8/28/3268553/gone-but-not-forgotten-the-great-expansion-nhl-flyers-penguins-north-stars-blues-kings-seals>.

National Hockey League: Statistics [online]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/stats/>.

New York Rangers. Rangers Individual Tickets Go On-Sale For 2017-18 Season. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 17.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/rangers/news/rangers-individual-tickets-go-on-sale-for-2017-18-season/c-290808586>.

NHL Attendance (1975-76 through 2020-21). NHL Records [online]. Dostupné z: records.nhl.com/history/attendance.

NHL Attendance. HockeyDB [online]. Dostupné z: <https://www.hockeydb.com/nhl-attendance/>.

NHL Salary Cap History. CapFriendly [online]. 2022 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://www.capfriendly.com/salary-cap>.

NHL Vezina Trophy Winners. National Hockey League [online]. 2021 [cit. 1.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/nhl-vezina-trophy-winners-complete-list/c-287773436?tid=287709666>.

NOVOTNÝ, Robert. Ohlédnutí zpět: Philadelphia Flyers – první tým nepatřící do Original Six, který získal Stanley Cup. NHL.CZ [online]. 2015 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.cz/ohlodnuti-zpet-philadelphia-flyers-prvni-tym-nepatrici-do-original-six-ktery-ziskal-stanley-cup/5005899>.

OTIS, Daniel. Hometown heroes: mapping out the birthplaces of every current Canadian NHL player. CTV News [online]. 2018 [cit. 11.4.2022]. Dostupné z: <https://www.ctvnews.ca/features/hometown-heroes-mapping-out-the-birthplaces-of-every-current-canadian-nhl-player-1.4216666>.

PINCHEVSKY, Tal. Gretzky trade to Los Angeles shocked hockey world. National Hockey League [online]. 2013 [cit. 3.12.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/gretzky-trade-to-los-angeles-shocked-hockey-world/c-679887>.

ProStockHockey: World Hockey Association Merger [online]. [cit. 12.11.2021]. Dostupné z: <https://www.prostockhockey.com/hockey-resources/miscellaneous/world-hockey-association-merger/>.

PUCIN, Diane. NHL sings 10-year television deal to remain on NBC and Versus. Los Angeles Times [online]. 2011 [cit. 5.2.2022]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/sports/laxpm-2011-apr-19-la-sp-nhl-nbc-20110420-story.html>.

PURE HOCKEY: A Brief History of the NHL-WHA Merger [online]. 2021 [cit. 25.10.2021]. Dostupné z: <https://blog.purehockey.com/hockey-culture-traditions/a-brief-history-of-the-nhl-wha-merger/>.

Read about the 1972 Summit Series from The Globe and Mail archives. The Globe and Mail [online]. 2012 [cit. 11.4.2022]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/sports/hockey/read-about-the-1972-summit-series-from-the-globe-and-mail-archives/article4507246/>.

ROCKERBIE, Duane. The Economics of Professional Sports: NHL Attendance. ResearchGate [online]. 2008 [cit. 11.4.2022]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/figure/National-Hockey-League-NHL-attendance-1960-61-to-2007-08-seasons-Source_fig3_228856655.

ROSEN, Dan. Sting of North Stars departure remains 20 years later. National Hockey League [online]. 2013 [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/sting-of-north-stars-departure-remains-20-years-later/c-665654>.

SNYDER, Mark. Wayne Gretzky: Gordie Howe was greatest player, nicest man I've met. Detroit Free Press [online]. 2016 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://eu.freep.com/story/sports/nhl/red-wings/2016/06/14/wayne-gretzky-gordie-howe/85862142/>.

SPIEGEL, Jackie. Rangers buy out Henrik Lundqvist: 10 best moments from his tenure in New York. The Sporting News [online]. 2020 [cit. 7.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sportingnews.com/ca/nhl/news/rangers-buyout-henrik-lundqvist-10-best-moments-from-his-tenure-in-new-york/2xx7yvk9ssh1t2wohf5fssp>.

Stanley Cup Champions 1960-1969. NHL.com [online]. 2017 [cit. 20.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/nhl-stanley-cup-champions-1960-1969/c-288078780>.

STUBBS, Dave. Moment of the Decade: 100 Greatest NHL Players gala. National Hockey League [online]. 2020 [cit. 11.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/moment-of-the-decade-100-greatest-nhl-players-gala/c-314153340>.

THE ASSOCIATED PRESS. Great Expansion of 1967 showed NHL was for real. Northwest Arkansas Democrat Gazette [online]. 2016 [cit. 8.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nwaonline.com/news/2016/feb/11/great-expansion-of-1967-showed-nhl-was-/>.

THE ASSOCIATED PRESS. Seymour Knox 3d, 70, N.H.L. Team Owner. The New York Times [online]. 1996 [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1996/05/23/sports/seymour-knox-3d-70-nhl-team-owner.html>.

The Famous Pictures Collection: 1972 Canada-Soviet Hockey Goal [online]. 2013 [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <http://www.famouspictures.org/1972-canada-soviet-hockey-goal/>.

TOSCHES, Rich. BOBBY ORR: Once Best on Skates, He Walks With Pain. Los Angeles Times [online]. 1986 [cit. 3.11.2021]. Dostupné z: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1986-02-02-sp-3492-story.html>.

UNIVERSITY OF MICHIGAN. International Journal of Sport Finance. Fitness Information Technology [online]. 2006 [cit. 30.1.2022]. Dostupné z: https://books.google.cz/books/about/International_Journal_of_Sport_Finance.html?id=SU5NAQAAMAAJ&redir_esc=y.

WHARNSBY, Tim. Darryl Sittler's 10-point night still NHL record. National Hockey League [online]. 2016 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/darryl-sittler-10-point-game/c-278406152>.

WILLIAM M. "BILL" JENNINGS. US Hockey Hall of Fame Museum [online]. [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.ushockeyhall.com/page/show/3003281-william-m-bill-jennings>.

WYSHYNSKI, Greg. Bettman's legacy: The good, the bad and the ugly of Gary Bettman's 25-year NHL tenure. ESPN [online]. 2018 [cit. 16.1.2022]. Dostupné z: https://africa.espn.com/nhl/story/_/id/22273439/good-bad-ugly-gary-bettman-25-year-nhl-tenure.

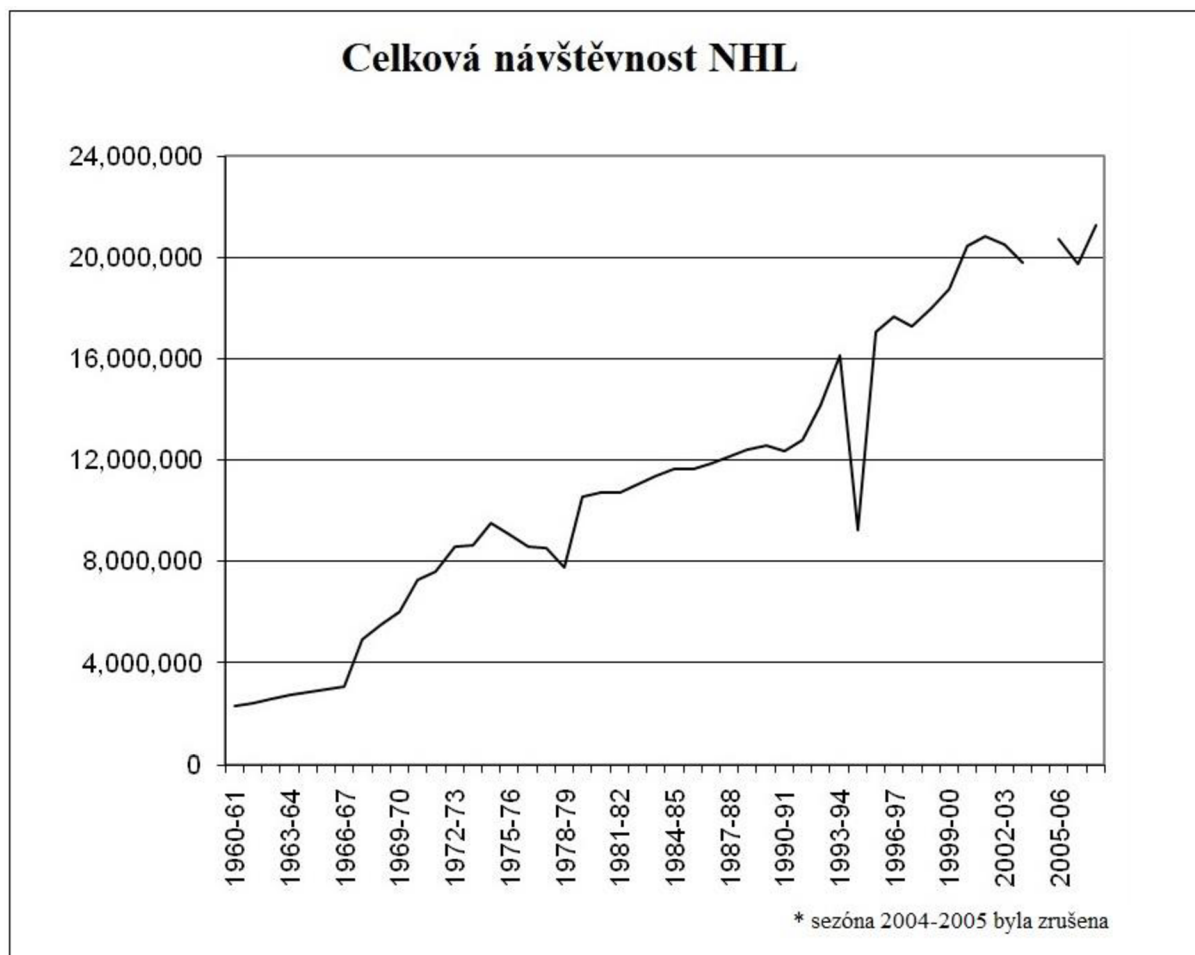
WYSHYNSKI, Greg. Why NHL COO John Collins quit: I feel like I've left nothing undone. Yahoo! Sports [online]. 2015 [cit. 4.2.2022]. Dostupné z: <https://sports.yahoo.com/blogs/nhl-puck-daddy/why-nhl-coo-john-collins-quit---nothing-i-feel-like-i-ve-left-undone-205329781.html>.

ZADARNOWSKI, Andrew. 50 years later: A look back at the NHL's first expansion draft. SB Nation [online]. 2017 [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.habseyesontheprize.com/history/2017/6/6/15740142/nhl-50-anniversary-expansion-draft-philadelphia-pittsburgh-minnesota-bing-crosby-history-nhl>.

Přílohy

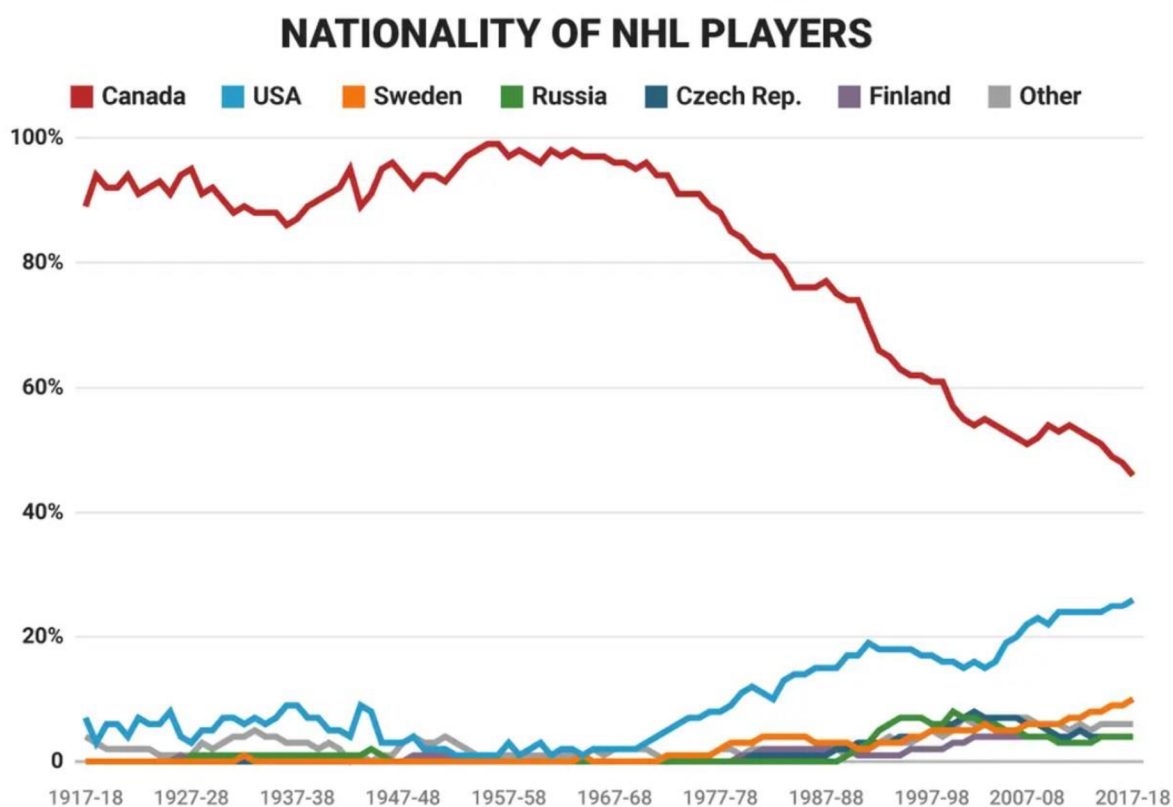
Grafy

Graf 1: Vývoj celkové návštěvnosti NHL

Zdroj: ROCKERBIE, Duane. The Economics of Professional Sports: NHL Attendance. ResearchGate [online]. 2008 [cit. 11.4.2022]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/figure/National-Hockey-League-NHL-attendance-1960-61-to-2007-08-seasons-Source_fig3_228856655.

Graf 2: Procentuální zastoupení hráčů v NHL podle státní příslušnosti

Zdroj: OTIS, Daniel. Hometown heroes: mapping out the birthplaces of every current Canadian NHL player. CTV News [online]. 2018 [cit. 11.4.2022]. Dostupné z: <https://www.ctvnews.ca/features/hometown-heroes-mapping-out-the-birthplaces-of-every-current-canadian-nhl-player-1.4216666>.

Tabulky

Tabulka 1: Nové organizace NHL a výše vstupních poplatků

Ročník	Organizace	Vstupní poplatek
1967-1968	Oakland Seals	\$2,000,000
1967-1968	Philadelphia Flyers	\$2,000,000
1967-1968	Pittsburgh Penguins	\$2,000,000
1967-1968	St. Louis Blues	\$2,000,000
1967-1968	Los Angeles Kings	\$2,000,000
1967-1968	Minnesota North Stars	\$2,000,000
1970-1971	Vancouver Canucks	\$6,000,000
1970-1971	Buffalo Sabres	\$6,000,000
1972-1973	Atlanta Flames	\$6,000,000
1972-1973	New York Islanders	\$6,000,000
1974-1975	Kansas City Scouts	\$6,000,000
1974-1975	Washington Capitals	\$6,000,000
1979-1980	Edmonton Oilers	\$7,500,000
1979-1980	Hartford Whalers	\$7,500,000
1979-1980	Winnipeg Jets	\$7,500,000
1979-1980	Quebec Nordiques	\$7,500,000
1991-1992	San Jose Sharks	\$45,000,000
1992-1993	Ottawa Senators	\$45,000,000
1992-1993	Tampa Bay Lightning	\$45,000,000
1993-1994	Florida Panthers	\$50,000,000
1993-1994	Anaheim Ducks	\$50,000,000
1998-1999	Nashville Predators	\$80,000,000
1999-2000	Atlanta Thrashers	\$80,000,000
2000-2001	Columbus Blue Jackets	\$80,000,000
2000-2001	Minnesota Wild	\$80,000,000
2017-2018	Vegas Golden Knights	\$500,000,000
2021-2022	Seattle Kraken	\$650,000,000

Zdroj: A look at the NHL's expansion history. TSN [online]. 2018 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://www.tsn.ca/a-look-at-the-nhl-s-expansion-history-1.1220677>.

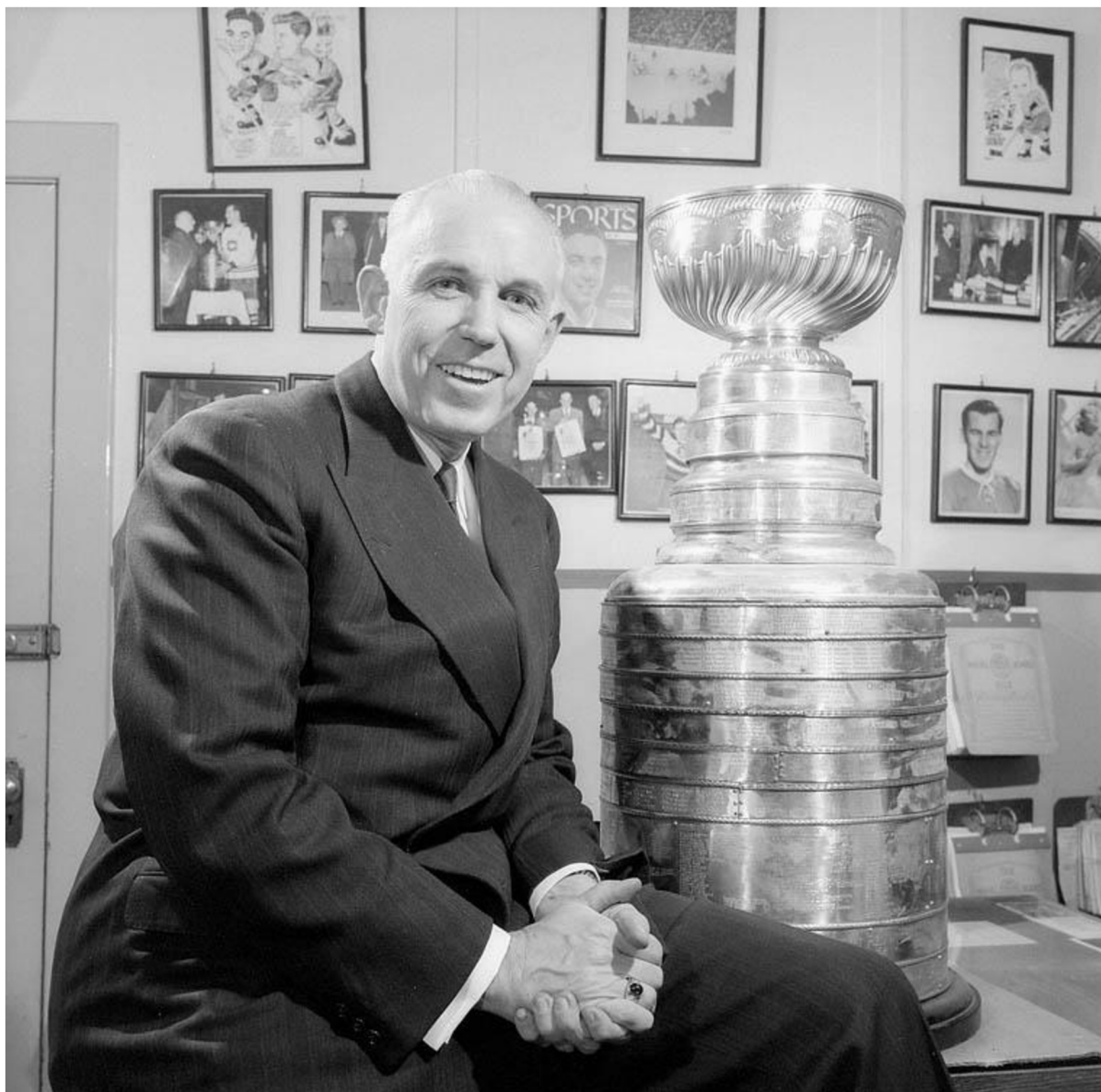
Tabulka 2: Tabulka zobrazující vývoj platového stropu a minimální mzdy v NHL

Ročník	Platový strop	Minimální mzda
2005-2006	\$39,000,000	\$450,000
2006-2007	\$44,000,000	\$450,000
2007-2008	\$50,300,000	\$475,000
2008-2009	\$56,700,000	\$475,000
2009-2010	\$56,800,000	\$500,000
2010-2011	\$59,400,000	\$500,000
2011-2012	\$64,300,000	\$525,000
2012-2013	\$60,000,000	\$525,000
2013-2014	\$64,300,000	\$525,000
2014-2015	\$69,000,000	\$525,000
2015-2016	\$71,400,000	\$575,000
2016-2017	\$73,000,000	\$575,000
2017-2018	\$75,000,000	\$650,000
2018-2019	\$79,500,000	\$650,000
2019-2020	\$81,500,000	\$700,000
2020-2021	\$81,500,000	\$700,000
2021-2022	\$81,500,000	\$750,000

Zdroj: NHL Salary Cap History. CapFriendly [online]. 2022 [cit. 12.4.2022]. Dostupné z: <https://www.capfriendly.com/salary-cap>.

Obrazové přílohy

Obrazová příloha 1: Clarence Campbell a Stanley Cup

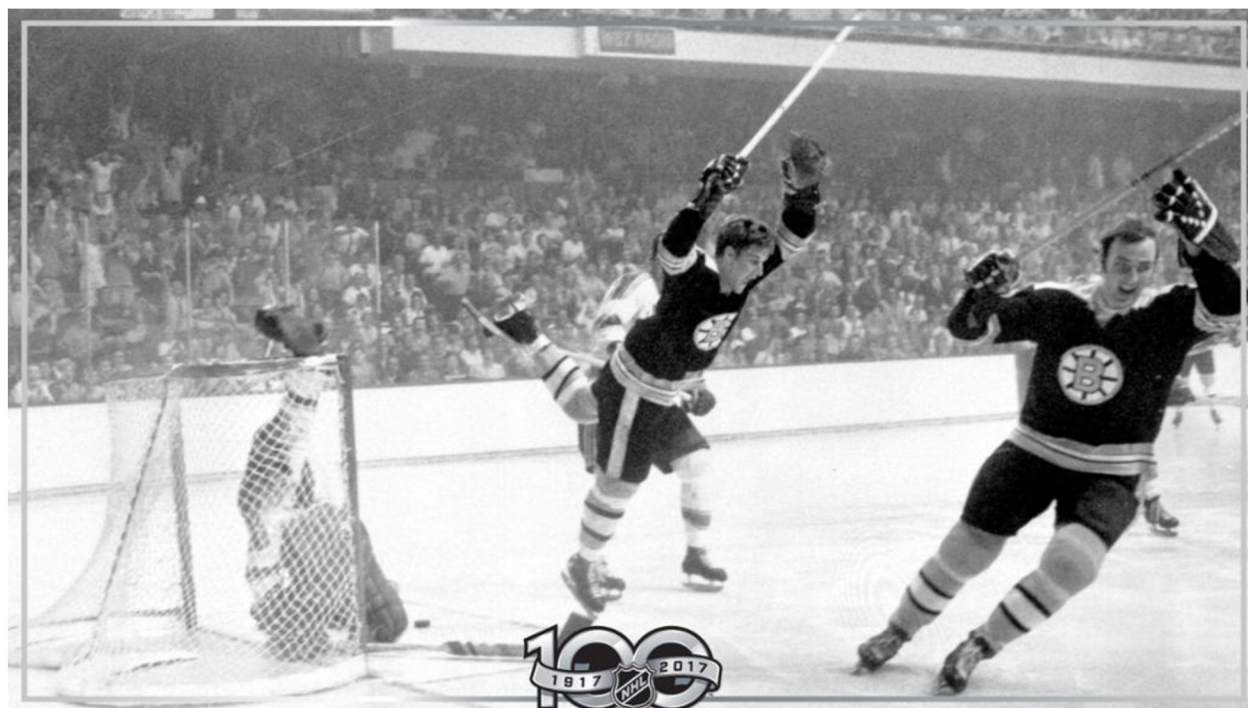
Zdroj: LUND, Chris. Clarence Campbell, President of National Hockey League and Stanley Cup. Government of Canada [online]. 1957 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://recherche-collection-search.bac-lac.gc.ca/eng/home/record?app=fonandcol&IdNumber=3386202>.

Obrazová příloha 2: William M. Jennings

Zdroj: WILLIAM M. "BILL" JENNINGS. US Hockey Hall of Fame Museum [online]. [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.ushockeyhall.com/page/show/3003281-william-m-bill-jennings>.

Obrazová příloha 3: „Letící“ Bobby Orr oslavuje vítěznou branku ve finále Stanley Cupu 1970

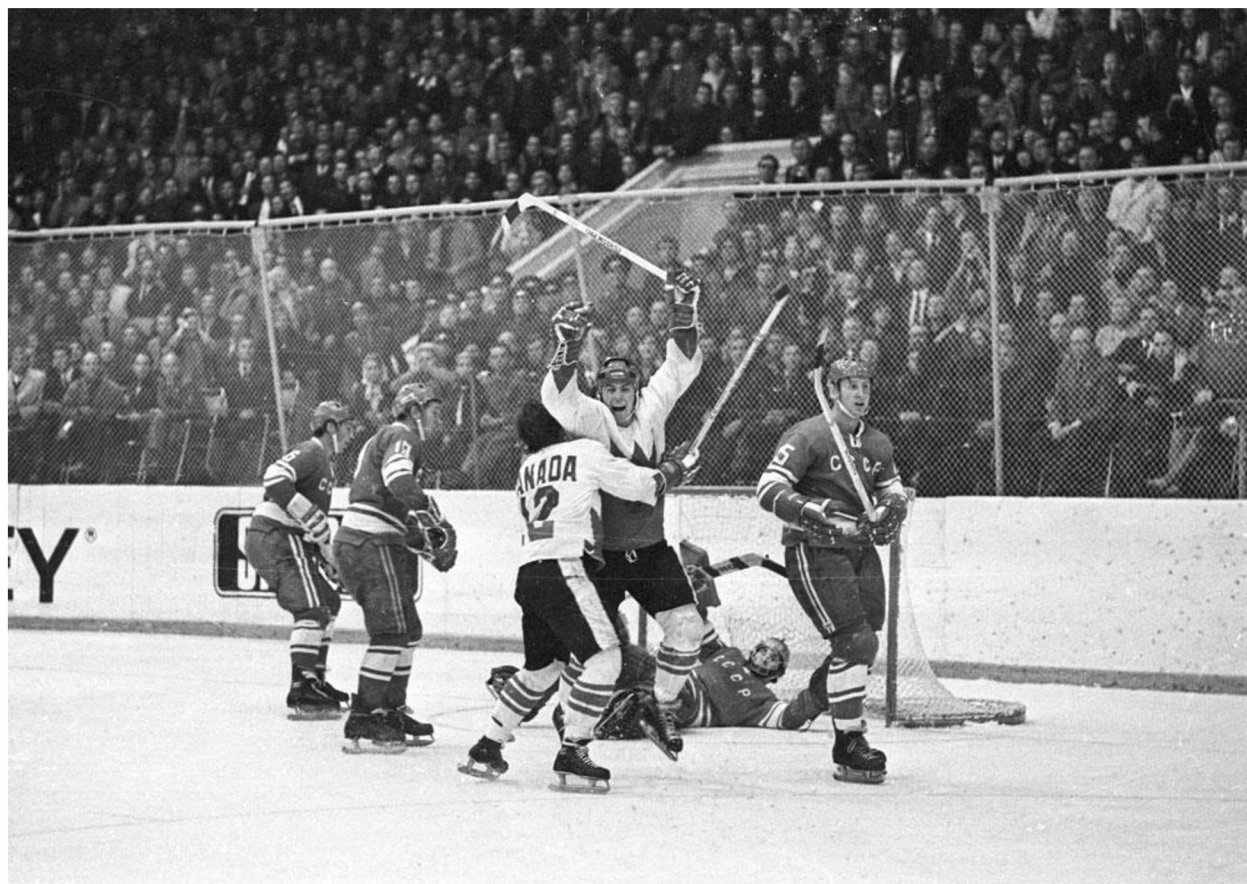
Zdroj: KREISER, John. Bobby Orr goal to win Stanley Cup had Bruins flying high. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/nhl-centennial-bobby-orrs-flying-high-goal-guides-bruins-in-stanley-cup/c-289357902>.

Obrazová příloha 4: Bill Masterton Trophy

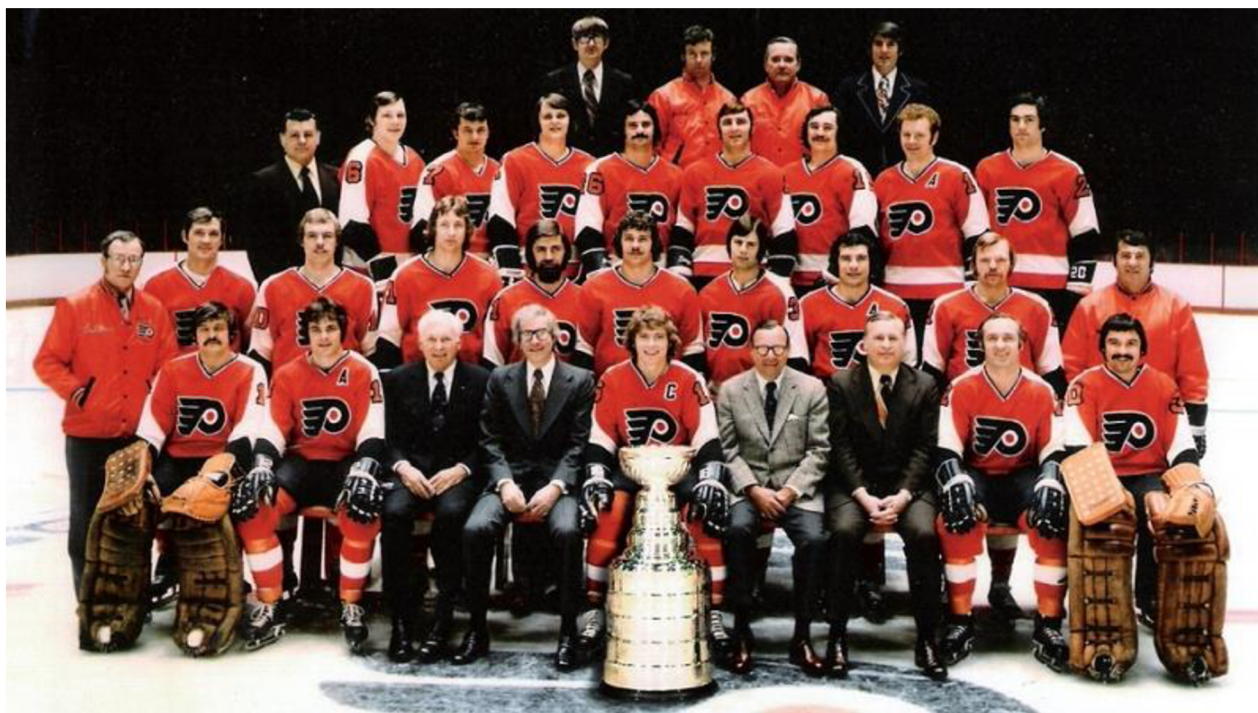
Zdroj: CONDOR, Bob. Trophy Thursday: Bill Masterton Memorial. National Hockey League [online]. 2020 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/kraken/news/trophy-thursday-bill-masterton-memorial/c-316501056>.

Obrazová příloha 5: Rozhodující gól Paula Hendersona v osmém zápasu „Série století“

Zdroj: ELLISON, Jenny. THE TEAM OF THE CENTURY. Canadian Museum of History [online]. 2017 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.historymuseum.ca/blog/the-team-of-the-century/>.

Obrazová příloha 6: Philadelphia Flyers, 1974

Zdroj: NOVOTNÝ, Robert. Ohlédnutí zpět: Philadelphia Flyers – první tým nepatřící do Original Six, který získal Stanley Cup. NHL.CZ [online]. 2015 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.cz/ohlédnuti-zpet-philadelphia-flyers-prvni-tym-nepatřici-do-original-six-ktery-ziskal-stanley-cup/5005899>.

Obrazová příloha 7: John. A. Ziegler Jr.

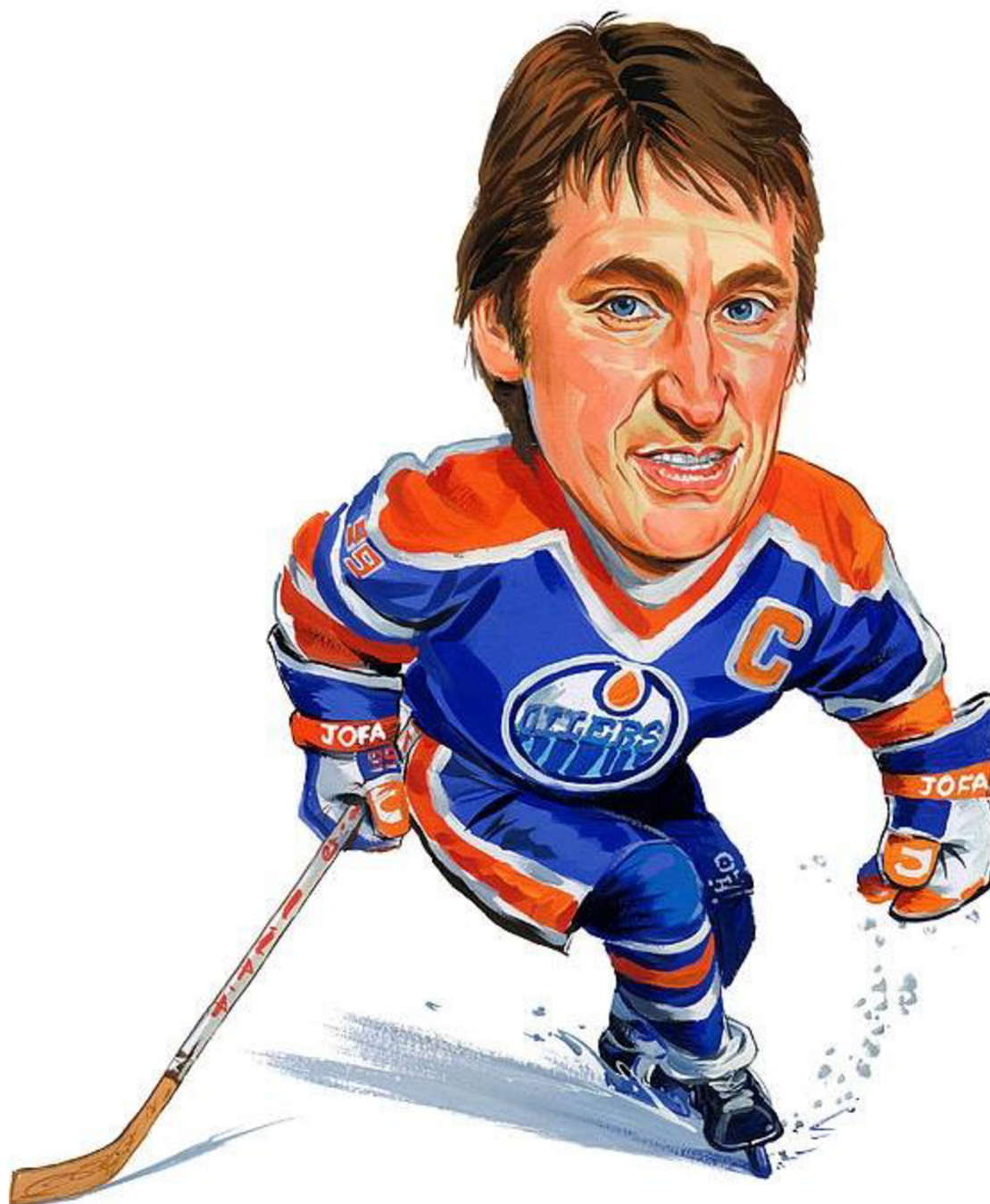
Zdroj: Chicago Blackhawks Media Relations. RELEASE: Blackhawks statement on passing of John. A. Ziegler Jr. National Hockey League [online]. 2018 [cit. 15.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/blackhawks/news/release-blackhawks-statement-on-passing-of-john-a-ziegler-jr/c-301313236>.

Obrazová příloha 8: Gordie Howe

Zdroj: KVASNIČKA, Drahomír. Jsou to oni, nejsou to oni? 10 povedených karikatur slavných hokejistů z NHL [online]. 2018 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://sportrevue.isport.blesk.cz/jsou-to-oni-nejsou-to-oni-10-povedenych-karikatur-slavnych-hokejistu-z-nhl>.

Obrazová příloha 9: Wayne Gretzky

Zdroj: KVASNIČKA, Drahomír. Jsou to oni, nejsou to oni? 10 povedených karikatur slavných hokejistů z NHL [online]. 2018 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://sportrevue.isport.blesk.cz/jsou-to-oni-nejsou-to-oni-10-povedenych-karikatur-slavnych-hokejistu-z-nhl>.

Obrazová příloha 10: Petr Klíma

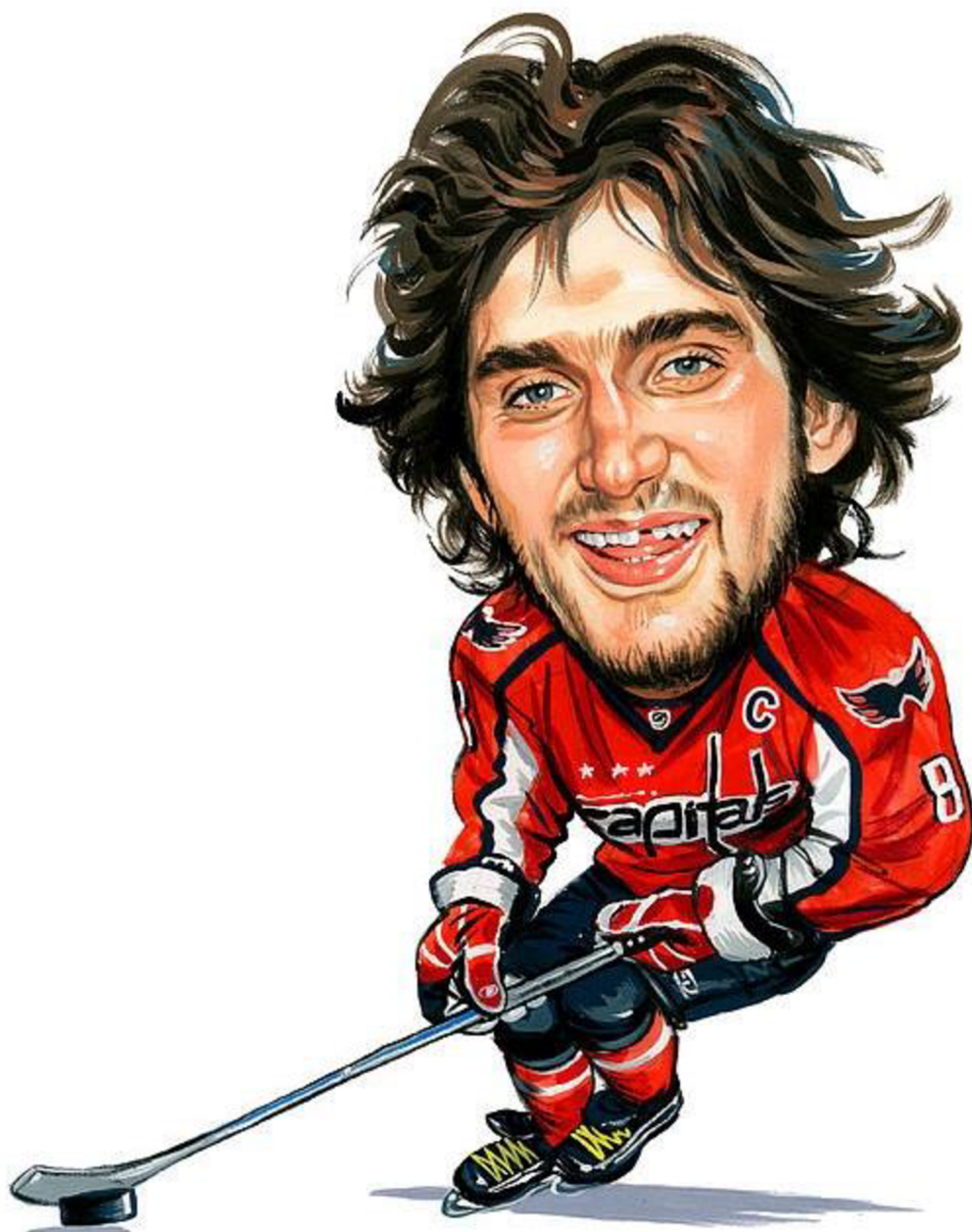
Zdroj: BURKERT, Marek. Klíma žil jako bohém a hrál jako mazák. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/cs/news/petr-klima-byl-skvely-strelec-i-velky-bohem/c-288793910>.

Obrazová příloha 11: Patrick Roy oslavuje zisk Stanley Cupu, 1993

Zdroj: JOHNSTON, Mike. What the world was like in 1993 when Canadiens last won the Cup. Sportsnet [online]. 2021 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://www.sportsnet.ca/nhl/article/world-like-1993-canadiens-last-won-cup/>.

Obrazová příloha 12: Alexandr Ovečkin

Zdroj: KVASNIČKA, Drahomír. Jsou to oni, nejsou to oni? 10 povedených karikatur slavných hokejistů z NHL [online]. 2018 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://sportrevue.isport.blesk.cz/jsou-to-oni-nejsou-to-oni-10-povedenych-karikatur-slavných-hokejistu-z-nhl>.

Obrazová příloha 13: Sidney Crosby

Zdroj: KVASNIČKA, Drahomír. Jsou to oni, nejsou to oni? 10 povedených karikatur slavných hokejistů z NHL [online]. 2018 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://sportrevue.isport.blesk.cz/jsou-to-oni-nejsou-to-oni-10-povedenych-karikatur-slavnych-hokejistu-z-nhl>.

Obrazová příloha 14: Gary Bettman

Zdroj: COTSONIKA, Nicholas. Sezona NHL by se mohla dohrát ve čtyřech arénách. National Hockey League [online]. 2020 [cit. 16.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/cs/news/sezona-nhl-by-se-mohla-dohrat-ve-ctyrech-arenach/c-316702140>.

Obrazová příloha 15: Madison Square Garden v New Yorku

Zdroj: New York Rangers. Rangers Individual Tickets Go On-Sale For 2017-18 Season. National Hockey League [online]. 2017 [cit. 17.2.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/rangers/news/rangers-individual-tickets-go-on-sale-for-2017-18-season/c-290808586>.